Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2024/7467

20.12.2024

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους στο πλαίσιο των ταμείων που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 (κανονισμός περί κοινών διατάξεων)

(C/2024/7467)

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΘΥΝΗΣ:

«Το παρόν έγγραφο εργασίας καταρτίστηκε από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Βάσει του ισχύοντος δικαίου της ΕΕ, παρέχει τεχνικές οδηγίες για τους συναδέλφους και τους φορείς που εμπλέκονται στην παρακολούθηση, τον έλεγχο ή την εφαρμογή των ταμείων του κανονισμού περί κοινών διατάξεων. Οι οδηγίες αυτές τελούν υπό την επιφύλαξη της ερμηνείας του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου.»

Περιεχόμενα

Σελίδα

Κατάλογος ακρωνυμίων 3

Προοίμιο 3

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή στις επιλογές απλουστευμένου κόστους 4

1.1. Ποιες είναι οι επιλογές απλουστευμένου κόστους και γιατί να χρησιμοποιούνται; 4

1.2. Σε ποιες περιπτώσεις πρέπει να χρησιμοποιούνται οι επιλογές απλουστευμένου κόστους 4

1.3. Χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους σε δύο επίπεδα επιστροφής 5

1.4. Προαιρετική και υποχρεωτική χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους 7

Κεφάλαιο 2: Τύποι επιλογών απλουστευμένου κόστους 8

2.1. Επισκόπηση των διαφόρων τύπων επιλογών απλουστευμένου κόστους 8

2.2. Χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή 9

2.2.1. Γενικές αρχές 9

2.2.2. Ενιαίοι συντελεστές για τον προσδιορισμό των έμμεσων δαπανών (άρθρο 54 του ΚΚΔ) 12

2.2.3. Ενιαίος συντελεστής για τον προσδιορισμό των άμεσων δαπανών προσωπικού (άρθρο 55 παράγραφος 1 του ΚΚΔ) 13

2.2.4. Ενιαίος συντελεστής για τον προσδιορισμό όλων των άλλων δαπανών της πράξης εκτός από τις άμεσες δαπάνες προσωπικού (άρθρο 56 του ΚΚΔ) 13

2.2.5. Ενιαίος συντελεστής για τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής (άρθρο 41 παράγραφος 5 του κανονισμού Interreg) 15

2.2.6. Η επιμέρους περίπτωση των ενιαίων συντελεστών για τεχνική βοήθεια (άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ) 15

2.2.7. Ιδιαιτερότητες της στήριξης της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων 16

2.3. Μοναδιαίες δαπάνες 16

2.3.1. Γενικές αρχές 17

2.3.2. Δαπάνες προσωπικού υπολογιζόμενες βάσει ωριαίας αμοιβής (άρθρο 55 παράγραφοι 2 έως 4 του ΚΚΔ) 19

2.4. Κατ' αποκοπή ποσά 22

2.4.1. Γενικές αρχές 22

2.5. Συνδυασμός επιλογών απλουστευμένου κόστους 24

Κεφάλαιο 3: Καθορισμός των επιλογών απλουστευμένου κόστους 26

3.1. Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων 26

3.2. Μεθοδολογίες 27
3.2.1. Δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδος υπολογισμού 27
3.2.2. Σχέδιο προϋπολογισμού 30
3.2.3. Χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους από πολιτικές της Ένωσης 33
3.2.4. Χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους από συστήματα για επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από τα κράτη μέλη 33
3.2.5. Χρήση ενιαίων συντελεστών και ειδικών μεθοδολογιών που καθορίζονται από τον ΚΚΔ ή βάσει αυτού ή των ειδικών για κάθε Ταμείο κανόνων 34
3.2.6. Χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους από προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού 34
3.2.7. Επαναχρησιμοποίηση/ανακύκλωση επιλογών απλουστευμένου κόστους που έχουν καθοριστεί εντός του ίδιου κράτους μέλους ή από άλλα κράτη μέλη 35
3.3. Διαδικαστικά βήματα για την έγκριση επιλογής απλουστευμένου κόστους στο πρόγραμμα («ανώτερο επίπεδο») 35
3.4. Προσαρμογή των επιλογών απλουστευμένου κόστους σε βάθος χρόνου (μέθοδος προσαρμογής) 36
Κεφάλαιο 4: Εφαρμογή επιλογών απλουστευμένου κόστους 36
4.1. Νόμισμα που χρησιμοποιείται για τις ΕΑΚ που καθορίζονται στο «ανώτερο επίπεδο» 36
4.2. Διαχρονική εφαρμογή των επιλογών απλουστευμένου κόστους που εγκρίθηκαν στο πρόγραμμα 37
4.3. Πώς δηλώνονται οι επιλογές απλουστευμένου κόστους στις αιτήσεις πληρωμής 37
4.4. Χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους που καθορίζονται σε κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της Επιτροπής 38
Κεφάλαιο 5: Οριζόντιες αρχές 38
5.1. Δημόσιες συμβάσεις και χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους 38
5.2. Συμβατότητα των επιλογών απλουστευμένου κόστους με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις 38
5.3. Ειδικά για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+: σταυροειδής χρηματοδότηση 41
5.4. Απαιτήσεις σχετικά με τη συλλογή, αποθήκευση και δημοσίευση δεδομένων 42
5.5. Επιλογές απλουστευμένου κόστους και περίοδος επιλεξιμότητας 43
Κεφάλαιο 6: Διαχειριστικές επαληθεύσεις και λογιστικός έλεγχος 43
6.1. Γενική προσέγγιση των διαχειριστικών επαληθεύσεων και των λογιστικών ελέγχων 43
6.2. Επαλήθευση του ορθού καθορισμού της μεθοδολογίας για την επιλογή απλουστευμένου κόστους 44
6.3. Επαλήθευση από τη διαχειριστική αρχή και έλεγχος της ορθής εφαρμογής της μεθοδολογίας κατά τη διάρκεια της υλοποίησης 46
6.3.1. Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής ενιαίων συντελεστών 46
6.3.2. Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής των μοναδιαίων δαπανών 47
6.3.3. Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής των κατ' αποκοπή ποσών 48
6.4. Επαλήθευση της απουσίας διπλής χρηματοδότησης κατά τη χρήση ΕΑΚ 48
6.5. Επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις σε περίπτωση χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους ως μορφής επιστροφής 50
6.6. Περιπτώσεις απάτης και σοβαρές ανεπάρκειες 51
6.7. Πιθανά σφάλματα ή παρατυπίες σε σχέση με τη χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους 51
Παράρτημα 1: Παραδείγματα επιλογών απλουστευμένου κόστους 54
Παράρτημα 2: Πώς συμπληρώνεται το προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ 58
Παράρτημα 3: Παράδειγμα συμβατότητας των επιλογών απλουστευμένου κόστους με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις 66

Κατάλογος ακρωνυμίων

ΕΑ	Ελεγκτική αρχή
ΤΑΜΕ	Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης
ΜΔΣΘ	Μέσο για τη διαχείριση των συνόρων και τις θεωρήσεις
ΤΑΠΤΚ	Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων
ΚΚΔ	Κανονισμός περί κοινών διατάξεων
ΕC	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΕΕΣ	Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
ΕΤΘΑΥ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΚΤ+	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+
ΤΕΑ	Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας
ΤΔΜ	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης
ΟΤΔ	Ομάδα τοπικής δράσης
ΔΑ	Διαχειριστική αρχή
ΚΜ	Κράτος μέλος
ΕΑΚ	Επιλογή απλουστευμένου κόστους
ΜΜΕ	Μικρομεσαία επιχείρηση

Προοίμιο

Το παρόν έγγραφο παρέχει τεχνική καθοδήγηση σχετικά με τις δαπάνες που δηλώνονται βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή (στο εξής: «επιλογές απλουστευμένου κόστους» ή «ΕΑΚ»), η οποία εφαρμόζεται στα ταμεία που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 ([1]) (κανονισμός περί κοινών διατάξεων, στον εξής: ΚΚΔ), και αποσκοπεί στη διάδοση ορθών πρακτικών και στην ενθάρρυνση της χρήσης τους από τα κράτη μέλη. Καλύπτει τις δυνατότητες που προσφέρει το νομικό πλαίσιο του ΚΚΔ για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 και λαμβάνει υπόψη τις νομοθετικές αλλαγές που επήλθαν με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 σε σύγκριση με την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, ιδίως τη δυνατότητα επιστροφής της συνεισφοράς της Ένωσης σε ένα πρόγραμμα με τη μορφή επιλογών απλουστευμένου κόστους.

Μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, οι οδηγίες καλύπτουν την επιστροφή των επιχορηγήσεων που παρέχονται στους δικαιούχους από τα κράτη μέλη με τη μορφή επιλογών απλουστευμένου κόστους ή με συνδυασμό διαφορετικών μορφών επιστροφής σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ), δ) και ε) του ΚΚΔ, καθώς και την επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης σε ένα πρόγραμμα με τη μορφή επιλογών απλουστευμένου κόστους ή με συνδυασμό διαφορετικών μορφών σύμφωνα με το άρθρο 51 στοιχεία γ), δ), ε) και στ) του ΚΚΔ.

Οι παρούσες οδηγίες παρέχουν επίσης περαιτέρω διευκρινίσεις με βάση τις ερωτήσεις που έθεσαν τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη, οι οποίες σχετίζονται ή είναι συναφείς με την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

1.1. **Ποιες είναι οι επιλογές απλουστευμένου κόστους και γιατί να χρησιμοποιούνται;**

Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους είναι ποσά ή ποσοστά τα οποία καθορίζονται εκ των προτέρων και αντιπροσωπεύουν τον καλύτερο δυνατό κατά προσέγγιση υπολογισμό των πραγματικών επιλέξιμων δαπανών που προέκυψαν στην πραγματικότητα κατά την υλοποίηση μιας πράξης. Ως εκ τούτου, αποτελούν μια εναλλακτική μέθοδο για την επιστροφή των επιλέξιμων δαπανών μιας πράξης, σε αντιδιαστολή με την παραδοσιακή μέθοδο της επιστροφής των δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο και καταβλήθηκαν και οι οποίες αποδεικνύονται από τιμολόγια ή δελτία πληρωμής [άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο α) του ΚΚΔ, στο εξής πραγματικές δαπάνες].

Με τις επιλογές απλουστευμένου κόστους δεν χρειάζεται πλέον να ανιχνεύεται έως και το τελευταίο ευρώ των συγχρηματοδοτούμενων δαπανών στα μεμονωμένα δικαιολογητικά έγγραφα· η χρήση των ΕΑΚ μειώνει σημαντικά το διοικητικό κόστος και τη διοικητική επιβάρυνση για τις διαχειριστικές αρχές και τους δικαιούχους.

Με τη χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους, οι ανθρώπινοι πόροι και οι διοικητικές προσπάθειες που απαιτούνται για τη διαχείριση των Ταμείων του ΚΚΔ μπορούν να **επικεντρωθούν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής**, καθώς χρειάζεται να διατεθούν λιγότεροι πόροι για τη συλλογή και την επαλήθευση των (οικονομικών) εγγράφων.

Επίσης, οι επιλογές απλουστευμένου κόστους **διευκολύνουν την πρόσβαση των μικρών δικαιούχων στα Ταμεία** χάρη στην απλούστευση της διαδικασίας διαχείρισης. Επιπλέον, οι διαδικασίες που τηρούν οι δικαιούχοι κατά τη διάρκεια ζωής των έργων τους, από την αίτηση χρηματοδότησης έως την επιστροφή των δαπανών τους, είναι απλουστευμένες και λιγότερο χρονοβόρες (π.χ. απαιτούνται λιγότερες δαπάνες και λιγότερος χρόνος για την προετοιμασία της αίτησης χρηματοδότησης, απαιτούνται λιγότερα δικαιολογητικά έγγραφα, ο κίνδυνος παροχής εσφαλμένων εγγράφων ή ελλιπών εγγράφων είναι χαμηλότερος, η επιστροφή των δαπανών είναι ταχύτερη).

Τέλος, οι επιλογές απλουστευμένου κόστους συμβάλλουν στην πιο αποδοτική και σωστή αξιοποίηση των Ταμείων του ΚΚΔ (**μικρότερο ποσοστό σφάλματος**). Εδώ και πολλά χρόνια, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει επανειλημμένα συστήσει στην Επιτροπή να ενθαρρύνει και να επεκτείνει τη χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους, καθώς είναι λιγότερο επιρρεπείς σε σφάλματα ([2]). Το ενημερωτικό έγγραφο του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Απλούστευση της εφαρμογής της πολιτικής συνοχής μετά το 2020» απηχεί τις απόψεις αυτές, συνιστώντας να αυξηθεί η δυνατότητα χρήσης ΕΑΚ, μεταξύ άλλων για τη μείωση του διοικητικού κόστους και της διοικητικής επιβάρυνσης ([3]).

1.2. **Σε ποιες περιπτώσεις πρέπει να χρησιμοποιούνται οι επιλογές απλουστευμένου κόστους**

Πέραν των περιπτώσεων στις οποίες η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους είναι υποχρεωτική (βλ. κεφάλαιο 1.4 κατωτέρω), συνιστάται ιδιαίτερα η χρήση ΕΑΚ ειδικά για πράξεις για τις οποίες πληρούνται ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια όσον αφορά τη σκοπιμότητα και τη συνάφεια:

— για πράξεις στις οποίες οι πραγματικές δαπάνες είναι δύσκολο και/ή επαχθές να ελεγχθούν (πολλά δικαιολογητικά για μικρά ποσά με μικρό ή μηδενικό αντίκτυπο στις αναμενόμενες εκροές των πράξεων, σύνθετες κλείδες επιμερισμού κλπ.)·

— όταν είναι εύκολα διαθέσιμα αξιόπιστα ιστορικά ή στατιστικά δεδομένα σχετικά με την οικονομική και ποσοτική υλοποίηση παρόμοιων πράξεων ως βάση για την ανάπτυξη αξιόπιστων μεθόδων υπολογισμού·

— για πράξεις που εντάσσονται σε τυποποιημένο πλαίσιο, όπως επαναλαμβανόμενες δραστηριότητες με σταθερές προϋποθέσεις και τυποποιημένες μορφές υλοποίησης·

— όταν υπάρχουν ήδη μέθοδοι ΕΑΚ για παρόμοιους τύπους πράξεων στο πλαίσιο συστήματος που χρηματοδοτείται από το κράτος μέλος ή άλλων ενωσιακών πολιτικών.

([2]) Βλ., για παράδειγμα, Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο — Απλούστευση της εφαρμογής της πολιτικής συνοχής μετά το 2020, Ενημερωτικό έγγραφο, Μάιος 2018· Ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2011, κεφάλαιο 6 σημείο 30· Ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2012, κεφάλαιο 6 σημείο 42· Ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2014, κεφάλαιο 6 σημείο 79· Ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2018, κεφάλαιο 6 σημείο 24· Ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2020, κεφάλαιο 5 σημείο 23· Ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το οικονομικό έτος 2021, κεφάλαιο 5 σημείο 23·

([3]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/BRP_Cohesion_simplification/Briefing_paper_Cohesion_simplification_EL.pdf.

Για τον καθορισμό ΕΑΚ απαιτείται να επενδυθούν χρόνος και πόροι. Αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τον σχεδιασμό νέας μεθοδολογίας. Εάν η επένδυση αυτή έρχεται σε αντίθεση με τους στόχους απλούστευσης των ΕΑΚ, ενδέχεται να είναι καταλληλότερες εναλλακτικές μέθοδοι επιστροφής.

1.3. **Χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους σε δύο επίπεδα επιστροφής**

Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, οι επιλογές απλουστευμένου κόστους μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε δύο επίπεδα επιστροφής:

— επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης από την Επιτροπή στα προγράμματα των κρατών μελών («ανώτερο επίπεδο») και

— επιστροφή των επιχορηγήσεων που παρέχονται στους δικαιούχους από τα κράτη μέλη («κατώτερο επίπεδο»).

ΧΡΗΣΗ ΕΑΚ ΣΤΟ «ΑΝΏΤΕΡΟ ΕΠΊΠΕΔΟ»

Η συνεισφορά της Ένωσης σε ένα πρόγραμμα μπορεί να επιστραφεί με τη μορφή επιλογών απλουστευμένου κόστους σύμφωνα με το άρθρο 51 στοιχεία γ), δ) και ε) του ΚΚΔ.

Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους πρέπει να καθορίζονται με:

1. την απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του προγράμματος ή της τροποποίησής του (άρθρο 94 παράγραφος 3 του ΚΚΔ), ή
2. κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδει η Επιτροπή (άρθρο 94 παράγραφος 4 του ΚΚΔ).

Στην πρώτη περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν πρόταση στην Επιτροπή σύμφωνα με το προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ, ως μέρος υποβολής του προγράμματος ή αιτήματος για την τροποποίησή του. **Η ελεγκτική αρχή του εν λόγω προγράμματος πρέπει να παρέχει θετική εκ των προτέρων αξιολόγηση** ([4]) της μεθόδου υπολογισμού και των ποσών, καθώς και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων.

Η χρήση ΕΑΚ στο «ανώτερο επίπεδο» δεν συνδέεται αυτόματα με τη χρήση ΕΑΚ στο «κατώτερο επίπεδο». Εάν η επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης βασίζεται σε ΕΑΚ που έχουν εγκριθεί στο πρόγραμμα ή σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η επιστροφή στον δικαιούχο μπορεί να λάβει οποιαδήποτε μορφή στήριξης (άρθρο 94 παράγραφος 3 του ΚΚΔ).

Ωστόσο, για να επιτευχθεί πλήρης απλούστευση, συνιστάται οι ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται στο «ανώτερο επίπεδο» να χρησιμοποιούνται επίσης στο «κατώτερο επίπεδο», δηλαδή κατά την επιστροφή των επιχορηγήσεων στους δικαιούχους.

Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ΕΑΚ στο «ανώτερο επίπεδο». Η συνεισφορά της Ένωσης στο πρόγραμμα μπορεί να βασίζεται σε οποιαδήποτε μορφή επιστροφής της στήριξης που παρασχέθηκε στους δικαιούχους [άρθρο 51 στοιχείο β) του ΚΚΔ].

ΧΡΗΣΗ ΕΑΚ ΣΤΟ «ΚΑΤΏΤΕΡΟ ΕΠΊΠΕΔΟ»

Επιλογές απλουστευμένου κόστους μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο στην περίπτωση πράξεων που χρηματοδοτούνται μέσω επιχορηγήσεων (άρθρο 53 παράγραφος 1 του ΚΚΔ). Δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ΕΑΚ για χρηματοδοτικά μέσα και βραβεία. Οι ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται για την επιστροφή των επιχορηγήσεων που παρέχονται από τα κράτη μέλη στους δικαιούχους δεν περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα μέσω του προσαρτήματος 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ και δεν υπόκεινται στην έγκριση της Επιτροπής.

Δεν απαιτείται **εκ των προτέρων αξιολόγηση από την ελεγκτική αρχή** για τις ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται στο «κατώτερο επίπεδο», αλλά **συνιστάται ιδιαίτερα**.

Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους είναι μορφές επιχορηγήσεων σύμφωνα με το άρθρο 53 του ΚΚΔ. Οι διατάξεις σχετικά με τις επιχορηγήσεις, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων για τις επιλογές απλουστευμένου κόστους, **δεν εφαρμόζονται στη στήριξη που παρέχεται με τη μορφή επιχορηγήσεων σε συνδυασμό με ενιαία πράξη χρηματοδοτικού μέσου** σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 5 του ΚΚΔ· η συνδυασμένη στήριξη ακολουθεί τους κανόνες των χρηματοδοτικών μέσων. Ωστόσο, σε περίπτωση στην οποία μια επιχορήγηση συνδυάζεται με χρηματοδοτικό μέσο **στο πλαίσιο δύο χωριστών πράξεων**, μπορούν να χρησιμοποιηθούν επιλογές απλουστευμένου κόστους για το μέρος της στήριξης που παρέχεται με τη μορφή επιχορήγησης. Δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν επιλογές απλουστευμένου κόστους στις περιπτώσεις που η στήριξη μιας πράξης παρέχεται υπό μορφή βραβείου.

([4]) Σύμφωνα με το παράρτημα V (ή VI), προσάρτημα 1, τμήμα Γ, σημείο 5 του ΚΚΔ.

ΒΑΣΙΚΈΣ ΟΜΟΙΌΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΈΣ ΜΕΤΑΞΎ ΤΩΝ ΕΑΚ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΎΝΤΑΙ ΣΤΟ «ΑΝΏΤΕΡΟ» Ή ΜΟΝΟ ΣΤΟ «ΚΑΤΏΤΕΡΟ» ΕΠΊΠΕΔΟ

	ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται στο «ανώτερο επίπεδο»	ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται μόνο στο «κατώτερο επίπεδο»
Χρησιμοποιούμενος τύπος ΕΑΚ	Μοναδιαίες δαπάνες, χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή και κατ' αποκοπή ποσά	
Ρόλος της Επιτροπής στον καθορισμό των ΕΑΚ	Οι ΕΑΚ εγκρίνονται από την Επιτροπή: 1) στην απόφαση για την έγκριση του προγράμματος ή την τροποποίησή του βάσει πρότασης που υποβάλλεται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ (άρθρο 94 παράγραφος 3 του ΚΚΔ) ή 2) με κατ' εξουσιοδότηση πράξη (άρθρο 94 παράγραφος 4 του ΚΚΔ).	Η ΕΑΚ και η μεθοδολογία καθορίζονται από τα κράτη μέλη χωρίς καμία υποχρεωτική συμμετοχή της Επιτροπής.
Ρόλος της ελεγκτικής αρχής στον καθορισμό των ΕΑΚ	Η εκ των προτέρων αξιολόγηση της μεθοδολογίας από την ελεγκτική αρχή είναι υποχρεωτική για τις ΕΑΚ που καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του προγράμματος ή την τροποποίησή του [άρθρο 94 παράγραφος 3 του ΚΚΔ και παράρτημα V (ή παράρτημα VI) προσάρτημα 1 τμήμα Γ σημείο 5 του ΚΚΔ]	Η εκ των προτέρων αξιολόγηση της μεθοδολογίας από την ελεγκτική αρχή δεν είναι υποχρεωτική, αλλά συνιστάται ιδιαίτερα.
Επιτρεπόμενη μεθοδολογία	Υπολογισμός βάσει δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου (π.χ. στατιστικά και ιστορικά δεδομένα). Σχέδιο προϋπολογισμού. Χρήση των υφιστάμενων ενωσιακών ή εθνικών συστημάτων για παρόμοιους τύπους πράξεων.	Υπολογισμός βάσει δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου (π.χ. στατιστικά και ιστορικά δεδομένα). Σχέδιο προϋπολογισμού (εάν το συνολικό κόστος της πράξης δεν υπερβαίνει τα 200 000 EUR). Χρήση των υφιστάμενων ενωσιακών ή εθνικών συστημάτων για παρόμοιους τύπους πράξεων. Χρήση συντελεστών και μεθοδολογιών που καθορίζονται από τον ΚΚΔ ή βάσει αυτού ή των ειδικών για κάθε Ταμείο κανονισμών.
Επίπεδο επιστροφής	Η Επιτροπή επιστρέφει τα ποσά στο κράτος μέλος («ανώτερο επίπεδο») με βάση την ΕΑΚ που εγκρίθηκε με την απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του προγράμματος ή την τροποποίησή του ή που καθορίζεται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη.	Το κράτος μέλος επιστρέφει τα ποσά στον δικαιούχο («κατώτερο επίπεδο») με τη μορφή ΕΑΚ και οι ίδιες δαπάνες δηλώνονται στην Επιτροπή.
Πεδίο εφαρμογής των διαχειριστικών επαληθεύσεων και του λογιστικού ελέγχου	Εκπλήρωση των όρων για επιστροφή που ορίζονται στο προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ.	Μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό των ΕΑΚ [1]και εφαρμογή της μεθοδολογίας ΕΑΚ.
Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις και ο λογιστικός έλεγχος ΔΕΝ καλύπτουν	Υποκείμενες πραγματικές δαπάνες (εκτός από τις πραγματικές δαπάνες που χρησιμοποιήθηκαν ως βάση για τον υπολογισμό της χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή). Μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό της ΕΑΚ, η οποία εγκρίθηκε είτε με απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του προγράμματος ή την τροποποίησή του είτε με κατ' εξουσιοδότηση πράξη. Βλ. επίσης κεφάλαιο 6.	Υποκείμενες πραγματικές δαπάνες (εκτός από τις πραγματικές δαπάνες που χρησιμοποιήθηκαν ως βάση για τον υπολογισμό της χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή). Μέθοδος υπολογισμού που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό των «έτοιμων προς χρήση» ενιαίων συντελεστών [εκτός από το άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του ΚΚΔ]. Βλ. επίσης κεφάλαιο 6.

([1]) Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. κεφάλαιο 6 του παρόντος εγγράφου σχετικά με τις διαχειριστικές επαληθεύσεις και τον λογιστικό έλεγχο.

1.4. **Προαιρετική και υποχρεωτική χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους**

Η ΑΡΧΉ: ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΉ ΧΡΉΣΗ ΕΠΙΛΟΓΏΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΈΝΟΥ ΚΌΣΤΟΥΣ

Η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους είναι προαιρετική για τα κράτη μέλη σε «ανώτερο επίπεδο» και «κατώτερο επίπεδο», με εξαίρεση το άρθρο 53 παράγραφος 2 του ΚΚΔ που περιγράφεται κατωτέρω στον παρόν κεφάλαιο. Στο «ανώτερο επίπεδο», μόλις η Επιτροπή εκδώσει απόφαση για την έγκριση ΕΑΚ στο πρόγραμμα, η συνεισφορά της Ένωσης στο κράτος μέλος επιστρέφεται με τη μορφή αυτή και δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αίτησης επιστροφής από το κράτος μέλος βάσει του άρθρου 51 στοιχείο β) του ΚΚΔ, δηλαδή βάσει της στήριξης που καταβλήθηκε στον δικαιούχο. Στο «κατώτερο επίπεδο», η διαχειριστική αρχή, ή η επιτροπή παρακολούθησης στην περίπτωση των προγραμμάτων Interreg, αποφασίζει αν θα χρησιμοποιήσει ΕΑΚ ή όχι στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, καθορίζοντας τις κατηγορίες δαπανών και/ή τους τύπους πράξεων στις οποίες χρησιμοποιούνται οι εν λόγω ΕΑΚ. Προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων, το πεδίο εφαρμογής των επιλογών απλουστευμένου κόστους που μπορούν να χρησιμοποιούνται, δηλαδή οι κατηγορίες δαπανών ή οι τύποι πράξεων για τις οποίες θα είναι διαθέσιμες, πρέπει να προσδιορίζεται και να δημοσιεύεται (στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, στους κανόνες του προγράμματος ή στους εθνικούς κανόνες).

Η ΕΞΑΊΡΕΣΗ: ΠΕΡΙΠΤΏΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΊΕΣ Η ΧΡΉΣΗ ΕΠΙΛΟΓΏΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΈΝΟΥ ΚΌΣΤΟΥΣ ΕΊΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΉ

Σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του ΚΚΔ, όταν οι συνολικές δαπάνες μιας πράξης **δεν υπερβαίνουν τα 200 000 EUR**, η συνεισφορά που παρέχεται στον δικαιούχο από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΔΜ, το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ θα πρέπει να λαμβάνει τη μορφή μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών, **με τις εξαιρέσεις που αναφέρονται κατωτέρω**. Σκοπός της διάταξης αυτής είναι ο περιορισμός των ελέγχων των πραγματικών δαπανών, διότι οι έλεγχοι αυτοί δεν θα ήταν αποδοτικοί από πλευράς κόστους, λαμβανομένης υπόψη της χαμηλής αξίας των εν λόγω πράξεων.

Για τα **μικρά έργα που χρηματοδοτούνται μέσω ταμείων μικρών έργων στο πλαίσιο προγράμματος Interreg** (άρθρο 25 παράγραφος 6 του κανονισμού Interreg ([5])), η συνεισφορά από το ΕΤΠΑ πρέπει να λαμβάνει τη μορφή επιλογών απλουστευμένου κόστους, όταν η **δημόσια συνεισφορά σε τελικό αποδέκτη που υλοποιεί το μικρό έργο δεν υπερβαίνει τα 100 000 EUR**, εξαιρουμένων των πράξεων για τις οποίες η στήριξη συνιστά κρατική ενίσχυση.

Οι δαπάνες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή του άρθρου 53 παράγραφος 2 του ΚΚΔ είναι αυτές που έχουν προβλεφθεί κατά την υπογραφή του εγγράφου που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης ([6]). Οι δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της υλοποίησης της πράξης ή του μικρού έργου δεν είναι συναφείς, δεδομένου ότι δεν αποτελούν πλέον μέρος της μεθόδου υπολογισμού και επιστροφής των δαπανών της πράξης ή του μικρού έργου.

Η υποχρεωτική χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους εφαρμόζεται **στο επίπεδο της στήριξης που χορηγείται από τα κράτη μέλη στους δικαιούχους και, κατ' επέκταση, στο επίπεδο της πράξης που πρόκειται να συγχρηματοδοτηθεί και στον δικαιούχο, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ΚΚΔ**. Για τα ταμεία μικρών έργων στο πλαίσιο προγραμμάτων Interreg (βλ. ανωτέρω), η υποχρεωτική χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους εφαρμόζεται **στο επίπεδο της στήριξης που χορηγεί ο δικαιούχος ο οποίος διαχειρίζεται το ταμείο μικρών έργων στους τελικούς αποδέκτες**.

Η υποχρεωτική χρήση ΕΑΚ εφαρμόζεται επίσης στις περιπτώσεις επιχορηγήσεων που παρέχονται από τα κράτη μέλη σε δικαιούχους στο πλαίσιο πράξεων τεχνικής βοήθειας, όταν το συνολικό κόστος των εν λόγω πράξεων δεν υπερβαίνει τα 200 000 EUR. Ως εκ τούτου, δεν υφίσταται **καμία εξαίρεση από την υποχρεωτική χρήση ΕΑΚ που προβλέπονται για πράξεις τεχνικής βοήθειας.** ([7])

Η απαίτηση υποχρεωτικής χρήσης ΕΑΚ δεν εφαρμόζεται στις εξής περιπτώσεις ([8]):

— **Πράξεις που λαμβάνουν στήριξη η οποία συνιστά κρατική ενίσχυση**. Οι *ενισχύσεις ήσσονος σημασίας* δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση και, συνεπώς, οι πράξεις που λαμβάνουν μόνο *ενισχύσεις ήσσονος σημασίας* εμπίπτουν στο άρθρο 53 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, δηλαδή στην υποχρεωτική χρήση ΕΑΚ. Ωστόσο, σε περίπτωση συνδυασμού κρατικών ενισχύσεων και ενισχύσεων ήσσονος σημασίας στο πλαίσιο της ίδιας πράξης, η χρήση ΕΑΚ δεν είναι υποχρεωτική.

([5]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1059 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» (Interreg) ο οποίος υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και τους μηχανισμούς εξωτερικής χρηματοδότησης (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 94).

([6]) Για τα κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ, η μετατροπή σε ευρώ θα πρέπει να πραγματοποιείται με βάση τα ποσά που ορίζονται στο έγγραφο το οποίο καθορίζει τους όρους στήριξης, με χρήση της μηνιαίας συναλλαγματικής ισοτιμίας της Επιτροπής (InforEuro) για τον μήνα κατά τον οποίο υπογράφηκε το έγγραφο.

([7]) Η υποχρεωτική χρήση ΕΑΚ εφαρμόζεται όταν η συνεισφορά της Ένωσης για τεχνική βοήθεια σε ένα κράτος μέλος πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ.

([8]) Ωστόσο, μπορούν να χρησιμοποιούνται ΕΑΚ στις πράξεις αυτές, παρότι η χρήση τους δεν είναι υποχρεωτική. Για τη χρήση ΕΑΚ σε πράξεις που λαμβάνουν κρατική ενίσχυση και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (ΓΚΑΚ), βλ. επίσης κεφάλαιο 5.2.

— Η διαχειριστική αρχή μπορεί να συμφωνήσει να εξαιρεθούν **ορισμένες πράξεις στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας** από την απαίτηση που ορίζεται στο άρθρο 53 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του ΚΚΔ, υπό την προϋπόθεση ότι η επιτροπή παρακολούθησης έχει προηγουμένως εγκρίνει την εν λόγω εξαίρεση. Ο ΚΚΔ δεν προσδιορίζει κριτήρια για την εξαίρεση αυτή. Κατά συνέπεια, εναπόκειται στη διαχειριστική αρχή να προτείνει την εν λόγω εξαίρεση και να διασφαλίσει την έγκρισή της από την επιτροπή παρακολούθησης.

Όταν εφαρμόζεται η υποχρέωση χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους, αφορά **όλες τις κατηγορίες δαπανών μιας πράξης**, με δύο εξαιρέσεις βάσει του άρθρου 53 παράγραφος 2 του ΚΚΔ:

1) Οι κατηγορίες δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής μπορούν να υπολογίζονται με βάση τις πραγματικές δαπάνες. Για παράδειγμα, σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ο ενιαίος συντελεστής έως 15 % για την κάλυψη των έμμεσων δαπανών που ορίζεται στο άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ (με βάση τις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού ως βάση στην οποία εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής), οι επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού μπορούν να δηλώνονται με βάση τις πραγματικές δαπάνες (αλλά οι άμεσες δαπάνες εκτός των άμεσων δαπανών προσωπικού πρέπει να καλύπτονται από ΕΑΚ). Σε περίπτωση που χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής έως 7 % για την κάλυψη των έμμεσων δαπανών που ορίζεται στο άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του ΚΚΔ, οι επιλέξιμες άμεσες δαπάνες μπορούν να δηλώνονται με βάση τις πραγματικές δαπάνες.

2) Οι αποζημιώσεις και οι μισθοί που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες μπορούν να επιστραφούν βάσει των δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν.

Οι εξαιρέσεις αυτές είναι εξαντλητικές.

Πιθανά παραδείγματα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της υποχρεωτικής χρήσης ΕΑΚ με τη χρήση ΕΑΚ που καθορίζονται από τον ΚΚΔ

Χρήση του άρθρου 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) ή γ) του ΚΚΔ	Χρήση του άρθρου 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ	Χρήση του άρθρου 56 παράγραφοι 1 και 2 του ΚΚΔ
Έμμεσες δαπάνες = έως το 7 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών (δεν απαιτείται μέθοδος υπολογισμού) ή έως το 25 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών [απαιτείται δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδος υπολογισμού ή ενιαίος συντελεστής που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) του κανονισμού 1303/2013 για παρόμοια πράξη] Άμεσες δαπάνες = πραγματικές δαπάνες ([1])	Έμμεσες δαπάνες = έως 15 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (δεν απαιτείται μέθοδος υπολογισμού) Άμεσες δαπάνες προσωπικού = πραγματικές δαπάνες ([2]) Όλες οι άλλες άμεσες δαπάνες (κατά περίπτωση) = ΕΑΚ	Άμεσες δαπάνες προσωπικού = πραγματικές δαπάνες ([3]) Υπόλοιπες δαπάνες (εκτός από μισθούς και αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες) = έως 40 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (δεν απαιτείται μέθοδος υπολογισμού) Κατά περίπτωση, οι μισθοί και οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες μπορούν να καταβάλλονται με βάση τις πραγματικές δαπάνες (= πρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες)

([1]) Οι άμεσες δαπάνες μπορούν επίσης να επιστραφούν με τη μορφή άλλης ΕΑΚ, π.χ. μοναδιαίου κόστους που υπολογίζεται βάσει μεθόδου του άρθρου 53 παράγραφος 3 στοιχεία α) έως δ) του ΚΚΔ. Σχετικά με τους συνδυασμούς διαφορετικών ΕΑΚ, βλ. κεφάλαιο 2.5.
([2]) Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού μπορούν επίσης να επιστραφούν με τη μορφή άλλης ΕΑΚ.
([3]) Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού μπορούν επίσης να επιστραφούν με τη μορφή μοναδιαίου κόστους ή κατ' αποκοπή ποσού (αλλά όχι με τη μορφή ενιαίου συντελεστή, βλ. κεφάλαιο 2.5.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

2.1. **Επισκόπηση των διαφόρων τύπων επιλογών απλουστευμένου κόστους**

Το άρθρο 51 και το άρθρο 53 παράγραφος 1 του ΚΚΔ περιλαμβάνουν τρεις τύπους ΕΑΚ, οι οποίοι μπορούν να οριστούν ως εξής:

— **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΕΝΙΑΙΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ**: Οι ειδικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που καθορίζονται σαφώς εκ των προτέρων υπολογίζονται με την εφαρμογή ενός εκ των προτέρων καθορισμένου ποσοστού για μία ή περισσότερες **άλλες** κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών.

— **ΜΟΝΑΔΙΑΙΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**: Το σύνολο ή μέρος των επιλέξιμων δαπανών θα υπολογίζεται με βάση τις ποσοτικοποιημένες δραστηριότητες, τις εισροές, τις εκροές ή τα αποτελέσματα πολλαπλασιασμένα επί των μοναδιαίων δαπανών που ορίζονται εκ των προτέρων.

— **ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΠΟΣΑ**: Το σύνολο ή μέρος των επιλέξιμων δαπανών υπολογίζεται βάσει ποσών που καθορίζονται εκ των προτέρων, τα οποία καταβάλλονται εάν οι προκαθορισμένες δραστηριότητες και/ή εκροές έχουν ολοκληρωθεί.

Η διαχειριστική αρχή μπορεί να επιλέξει να χρησιμοποιήσει έναν τύπο ΕΑΚ ή να συνδυάσει διαφορετικούς τύπους στο πλαίσιο της ίδιας πράξης, υπό την προϋπόθεση ότι αποκλείεται κάθε πιθανή αλληλεπικάλυψη μεταξύ των δαπανών που καλύπτονται από διαφορετικές ΕΑΚ, ώστε να αποφευχθεί η διπλή χρηματοδότηση (βλ. επίσης σημείο 2.5. σχετικά με τον συνδυασμό επιλογών απλουστευμένου κόστους).

2.2. **Χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή**

Ενιαίοι συντελεστές μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στα δύο επίπεδα επιστροφής, δηλαδή σε ανώτερο επίπεδο για την επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης [άρθρο 51 στοιχείο ε) του ΚΚΔ] και σε κατώτερο επίπεδο για επιχορηγήσεις που παρέχονται από τα κράτη μέλη στον δικαιούχο [άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του ΚΚΔ].

Υπάρχουν διάφοροι τύποι ενιαίων συντελεστών, συγκεκριμένα:

— οι «έτοιμοι προς χρήση» ενιαίοι συντελεστές, δηλαδή εκείνοι που καθορίζονται στον ΚΚΔ και στους ειδικούς για κάθε Ταμείο κανονισμούς ή, κατά περίπτωση, σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 94 παράγραφος 4 του ΚΚΔ, για τους οποίους οι διαχειριστικές αρχές δεν υποχρεούνται να καθορίσουν μέθοδο υπολογισμού για τον προσδιορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή·

— ενιαίοι συντελεστές για τους οποίους οι διαχειριστικές αρχές ανέπτυξαν μεθοδολογία (συμπεριλαμβανομένης μεθόδου υπολογισμού).

2.2.1. *Γενικές αρχές*

ΚΑΘΟΡΙΣΜΌΣ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΏΝ ΔΑΠΑΝΏΝ

Σε ένα σύστημα χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή υπάρχουν έως τρεις τύποι κατηγοριών δαπανών:

— ΤΥΠΟΣ 1: κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών με βάση τις οποίες πρέπει να εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής για τον υπολογισμό των επιλέξιμων ποσών (οι λεγόμενες «δαπάνες βάσης»)·

— ΤΥΠΟΣ 2: κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που θα καλυφθούν από την εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή·

— ΤΥΠΟΣ 3: κατά περίπτωση, άλλες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών (ο συντελεστής δεν εφαρμόζεται σ' αυτές και δεν καλύπτονται από την εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή).

Η διαχειριστική αρχή (ή η επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg), όταν χρησιμοποιεί σύστημα χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή, πρέπει να ορίζει τις κατηγορίες δαπανών για κάθε τύπο: κάθε κατηγορία δαπανών πρέπει να περιλαμβάνεται σαφώς σε έναν —και μόνο— από τους τρεις τύπους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ένας τύπος μπορεί να ορίζεται σε αντιδιαστολή με έναν άλλο τύπο ή με τους άλλους τύπους [για παράδειγμα, σε ένα σύστημα στο οποίο υπάρχουν μόνον άμεσες (τύπος 1) και έμμεσες δαπάνες (τύπος 2)], ως έμμεσες δαπάνες μπορούν να οριστούν όλες οι άλλες επιλέξιμες δαπάνες που δεν είναι άμεσες δαπάνες. Κατά την επιλογή των πράξεων, η διαχειριστική αρχή (ή η επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) θα πρέπει να επαληθεύει ότι οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τον ενιαίο συντελεστή είναι αναγκαίες για τη συγκεκριμένη πράξη με βάση τις δραστηριότητες που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση της συγκεκριμένης πράξης, όπως περιγράφονται λεπτομερώς στην αίτηση χρηματοδότησης.

Ο ΚΚΔ δεν θέτει κανένα περιορισμό όσον αφορά τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή. Ωστόσο, δεδομένου ότι κύριος στόχος της χρήσης ενιαίων συντελεστών είναι η απλούστευση, οι ενιαίοι συντελεστές είναι οι πλέον κατάλληλοι για δαπάνες σχετικά χαμηλές και για τις οποίες η επαλήθευση είναι δαπανηρή (π.χ. ενιαίος συντελεστής για την κάλυψη των δαπανών προσωπικού ή των έμμεσων δαπανών).

Είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται διαφορετικοί ενιαίοι συντελεστές για διαφορετικές κατηγορίες δαπανών που εφαρμόζονται στην ίδια βάση [9]. Για παράδειγμα, για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών μπορεί να χρησιμοποιηθεί ενιαίος συντελεστής 13 % των άμεσων δαπανών προσωπικού. Η ίδια βάση (δηλαδή οι άμεσες δαπάνες προσωπικού) μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των εξόδων ταξιδιού και διαμονής της πράξης με ενιαίο συντελεστή 15 %.

[9] Ωστόσο, δεν μπορούν να συνδυαστούν όλοι οι ενιαίοι συντελεστές. Ειδικότερα, ο ενιαίος συντελεστής του άρθρου 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ δεν μπορεί να συνδυαστεί με τους ενιαίους συντελεστές του άρθρου 54 ή του άρθρου 55 παράγραφος 1 του ΚΚΔ, βλ. κεφάλαιο 2.2.4. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συνδυασμό των ΕΑΚ, βλ. κεφάλαιο 2.5.

Είναι δυνατό να υπολογιστεί ο ενιαίος συντελεστής βάσει των πραγματικών δαπανών ή των δαπανών που επιστρέφονται με τη χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους. (βλ. κεφάλαιο 2.5.)
Για να αποφευχθεί η διπλή χρηματοδότηση, κατά τον καθορισμό της μεθοδολογίας επιλογής απλουστευμένου κόστους, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή ώστε να διασφαλίζεται ότι οι κατηγορίες κόστους που θα καλύπτονται από τον ενιαίο συντελεστή δεν θα συμπεριλαμβάνονται στις δαπάνες βάσης.

ΕΙΔΙΚΟΊ ΕΝΙΑΊΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΈΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΌ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΏΝ ΔΑΠΑΝΏΝ ΟΙ ΟΠΟΊΟΙ ΠΕΡΙΓΡΆΦΟΝΤΑΙ ΛΕΠΤΟΜΕΡΏΣ ΣΤΟΝ ΚΚΔ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΎΣ ΓΙΑ ΚΆΘΕ ΤΑΜΕΊΟ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΎΣ

Ορισμένοι ειδικοί ενιαίοι συντελεστές καθορίζονται στο νομικό πλαίσιο. Οι εν λόγω ενιαίοι συντελεστές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επιστροφή των επιχορηγήσεων που παρέχονται από τα κράτη μέλη στους δικαιούχους [άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του ΚΚΔ].

Μόνο στις περιπτώσεις που ορίζει ρητά ο κανονισμός ΚΚΔ μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι ενιαίοι συντελεστές χωρίς να απαιτείται από τη διαχειριστική αρχή να καθορίσει μέθοδο υπολογισμού για τον προσδιορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή («έτοιμες προς χρήση» επιλογές απλουστευμένου κόστους). Οι εν λόγω ενιαίοι συντελεστές εφαρμόζονται σε συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών (δηλαδή στις δαπάνες βάσης), για τον υπολογισμό άλλων κατηγοριών δαπανών (που καλύπτονται από τον ενιαίο συντελεστή). Η διαχειριστική αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει οποιονδήποτε συντελεστή έως το ποσοστό που αναφέρεται στο σχετικό άρθρο και δεν θα χρειαστεί να αιτιολογήσει γιατί επιλέχθηκε συντελεστής χαμηλότερος από το ποσοστό που ορίζεται στον κανονισμό, εφόσον οι δαπάνες που καλύπτονται από τον συντελεστή αυτόν αφορούν τη συγκεκριμένη πράξη. Εάν επιλεγεί χαμηλότερος συντελεστής, δεν υφίσταται απαίτηση να προβεί σε υπολογισμούς.

Ωστόσο, η διαχειριστική αρχή μπορεί να καθορίσει υψηλότερο συντελεστή από τους συντελεστές που ορίζονται στα άρθρα 54 έως 56 του ΚΚΔ [εκτός από το άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του ΚΚΔ] με βάση μία από τις μεθοδολογίες που ορίζονται στο άρθρο 53 παράγραφος 3 του ΚΚΔ.

Κατά τη λήψη της απόφασης σχετικά με τον ενιαίο συντελεστή που θα εφαρμοστεί, πρέπει να γίνεται σεβαστή η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων. Επομένως, οι δικαιούχοι που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο συγκεκριμένης πρόσκλησης και βρίσκονται σε παρόμοια κατάσταση δεν επιτρέπεται να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης χωρίς αιτιολόγηση.

Οι «έτοιμοι προς χρήση» ενιαίοι συντελεστές είναι οι εξής:

Άρθρο	«Έτοιμοι προς χρήση» ενιαίοι συντελεστές
Άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του ΚΚΔ	Έως το 7 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών για την επιστροφή έμμεσων δαπανών
Άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ	Έως το 15 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού για την επιστροφή έμμεσων δαπανών
Άρθρο 55 παράγραφος 1 του ΚΚΔ	Έως το 20 % των [επιλέξιμων] άμεσων δαπανών ([1])για την επιστροφή άμεσων δαπανών προσωπικού
Άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ	Έως το 40 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού για την επιστροφή των υπόλοιπων δαπανών μιας πράξης ([2])
Άρθρο 39 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού Interreg	Έως και το 20 % των [επιλέξιμων] άμεσων δαπανών για την επιστροφή άμεσων δαπανών προσωπικού
Άρθρο 41 παράγραφος 5 του κανονισμού Interreg	Έως και το 15 % των [επιλέξιμων] άμεσων δαπανών προσωπικού για την επιστροφή των εξόδων ταξιδιού και διαμονής
Άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού για το ΕΚΤ+	1 % των δαπανών που αναφέρονται στο στοιχείο α) ([3])για την κάλυψη των δαπανών που βαρύνουν την αρχή προμηθειών και σχετίζονται με τη μεταφορά των τροφίμων και/ή της βασικής υλικής βοήθειας στις αποθήκες ή στους δικαιούχους και των δαπανών αποθήκευσης
Άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού για το ΕΚΤ+	7 % των δαπανών που αναφέρονται στο στοιχείο α) ή 7 % των δαπανών της αξίας των τροφίμων που διατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών, καθώς και των δαπανών μεταφοράς, αποθήκευσης και προετοιμασίας που βαρύνουν τους δικαιούχους που συμμετέχουν στη διανομή τροφίμων και/ή βασικής υλικής βοήθειας στους απόρους

Άρθρο	«Έτοιμοι προς χρήση» ενιαίοι συντελεστές
Άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του κανονισμού για το ΕΚΤ+	7 % των δαπανών που αναφέρονται στο στοιχείο α) για την κάλυψη των δαπανών για συνοδευτικά μέτρα τα οποία λαμβάνονται από τους δικαιούχους ή για λογαριασμό τους και δηλώνονται από τους δικαιούχους που παραδίδουν τα τρόφιμα και/ή τη βασική υλική βοήθεια στους απόρους

([1]) Υπό την προϋπόθεση ότι οι άμεσες δαπάνες της πράξης δεν περιλαμβάνουν δημόσιες συμβάσεις έργων ή συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών οι οποίες υπερβαίνουν σε αξία τα κατώτατα ποσά που ορίζονται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή στο άρθρο 15 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Επιπροσθέτως, όταν εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής για το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, ο εν λόγω ενιαίος συντελεστής εφαρμόζεται μόνο στις άμεσες δαπάνες της πράξης που δεν αποτελούν αντικείμενο δημόσιων συμβάσεων.

([2]) Οι μισθοί και οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες πρέπει να θεωρούνται πρόσθετες επιλέξιμες δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στον ενιαίο συντελεστή.

([3]) Άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού για το ΕΚΤ+: οι δαπάνες αγοράς τροφίμων και/ή βασικής υλικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που σχετίζονται με τη μεταφορά των τροφίμων και/ή της βασικής υλικής βοήθειας στους δικαιούχους που παραδίδουν τα τρόφιμα και/ή τη βασική υλική βοήθεια στους τελικούς αποδέκτες.

Επιπροσθέτως, το **άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του ΚΚΔ** καθορίζει το ανώτατο όριο του ενιαίου συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες στο 25 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών, υπό την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιείται δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδος υπολογισμού που ορίζεται από τη ΔΑ σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο α) του ΚΚΔ.

Η χρήση μίας από τις προαναφερόμενες επιλογές προϋποθέτει **καθορισμό των κατηγοριών δαπανών που καλύπτονται από τον ενιαίο συντελεστή και εκείνων στις οποίες εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής**, δηλαδή των άμεσων και των έμμεσων δαπανών και των άμεσων δαπανών προσωπικού, από τη διαχειριστική αρχή (ή την επιτροπή παρακολούθησης για το πρόγραμμα Interreg). Εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών να καθορίσουν τις διάφορες κατηγορίες δαπανών με συνεπή, μη διφορούμενο τρόπο χωρίς διακρίσεις και να διασφαλίσουν την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης.

Ο καθορισμός των κατηγοριών δαπανών θα πρέπει να παρουσιάζεται σαφώς στους κανόνες του προγράμματος ή στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων.

Ως γενική οδηγία, οι κατηγορίες δαπανών μπορούν να καθοριστούν ως εξής:

— **Άμεσες δαπάνες** είναι οι δαπάνες που **σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση της πράξης ή του έργου**, όταν μπορεί να αποδειχθεί η άμεση σχέση με την εν λόγω συγκεκριμένη πράξη ή έργο.

— **Έμμεσες δαπάνες είναι οι δαπάνες που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση της πράξης** και οι οποίες **δεν συνδέονται ή δεν μπορούν να συνδεθούν άμεσα με την υλοποίηση της εν λόγω πράξης** ή σχετίζονται με την υλοποίηση της πράξης, αλλά αποτελούν επικουρικές δαπάνες που δεν συμβάλλουν άμεσα στην επίτευξη των δεικτών/αποτελεσμάτων/στόχων της. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, οι διοικητικές/γενικές δαπάνες, για τις οποίες είναι δύσκολο να καθοριστεί με ακρίβεια το ποσό που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένη πράξη ή έργο (συνήθεις διοικητικές δαπάνες / δαπάνες προσωπικού, όπως: δαπάνες διαχείρισης, δαπάνες πρόσληψης, δαπάνες για τον/την λογιστή/-ιστρια ή τον/την καθαριστή/-ίστρια κ.λπ.· δαπάνες για τηλέφωνο, νερό ή ηλεκτρικό ρεύμα κ.ο.κ.).

— Οι **δαπάνες προσωπικού** ορίζονται βάσει εθνικών κανόνων και είναι συνήθως δαπάνες που απορρέουν από συμφωνία που έχει συναφθεί μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου ή από συμβάσεις παροχής υπηρεσιών για εξωτερικό προσωπικό (εφόσον οι δαπάνες αυτές είναι σαφώς προσδιορίσιμες). Οι δαπάνες προσωπικού περιλαμβάνουν κατά κανόνα το σύνολο των αμοιβών, συμπεριλαμβανομένων των παροχών σε είδος σύμφωνα με τις συλλογικές συμβάσεις, που καταβάλλονται σε άτομα ως αντάλλαγμα για εργασία που σχετίζεται με την πράξη. Επίσης, περιλαμβάνουν τους φόρους και τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης των εργαζομένων (για παράδειγμα στην περίπτωση των συντάξεων, πρώτου και δεύτερου πυλώνα, τρίτου πυλώνα μόνον εάν περιλαμβάνεται σε συλλογική σύμβαση ή στη σύμβαση απασχόλησης), κάθε επιλέξιμη προαιρετική εισφορά εργαζομένων καθώς και τις υποχρεωτικές και προαιρετικές εργοδοτικές κοινωνικές εισφορές. Οι δαπάνες προσωπικού μπορεί να είναι **άμεσες** ή **έμμεσες** δαπάνες, ανάλογα με την κατά περίπτωση ανάλυση και τον ρόλο του προσωπικού στην πράξη.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΌΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΡΙΣΜΟΎ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΏΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΎ

Για τον σκοπό της εφαρμογής των ενιαίων συντελεστών που αναφέρονται στο άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ, στο άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ και στο άρθρο 41 παράγραφος 5 του κανονισμού Interreg (ή οποιουδήποτε άλλου ενιαίου συντελεστή που ορίζεται από τη διαχειριστική αρχή δυνάμει του άρθρου 53 παράγραφος 3 του ΚΚΔ το οποίο πρέπει να εφαρμόζεται στις άμεσες δαπάνες προσωπικού), η συνολική αξία της αμοιβής όπως ορίζεται από τους εθνικούς κανόνες μπορεί να θεωρηθεί ως δαπάνη προσωπικού καθώς αντιστοιχεί στην πραγματική αμοιβή για την εργασία του εν λόγω προσώπου στο πλαίσιο της πράξης και θα πρέπει, ως εκ τούτου, να λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό άλλων τύπων δαπανών της πράξης (που υπολογίζονται με την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στις άμεσες δαπάνες προσωπικού).

Αυτό ισχύει και για τις περιπτώσεις στις οποίες ο μισθός επιστρέφεται ή χρηματοδοτείται (μερικώς) από τρίτους (π.χ. εάν για την πρόσληψη άμεσου προσωπικού χρησιμοποιήθηκε επιδότηση πρόσληψης, ο ενιαίος συντελεστής εφαρμόζεται στη συνολική αξία της αμοιβής ακόμη και αν μέρος αυτής καταβάλλεται από τρίτο). Εάν οι δαπάνες προσωπικού για εξωτερικό προσωπικό προέρχονται από σύμβαση παροχής υπηρεσιών, οι δαπάνες προσωπικού πρέπει να είναι σαφώς προσδιορίσιμες. Για παράδειγμα, εάν ένας δικαιούχος συνάψει σύμβαση παροχής υπηρεσιών με εξωτερικό εκπαιδευτή για τους κύκλους εσωτερικής επαγγελματικής κατάρτισης, το τιμολόγιο πρέπει να προσδιορίζει τους διάφορους τύπους δαπανών. Ο μισθός του εκπαιδευτή θα θεωρηθεί άμεση δαπάνη εξωτερικού προσωπικού. Εάν οι δαπάνες προσωπικού για τον εκπαιδευτή δεν είναι προσδιορίσιμες ως διακριτή κατηγορία από τις άλλες κατηγορίες δαπανών, π.χ. το διδακτικό υλικό, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για τους ενιαίους συντελεστές, π.χ. για τον ενιαίο συντελεστή 40 % όπως ορίζεται στο άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ.

Ο ορισμός των άμεσων δαπανών προσωπικού δεν συνδέεται με το αν οι δαπάνες προσωπικού λαμβάνουν τη μορφή **συνεισφοράς σε είδος** ή όχι. Ως εκ τούτου, η αξία της εθελοντικής εργασίας με τη μορφή συνεισφοράς σε είδος μπορεί να συμπεριληφθεί στο ποσό βάσης για τον υπολογισμό των ενιαίων συντελεστών, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται το άρθρο 67 παράγραφος 1 του ΚΚΔ.

Τα έξοδα ταξιδιού δεν θεωρούνται δαπάνες προσωπικού, με εξαίρεση τα έξοδα μετακίνησης προς και από την εργασία εάν οι εθνικοί κανόνες ορίζουν ότι εντάσσονται στις ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης.
Οι **αποζημιώσεις και οι μισθοί** που καταβάλλονται υπέρ των συμμετεχόντων σε πράξεις που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΔΜ, το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ δεν θεωρούνται δαπάνες προσωπικού (βλ. άρθρο 56 παράγραφοι 1 και 2 του ΚΚΔ). Για παράδειγμα, στο πλαίσιο πράξης με σκοπό την πρόσληψη νέου προσωπικού, οι μισθοί των νεοπροσληφθέντων εργαζομένων δεν θεωρούνται «δαπάνες προσωπικού» για τους σκοπούς του άρθρου 56 του ΚΚΔ, καθώς τα εν λόγω άτομα δεν εκτελούν κανένα καθήκον για την υλοποίηση της πράξης — θεωρούνται μισθοί που καταβάλλονται υπέρ των συμμετεχόντων. Κατά συνέπεια, δεν μπορούν να υπολογιστούν στη βάση του ενιαίου συντελεστή που ορίζεται στο άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ.

Στο πλαίσιο του άρθρου 56 του ΚΚΔ, ως **αποζημίωση** νοείται η χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται στους συμμετέχοντες για πιθανά έξοδα που σχετίζονται με τον στόχο δεδομένης πράξης.
Για παράδειγμα, τα επιδόματα κατάρτισης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) αφορούν τη χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται σε άτομα που συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης. Τα επιδόματα αυτά αποσκοπούν στην κάλυψη διαφόρων δαπανών που συνδέονται με την κατάρτιση, όπως τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής. Στόχος είναι να καταστεί η κατάρτιση πιο προσιτή.

2.2.2. *Ενιαίοι συντελεστές για τον προσδιορισμό των έμμεσων δαπανών (άρθρο 54 του ΚΚΔ)*

Το άρθρο 54 πρώτο εδάφιο του ΚΚΔ ορίζει ότι, όταν η υλοποίηση μιας πράξης συνεπάγεται έμμεσες δαπάνες, αυτές μπορούν να υπολογιστούν με βάση έναν από τους ενιαίους συντελεστές που καθορίζονται στα στοιχεία α) και β) του εν λόγω πρώτου εδαφίου. Το άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του ΚΚΔ καθορίζει ενιαίο συντελεστή **έως το 7 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών** για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών. Το άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ καθορίζει ενιαίο συντελεστή **έως το 15 % των άμεσων δαπανών προσωπικού** για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών. Και οι δύο ενιαίοι συντελεστές μπορούν να χρησιμοποιηθούν απευθείας από τη διαχειριστική αρχή, χωρίς καμία αιτιολόγηση για τον υπολογισμό του συντελεστή, εάν δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται από τον κανονισμό.

Το άρθρο 54 του ΚΚΔ δεν παρέχει εξαντλητικό κατάλογο μεθόδων για τον τρόπο καθορισμού των ενιαίων συντελεστών για τις έμμεσες δαπάνες μιας πράξης και επιτρέπει στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν ενιαίο συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες που καθορίζεται με βάση άλλες μεθόδους, δηλαδή εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχεία β) έως ε) του ΚΚΔ.

Ωστόσο, ενιαίος συντελεστής που καλύπτει τις έμμεσες δαπάνες και καθορίζεται βάσει δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου που αναφέρεται στο άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο α) του ΚΚΔ **υπόκειται σε ανώτατο όριο 25 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών** που ορίζεται στο άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του ΚΚΔ. Οι ενιαίοι συντελεστές που δεν καθορίζονται σ' αυτήν τη βάση, αλλά βάσει άλλης μεθόδου από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχεία β) έως ε) του ΚΚΔ, δεν υπόκεινται σε ανώτατο όριο.

2.2.3. *Ενιαίος συντελεστής για τον προσδιορισμό των άμεσων δαπανών προσωπικού (άρθρο 55 παράγραφος 1 του ΚΚΔ)*

Σύμφωνα με το άρθρο 55 παράγραφος 1 του ΚΚΔ, οι άμεσες δαπάνες προσωπικού μιας πράξης δύνανται να υπολογίζονται με βάση ενιαίο συντελεστή **έως το 20 % των άμεσων δαπανών εκτός από τις δαπάνες προσωπικού** της εν λόγω πράξης χωρίς να απαιτείται από το οικείο κράτος μέλος να εκτελεί υπολογισμούς για τον προσδιορισμό του εφαρμοστέου συντελεστή.

Ωστόσο, όταν οι **άμεσες δαπάνες της εν λόγω πράξης περιλαμβάνουν δημόσιες συμβάσεις έργων ή συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών** οι οποίες υπερβαίνουν τα κατώτατα ποσά που ορίζονται στην οδηγία της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις, ιδίως στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ([10]) και στο άρθρο 15 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ ([11]), δεν θα μπορούσε να εφαρμοστεί ο έτοιμος προς χρήση ενιαίος συντελεστής του άρθρου 55 παράγραφος 1 του ΚΚΔ και ο ενιαίος συντελεστής για τις άμεσες δαπάνες προσωπικού θα πρέπει να προσδιοριστεί βάσει μεθόδου που προβλέπεται στο άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχεία α) έως ε) του ΚΚΔ.. Στην περίπτωση αυτή, ο ενιαίος συντελεστής έως 20 % χωρίς την εκτέλεση υπολογισμού δεν μπορεί να εφαρμοστεί στη συγκεκριμένη πράξη. Αυτό ισχύει για όλες τις συμβάσεις έργων/προμηθειών/υπηρεσιών οι οποίες υπερβαίνουν τα κατώτατα ποσά που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω οδηγιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ανατίθενται από αναθέτοντες φορείς εκτός των αναθετουσών αρχών στην περίπτωση της οδηγίας 2014/25/ΕΕ. Όταν κρίνεται τυχόν υπέρβαση των κατώτατων ποσών, θα λαμβάνεται υπόψη το σύνολο της αξίας των δημόσιων συμβάσεων, ανεξάρτητα από τα τμήματα στα οποία μπορεί να υποδιαιρεθεί μια σύμβαση ([12]).

Όσον αφορά ειδικότερα **το ΤΑΜΕ, το ΜΔΣΘ και το ΤΕΑ**, τυχόν δαπάνες που αποτελούν αντικείμενο δημόσιων συμβάσεων (δηλαδή οι δαπάνες υπεργολαβίας / εξωτερικής ανάθεσης) πρέπει να εξαιρούνται από τη βάση υπολογισμού του ενιαίου συντελεστή, βλ. άρθρο 55 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του ΚΚΔ.

Για τα προγράμματα Interreg, οι δαπάνες προσωπικού μπορούν να επιστρέφονται βάσει ενιαίου συντελεστή έως το 20 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών, χωρίς κανέναν περιορισμό σχετικά με το **αν οι άμεσες δαπάνες περιλαμβάνουν ή όχι δημόσιες συμβάσεις**, σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού Interreg.

Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που προσδιορίζονται βάσει ενιαίου συντελεστή μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή που ορίζεται στο άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ (ενιαίος συντελεστής έως το 15 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών). Ωστόσο, οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που υπολογίζονται με βάση ενιαίο συντελεστή δεν μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για τον ενιαίο συντελεστή δυνάμει του άρθρου 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ (ενιαίος συντελεστής έως 40 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού για τον υπολογισμό των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών της πράξης), βλ. άρθρο 56 παράγραφος 3 του ΚΚΔ.

2.2.4. *Ενιαίος συντελεστής για τον προσδιορισμό όλων των άλλων δαπανών της πράξης εκτός από τις άμεσες δαπάνες προσωπικού (άρθρο 56 του ΚΚΔ)*

Το άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ προβλέπει ότι οι άμεσες δαπάνες προσωπικού μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό όλων των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών της πράξης, βάσει ενιαίου συντελεστή ύψους **έως 40 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού**. Οι πράξεις που χρησιμοποιούν αυτόν τον ενιαίο συντελεστή μπορούν να περιλαμβάνουν μόνο τα εξής:

— άμεσες δαπάνες προσωπικού — δαπάνες βάσης για τον ενιαίο συντελεστή·

— και ενιαίο συντελεστή έως 40 % για την κάλυψη των υπόλοιπων δαπανών της πράξης·

— και μισθούς και αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν στους συμμετέχοντες.

Για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΔΜ, το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, οι μισθοί και οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους συμμετέχοντες εξαιρούνται από τις δαπάνες που καλύπτονται από τον συγκεκριμένο ενιαίο συντελεστή. [Ως εκ τούτου, θα μπορούσαν να επιστραφούν με τη χρήση διαφορετικής μορφής από αυτές που αναφέρονται στο άρθρο 53 παράγραφος 1 του ΚΚΔ] Όσον αφορά τον ορισμό των αποζημιώσεων και των μισθών, βλ. σημείο 2.2.1.

Η χρήση αυτού του ενιαίου συντελεστή είναι σκόπιμη για πράξεις στις οποίες οι άμεσες δαπάνες προσωπικού αντιπροσωπεύουν σημαντικό μερίδιο του προϋπολογισμού. Κατά συνέπεια, τα έργα υψηλής έντασης εργασίας, τα έργα έρευνας και ανάπτυξης (Ε&Α), τα έργα μικρής (κλίμακας) με πολλές δαπάνες χαμηλής αξίας και μεγάλου όγκου εκτός από τις δαπάνες προσωπικού, τα μικρά έργα καινοτομίας, τα εκπαιδευτικά και επαγγελματικά έργα και τα έργα ήπιων δραστηριοτήτων είναι τα πλέον κατάλληλα για τη χρήση του ενιαίου συντελεστή που ορίζεται στο άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ.

([10]) Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

([11]) Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

([12]) Το άρθρο 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ αναφέρεται στις «προμήθειες των οποίων η αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)» είναι ίση προς ή ανώτερη από τα συγκεκριμένα κατώτατα όρια που ορίζονται σ αυτό. Η ίδια διάταξη προβλέπεται στο άρθρο 15 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Η διαχειριστική αρχή μπορεί να εφαρμόζει αυτόν τον ενιαίο συντελεστή σε τύπους πράξεων που κάνουν σαφή διάκριση μεταξύ των ακόλουθων κατηγοριών δαπανών: άμεσες δαπάνες προσωπικού, άλλες άμεσες δαπάνες και έμμεσες δαπάνες. Ο ενιαίος συντελεστής που καθορίζεται στο άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ θα πρέπει να καλύπτει τόσο τις άλλες άμεσες δαπάνες όσο και τις έμμεσες δαπάνες, και όχι μόνο τις έμμεσες δαπάνες.

Αν η πράξη περιλαμβάνει μόνο έμμεσες δαπάνες και άμεσες δαπάνες προσωπικού, η διαχειριστική αρχή δεν θα πρέπει να χρησιμοποιεί τον ενιαίο συντελεστή του άρθρου 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ αλλά μπορεί να χρησιμοποιεί τον ενιαίο συντελεστή του άρθρου 54 στοιχείο β) του ΚΚΔ.

Ο ενιαίος συντελεστής που καθορίζεται στο άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ δεν μπορεί να συνδυάζεται με ενιαίο συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες (π.χ. Οι επιλογές του άρθρου 54 του ΚΚΔ) διότι στην περίπτωση αυτή θα καλυπτόταν δύο φορές η ίδια κατηγορία κόστους (δηλ. οι έμμεσες δαπάνες).

Αυτός ο ενιαίος συντελεστής έως 40 % δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε μια πράξη όταν οι συνολικές άμεσες δαπάνες προσωπικού της εν λόγω πράξης υπολογίζονται με βάση ενιαίο συντελεστή (π.χ. ο ενιαίος συντελεστής βάσει του άρθρου 55 παράγραφος 1 του ΚΚΔ σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 3 του ΚΚΔ). Ωστόσο, αυτός ο ενιαίος συντελεστής μπορεί να εφαρμοστεί στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που έχουν σχεδιαστεί ως ΕΑΚ, εφόσον η εν λόγω ΕΑΚ δεν είναι ενιαίος συντελεστής (βλ. σημείο 2.5).

Παράδειγμα 1

Μια διαχειριστική αρχή επιθυμεί να καλύψει όλες τις υπόλοιπες επιλέξιμες δαπάνες μιας πράξης εφαρμόζοντας ενιαίο συντελεστή στις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού της πράξης που ανέρχονται σε 150 000 EUR. Σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ, η διαχειριστική αρχή αποφασίζει να εφαρμόσει συντελεστή 35 %. Αυτό σημαίνει ότι οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της πράξης θα ανέλθουν σε 150 000 EUR + (150 000 EUR x 0,35) = 202 500 EUR.

Παράδειγμα 2

Οι εκτιμώμενες δαπάνες ενός κύκλου κατάρτισης είναι:

Σύνολο άμεσων δαπανών	**52 000 EUR**
Άμεσες δαπάνες προσωπικού	30 000 EUR
Κόστος αίθουσας	3 000 EUR
Έξοδα ταξιδιού	4 000 EUR
Γεύματα	1 000 EUR
Πληροφόρηση/Δημοσιότητα	4 000 EUR
Αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους ασκουμένους από τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης	10 000 EUR

Σύνολο έμμεσων δαπανών	**5 000 EUR**
Έμμεσες δαπάνες προσωπικού	4 000 EUR
Ηλεκτρικό ρεύμα, τηλέφωνο	1 000 EUR

Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες	**57 000 EUR**

Η διαχειριστική αρχή μπορεί να αποφασίσει να εφαρμόσει το άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ στο εν λόγω έργο και καθορίζει τον ενιαίο συντελεστή για την επιστροφή των υπόλοιπων δαπανών της πράξης στο 40 %. Στην περίπτωση αυτή, το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης θα είχε ως μέγιστο ποσό:

Άμεσες δαπάνες προσωπικού: 30 000 EUR

Λοιπές δαπάνες: 30 000 x 40 % = 12 000 EUR

Επειδή οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους ασκούμενους από τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης μπορούν να δηλωθούν επιπροσθέτως των άμεσων δαπανών προσωπικού και του ενιαίου συντελεστή, οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες θα είναι:

Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες:
30 000 (άμεσες δαπάνες προσωπικού) + 12 000 (λοιπές δαπάνες) + 10 000 (αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους ασκούμενους από τις ΔΥΑ) = 52 000 EUR

Κατά την υλοποίηση πράξεων με τη χρήση του ενιαίου συντελεστή του άρθρου 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ, είναι σημαντικό να προγραμματίζονται προσεκτικά οι άμεσες δαπάνες προσωπικού από την αρχή και να παρακολουθούνται στενά και συνεχώς οι δαπάνες σ' αυτήν την κατηγορία δαπανών. Λόγω της φύσης του ενιαίου συντελεστή ύψους 40 %, οποιαδήποτε υποεκτέλεση των άμεσων δαπανών προσωπικού θα συνεπάγεται αυτομάτως την επιστροφή λιγότερων χρημάτων για λοιπές δαπάνες.

Παράδειγμα

Ο αρχικός προϋπολογισμός της πράξης κατένειμε 350 000 EUR στην κατηγορία των άμεσων δαπανών προσωπικού και 140 000 EUR (40 % x 350 000 EUR) στην κατηγορία των υπόλοιπων δαπανών. Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του προγράμματος, δηλώθηκαν μόνο 230 000 EUR άμεσων δαπανών προσωπικού. Αυτό σημαίνει ότι επιστρέφονται μόνο 92 000 EUR (40 % x 230 000 EUR) για τις άλλες υπόλοιπες δαπάνες.

2.2.5. *Ενιαίος συντελεστής για τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής (άρθρο 41 παράγραφος 5 του κανονισμού Interreg)*

Το άρθρο 41 παράγραφος 5 του κανονισμού Interreg προβλέπει ενιαίο συντελεστή για τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής **έως και το 15 % των άμεσων δαπανών προσωπικού**, χωρίς να απαιτείται από τα κράτη μέλη να προβαίνουν σε υπολογισμούς για τον προσδιορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή. Ο εν λόγω ενιαίος συντελεστής πρέπει να χρησιμοποιείται απευθείας στις πράξεις Interreg.

2.2.6. *Η επιμέρους περίπτωση των ενιαίων συντελεστών για τεχνική βοήθεια (άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ)*

Σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 3 του ΚΚΔ, το ποσό της συνεισφοράς της Ένωσης για τεχνική βοήθεια καταβάλλεται είτε ως επιστροφή της στήριξης που παρασχέθηκε στους δικαιούχους σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες του ΚΚΔ [άρθρο 51 στοιχείο β) του ΚΚΔ] είτε ως ενιαίος συντελεστής [άρθρο 51 στοιχείο ε) του ΚΚΔ] (η χρήση του ενιαίου συντελεστή είναι υποχρεωτική σε ορισμένες περιπτώσεις —βλ. κατωτέρω στο παρόν σημείο).

ΠΕΔΊΟ ΕΦΑΡΜΟΓΉΣ

Η απόφαση να χρησιμοποιηθεί η χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών. Σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του ΚΚΔ, η εν λόγω επιλογή ισχύει για όλα τα προγράμματα στο οικείο κράτος μέλος για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού και δεν μπορεί να τροποποιηθεί μεταγενέστερα. Τα κράτη μέλη πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τη μορφή ενωσιακής συνεισφοράς που επιλέγουν για τεχνική βοήθεια στη συμφωνία εταιρικής σχέσης σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙ του ΚΚΔ.

Σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο του ΚΚΔ, για τα προγράμματα που στηρίζονται από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ και για τα προγράμματα Interreg, η συνεισφορά της Ένωσης για τεχνική βοήθεια παρέχεται μόνο με τη μορφή ενιαίου συντελεστή.

Οι ενιαίοι συντελεστές για τη συνεισφορά της Ένωσης για τεχνική βοήθεια καθορίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ για κάθε Ταμείο και στο άρθρο 27 του κανονισμού Interreg για τα προγράμματα Interreg.

Ο τρόπος με τον οποίο το κράτος μέλος χρησιμοποιεί τις πληρωμές με ενιαίο συντελεστή για τεχνική βοήθεια αποτελεί ευθύνη του κράτους μέλους· δεν θα διενεργούνται έλεγχοι των υποκείμενων δαπανών των επιστρεφόμενων ποσών με βάση τον ενιαίο συντελεστή σε επίπεδο ΕΕ.

ΑΙΤΉΣΕΙΣ ΠΛΗΡΩΜΉΣ

Όταν ένα κράτος μέλος ή ένα πρόγραμμα Interreg χρησιμοποιεί τη χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή για την παροχή τεχνικής βοήθειας, το σχετικό ποσοστό του ενιαίου συντελεστή για το οικείο Ταμείο που προβλέπεται στο άρθρο 36 παράγραφος 5 στοιχείο β) του ΚΚΔ και στο άρθρο 27 παράγραφος 3 του κανονισμού Interreg θα εφαρμοστεί αυτόματα στο συνολικό ποσό των επιλέξιμων δαπανών ή στο συνολικό ποσό των δημόσιων δαπανών, κατά περίπτωση, που περιλαμβάνονται σε κάθε αίτηση πληρωμής που υποβάλλεται στην Επιτροπή. Το ποσό της τεχνικής βοήθειας με ενιαίο συντελεστή στη στήλη Δ (στήλη Γ για το ΤΑΜΕ, το ΜΔΣΘ και το ΤΕΑ) στον πίνακα «Ανάλυση δαπανών ανά προτεραιότητα» του παραρτήματος XXIII του ΚΚΔ πρέπει να υπολογίζεται αυτόματα στο σύστημα SFC2021 με βάση τα στοιχεία που παρέχονται στην αίτηση πληρωμής.

Το ποσό της τεχνικής βοήθειας με ενιαίο συντελεστή δεν πρέπει να δηλώνεται στο προσάρτημα 2 του παραρτήματος XXIII του ΚΚΔ και, για τα προγράμματα των ΤΑΜΕ, ΜΔΣΘ και ΤΕΑ, στο προσάρτημα 3 του παραρτήματος XXIII του ΚΚΔ, δηλαδή για ειδικούς στόχους για τους οποίους δεν πληρούνται οι αναγκαίοι πρόσφοροι όροι.

2.2.7. *Ιδιαιτερότητες της στήριξης της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων*

Σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του ΚΚΔ, η στήριξη που παρέχεται από τα Ταμεία για την τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ) καλύπτει τις δαπάνες διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης της στρατηγικής και του συντονισμού της, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης των ανταλλαγών μεταξύ ενδιαφερόμενων μερών. Σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του ΚΚΔ, οι εν λόγω δαπάνες υπόκεινται σε ανώτατο όριο 25 % της συνολικής δημόσιας συνεισφοράς στη στρατηγική.

Το παράδειγμα που ακολουθεί δείχνει πώς μπορούν να επιστραφούν οι εν λόγω δαπάνες βάσει ενιαίου συντελεστή που εφαρμόζεται σε άλλες δαπάνες υλοποίησης:

Παράδειγμα

Η διαχειριστική αρχή έχει αξιολογήσει, με βάση την εμπειρία του παρελθόντος, το σύνηθες μερίδιο των δαπανών λειτουργίας και του συντονισμού μιας ομάδας τοπικής δράσης (ΟΤΔ) σε σύγκριση με τις δαπάνες που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση τοπικών πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ και την προετοιμασία και υλοποίηση των δραστηριοτήτων συνεργασίας της ΟΤΔ. Παρότι η στήριξη από τα Ταμεία του ΚΚΔ για δαπάνες λειτουργίας και συντονισμού δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 25 % της συνολικής δημόσιας δαπάνης που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, η πείρα δείχνει ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων το ποσοστό αυτό είναι στην πραγματικότητα χαμηλότερο.

Η διαχειριστική αρχή καθορίζει ενιαίο συντελεστή 17 % των δαπανών υλοποίησης [βάσει δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο δ) και το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο α) του ΚΚΔ] για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για την υλοποίηση των πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ και για την προετοιμασία και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων συνεργασίας της ΟΤΔ, με στόχο την κάλυψη των ακόλουθων δαπανών:

— δαπάνες λειτουργίας [δαπάνες που συνδέονται με τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της στρατηγικής, βλ. άρθρο 34 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του ΚΚΔ]·

— δαπάνες που συνδέονται με τον συντονισμό της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ [ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών για την παροχή πληροφοριών και την προώθηση της στρατηγικής και για την ενθάρρυνση δυνητικών δικαιούχων να υλοποιήσουν πράξεις και να προετοιμάσουν αιτήσεις, βλ. άρθρο 34 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του ΚΚΔ].

Επομένως, αν ο προϋπολογισμός που χορηγείται στην ΟΤΔ για την υλοποίηση πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής ΤΑΠΤΚ και για την προετοιμασία και υλοποίηση των δραστηριοτήτων συνεργασίας της ΟΤΔ ανέρχεται σε 1,5 εκατ. EUR (τύπος 1), ο ανώτατος προϋπολογισμός που αντιστοιχεί στις δαπάνες λειτουργίας και συντονισμού θα ανέρχεται σε 1,5 εκατ. EUR x 17 % = 255 000 EUR (τύπος 2). Συνεπώς, ο συνολικός προϋπολογισμός για την ΟΤΔ ανέρχεται σε 1,755 εκατ. EUR.

Στο στάδιο της υλοποίησης, αυτό σημαίνει ότι, όταν ένας δικαιούχος υποβάλει αίτηση επιστροφής για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για ένα έργο, η ΟΤΔ θα είναι επίσης σε θέση να διεκδικήσει το 17 % αυτού του ποσού για τις οικείες δαπάνες λειτουργίας και συντονισμού.

Για παράδειγμα, εάν οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για ένα έργο ανέρχονται στα 1 000 EUR (τύπος 1), η ΟΤΔ μπορεί να δηλώσει επίσης στη διαχειριστική αρχή 1 000 EUR x 17 % = 170 EUR (τύπος 2) για τις οικείες δαπάνες λειτουργίας και συντονισμού.

Η ΟΤΔ δεν θα χρειάζεται να υποβάλει δικαιολογητικά έγγραφα για τις οικείες δαπάνες λειτουργίας και συντονισμού που δηλώνονται με βάση τον ενιαίο συντελεστή, αλλά η μεθοδολογία για τον προσδιορισμό του 17 % πρέπει να είναι επαληθεύσιμη.

ΣΗΜ. Η μεθοδολογία για τον καθορισμό του ενιαίου συντελεστή δεν πρέπει απαραιτήτως να έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή συντελεστή 25 %. Ωστόσο, όποια και αν είναι η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό του ενιαίου συντελεστή, πρέπει να εφαρμόζονται οι διατάξεις σχετικά με το ανώτατο όριο των δαπανών λειτουργίας και συντονισμού που προβλέπονται στο άρθρο 34 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του ΚΚΔ.

2.3. **Μοναδιαίες δαπάνες**

Μοναδιαίες δαπάνες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στα δύο επίπεδα επιστροφής, δηλαδή στο «ανώτερο επίπεδο» για την επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης [άρθρο 51 στοιχείο γ) του ΚΚΔ] και στο «κατώτερο επίπεδο» για επιχορηγήσεις που παρέχονται από τα κράτη μέλη στον δικαιούχο [άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΚΚΔ].

2.3.1. *Γενικές αρχές*

Στην περίπτωση των μοναδιαίων δαπανών, το σύνολο ή μέρος των επιλέξιμων δαπανών μιας πράξης θα υπολογίζεται με βάση ποσοτικοποιημένες δραστηριότητες, εισροές, εκροές ή αποτελέσματα πολλαπλασιασμένα επί μοναδιαίων δαπανών που ορίζονται εκ των προτέρων. Η δυνατότητα αυτή μπορεί να χρησιμοποιείται για οποιονδήποτε τύπο πράξης, έργου ή μέρους έργου, όταν είναι δυνατός ο καθορισμός των ποσοτήτων που συνδέονται με μια δραστηριότητα και με τις σχετικές μοναδιαίες δαπάνες. **Οι μοναδιαίες δαπάνες εφαρμόζονται κατά κανόνα σε εύκολα προσδιορίσιμες ποσότητες.**

Οι μοναδιαίες δαπάνες μπορεί να βασίζονται:

— στη διαδικασία, δηλαδή να συνδέονται με τις εισροές (π.χ. ωριαίο μοναδιαίο κόστος για έναν εκπαιδευτή) ή τις εκροές (π.χ. ωριαίο μοναδιαίο κόστος ανά εκπαιδευόμενο)·

— στα αποτελέσματα —ή στην έκβαση (π.χ. μοναδιαίο κόστος ανά άτομο που λαμβάνει πιστοποιητικό κατάρτισης).

Σκοπός της χρήσης ΕΑΚ σε μια πράξη είναι η απλούστευση των διαδικασιών για όλα τα εμπλεκόμενα ενδιαφερόμενα μέρη. Ως εκ τούτου, οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να καθορίζουν εισροές, εκροές, αποτελέσματα ή εκβάσεις που οδηγούν σε απλούστευση και καταγράφονται, προσδιορίζονται κ.λπ. εύκολα Οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει επίσης να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στη διαδρομή ελέγχου όταν επιλέγουν μεταξύ μοναδιαίου κόστους βάσει διαδικασίας ή βάσει έκβασης.

Παράδειγμα 1 (ΕΚΤ+):

α) Βάσει διαδικασίας: Για προηγμένη κατάρτιση στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών (ΤΠ) διάρκειας 1 000 ωρών η οποία παρέχεται σε 20 εκπαιδευομένους, οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να υπολογιστούν βάσει του ωριαίου κόστους κατάρτισης επί του αριθμού των εκπαιδευομένων. Το ωριαίο κόστος έχει καθοριστεί εκ των προτέρων από τη διαχειριστική αρχή με τη χρήση δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου και εμφανίζεται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης.

Για παράδειγμα, εάν θεωρηθεί ότι η διαχειριστική αρχή ορίζει το κόστος κατάρτισης σε 7 EUR ανά ώρα κατάρτισης ανά εκπαιδευόμενο, η ανώτατη επιχορήγηση που χορηγείται στο έργο θα ανέρχεται σε 1 000 ώρες κατάρτισης x 20 εκπαιδευομένους x 7 EUR ανά ώρα / εκπαιδευόμενο= 140 000 EUR.

Κατά την ολοκλήρωση της πράξης, οι τελικές επιλέξιμες δαπάνες θα καταβάλλονται βάσει του πραγματικού αριθμού ωρών κατάρτισης για κάθε εκπαιδευόμενο (στις οποίες θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται ορισμένες δικαιολογημένες απουσίες), σύμφωνα με την πραγματική συμμετοχή των εκπαιδευομένων και τα μαθήματα που πραγματοποιήθηκαν. Θα εξακολουθήσει να υπάρχει ανάγκη για ακριβή φύλλα απουσιών των εκπαιδευομένων. Εάν εν τέλει στο πρόγραμμα κατάρτισης συμμετείχαν μόνο 18 άτομα, τα 6 από αυτά με 900 ώρες συμμετοχής, τα 5 με 950 ώρες, άλλα 5 με 980 ώρες και τα 2 εναπομένοντα με 1 000 ώρες συμμετοχής, ο αριθμός των συνολικών ωρών κατάρτισης επί τους εκπαιδευομένους θα αντιστοιχεί σε:

900x6 + 950x5 + 980x5 + 1 000x2 = 17 050 συνολικές ώρες κατάρτισης.

Οι επιλέξιμες δαπάνες θα είναι: 17 050 ώρες κατάρτισης x 7 EUR = 119 350 EUR.

β) Βάσει αποτελέσματος: Η προηγμένη κατάρτιση στην ΤΠ διάρκειας 1 000 ωρών αποτελείται από 5 ενότητες 200 ωρών η καθεμία. Χρησιμοποιήθηκε δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδος σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο α) του ΚΚΔ για τον καθορισμό του συνολικού κόστους παροχής της εν λόγω κατάρτισης στην ΤΠ για 25 συμμετέχοντες. Στη συνέχεια, το συνολικό κόστος των 140 000 EUR επιμερίζεται στους συμμετέχοντες που ολοκληρώνουν επιτυχώς την κατάρτιση. Με δεδομένο ένα ιστορικό ποσοστό αποτυχίας της τάξης του 20 % (δηλαδή 5 συμμετέχοντες), το μοναδιαίο κόστος ανά συμμετέχοντα και ανά επιτυχώς ολοκληρωθείσα ενότητα θα ανέρχεται σε 140 000 EUR / 20 συμμετέχοντες / 5 ενότητες = 1 400 EUR (μοναδιαίο κόστος ανά συμμετέχοντα ανά επιτυχώς ολοκληρωθείσα ενότητα).

Στο πλαίσιο της διαδρομής ελέγχου θα πρέπει να περιλαμβάνεται έγγραφο που αποδεικνύει την επιλεξιμότητα του συμμετέχοντος και, για κάθε επιλέξιμο συμμετέχοντα, πιστοποιητικό για κάθε επιτυχώς ολοκληρωθείσα ενότητα ή πλήρη κύκλο κατάρτισης. Δεν θα απαιτούνται καταστάσεις ελέγχου του χρόνου εργασίας.

Παράδειγμα 2 (ΕΤΠΑ, βάσει εκροής)

Ο δικαιούχος, ένα περιφερειακό επιμελητήριο, οργανώνει συμβουλευτικές υπηρεσίες για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) της περιφέρειας. Η υπηρεσία αυτή παρέχεται από τους συμβούλους του περιφερειακού επιμελητηρίου. Βάσει προηγούμενων αναλυτικών λογαριασμών του «συμβουλευτικού» τμήματος του επιμελητηρίου, μία ημέρα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών εκτιμάται σε 350 EUR ημερησίως. Η χρηματοδότηση υπολογίζεται βάσει του ακόλουθου τύπου: αριθμός ημερών x 350 EUR. Θα απαιτηθούν ακόμη ακριβείς καταστάσεις ελέγχου του χρόνου εργασίας όπου θα περιγράφεται λεπτομερώς η συμβουλευτική δραστηριότητα και θα πιστοποιείται η πραγματική παρουσία των συμβούλων.

Παράδειγμα 3 (ΕΚΤ+, βάσει αποτελέσματος)

Ένα πρόγραμμα παροχής βοήθειας στην αναζήτηση εργασίας διάρκειας 6 μηνών («η πράξη») θα μπορούσε να λάβει χρηματοδότηση βάσει μοναδιαίου κόστους (π.χ. 2 000 EUR ανά άτομο) για καθέναν από τους 20 συμμετέχοντες στην πράξη που εξασφαλίζει μια θέση απασχόλησης και τη διατηρεί για προκαθορισμένο διάστημα, π.χ., έξι μήνες. Το μοναδιαίο κόστος των 2 000 EUR ανά συμμετέχοντα που εξασφαλίζει απασχόληση καθορίστηκε λαμβανομένων υπόψη των δαπανών για όλους τους συμμετέχοντες. Συνεπώς, το ποσό καλύπτει επίσης τις δαπάνες για τους συμμετέχοντες που δεν κατάφεραν να εξασφαλίσουν απασχόληση.

Υπολογισμός της μέγιστης επιχορήγησης που χορηγείται στην πράξη: 20 άτομα x 2 000 EUR / θέση εργασίας = 40 000 EUR.

Οι τελικές επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται βάσει της πραγματικής εκροής της πράξης: εάν μόνο 17 άτομα μπόρεσαν να εξασφαλίσουν απασχόληση και να διατηρήσουν τη θέση τους για την απαιτούμενη περίοδο, οι τελικές επιλέξιμες δαπάνες βάσει των οποίων θα καταβληθεί η επιχορήγηση στον δικαιούχο θα είναι 17 x 2 000 EUR= 34 000 EUR.

Η διαδρομή ελέγχου θα πρέπει να περιλαμβάνει έγγραφα που να αποδεικνύουν ότι ο συμμετέχων μπόρεσε να εξασφαλίσει απασχόληση και να διατηρήσει τη θέση του για την απαιτούμενη περίοδο.

Παράδειγμα 4 (ΕΤΘΑΥ, βάσει διαδικασίας)

Τα ημερήσια ποσά για τη χρήση σκαφών υπολογίζονται με βάση ιστορικά δεδομένα (μέσοι όροι των προηγούμενων ετών). Στη συνέχεια, ο αριθμός των ημερών που διατίθενται στο έργο τεκμηριώνεται μέσω των ημερολογίων των πλοίων.

Παράδειγμα 5 (ΤΑΜΕ) Χρηματοδότηση διαφορετικών έργων που αποτελούν τμήμα της ίδιας πράξης — χρήση δύο διαφορετικών μοναδιαίων δαπανών

Η διαχειριστική αρχή παρέχει επιχορήγηση ύψους 1 600 000 EUR σε δημόσιο οργανισμό που ασχολείται με τους αιτούντες άσυλο, για πράξη που καλύπτει δύο τύπους δραστηριοτήτων: 1) στήριξη για την πρώτη υποδοχή υπηκόων τρίτων χωρών μετά την άφιξή τους σε κράτος μέλος (1 000 000 EUR κατ' ανώτατο όριο), 2) γλωσσική κατάρτιση για τους αιτούντες άσυλο (600 000 EUR κατ' ανώτατο όριο).

Για τη στήριξη πρώτης υποδοχής, η διαχειριστική αρχή ανέπτυξε (βάσει ιστορικών δεδομένων) μοναδιαίο κόστος ύψους 50 EUR ανά ημέρα και ανά άτομο για την κάλυψη των δαπανών μίας ημέρας βοήθειας που παρέχεται σε υπήκοο τρίτης χώρας κατά τη διάρκεια της περιόδου υποδοχής του στη χώρα υποδοχής. Οι κατηγορίες δαπανών που περιλαμβάνονται στο ποσό μοναδιαίου κόστους καλύπτουν όλα τα στοιχεία της υποδοχής (όπως στέγαση, παροχή τροφίμων και άλλων μη επισιτιστικών ειδών, ιατρική εξέταση, διερμηνεία, κηδεμονία ασυνόδευτων ανηλίκων, ενημέρωση και παροχή συμβουλών). Η μέγιστη επιχορήγηση ανέρχεται σε 1 ημέρα x 50 EUR x 20 000 υπήκοοι τρίτων χωρών = 1 000 000 EUR.

Τα υποχρεωτικά στοιχεία της διαδρομής ελέγχου για το εν λόγω μοναδιαίο κόστος συνίστανται σε υπογεγραμμένο και χρονολογημένο κατάλογο των υπηκόων τρίτων χωρών που λαμβάνουν στήριξη και στη διάρκεια της διαμονής τους (σε ημέρες), μαζί με τον επίσημο (εάν υπάρχει) και/ή τον μοναδικό αριθμό ταυτοποίησης (κάθε έγγραφο που επιβεβαιώνει την ταυτότητα του προσώπου), καθώς και απόδειξη της παρεχόμενης στήριξης (π.χ. υπογεγραμμένος και χρονολογημένος κατάλογος των παρεχόμενων τροφίμων και άλλων μη επισιτιστικών ειδών, υπογεγραμμένο και χρονολογημένο δελτίο παρουσιών σε υπηρεσίες συμβουλευτικής, υπογεγραμμένο και χρονολογημένο σημείωμα που εκδίδεται από εξουσιοδοτημένο επαγγελματία του τομέα της υγείας).

Οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση τις πραγματικές ημέρες στήριξης πρώτης υποδοχής και τον αριθμό των υπηκόων τρίτων χωρών που λαμβάνουν στήριξη. Αυτό σημαίνει ότι εάν, για παράδειγμα, έλαβαν στήριξη 1 000 υπήκοοι τρίτων χωρών, εκ των οποίων 500 για 20 ημέρες και 500 για 10 ημέρες, ο συνολικός αριθμός ημερών/ατόμων θα ισούται με: 500 X 20 + 500 x 10 = 15 000 ημέρα/άτομο που έλαβε στήριξη. Οι επιλέξιμες δαπάνες θα ανέρχονται σε = 15 000 x 50 EUR = 750 000 EUR.

Για τη γλωσσική κατάρτιση, η διαχειριστική αρχή ανέπτυξε (βάσει ιστορικών δεδομένων) μοναδιαίο κόστος 10 EUR ανά ώρα και ανά άτομο για την κάλυψη των δαπανών μίας ώρας μαθήματος (η διάρκεια του μαθήματος είναι 60 λεπτά) για να παρακολουθήσει ένας εκπαιδευόμενος / αιτών άσυλο μαθήματα ξένης γλώσσας διάρκειας έως 60 ωρών σε ομάδες κατάλληλου μεγέθους (έως 15 εκπαιδευόμενοι ανά ομάδα). Οι κατηγορίες δαπανών που περιλαμβάνονται στο ποσό των μοναδιαίων δαπανών καλύπτουν όλες τις δαπάνες της γλωσσικής κατάρτισης (όπως δαπάνες προσωπικού, δαπάνες μίσθωσης εγκαταστάσεων κατάρτισης, εκπαιδευτικό υλικό). Η μέγιστη επιχορήγηση για το έργο ανέρχεται σε 60 ώρες x 1 000 εκπαιδευομένους x 10 EUR ανά ώρα/εκπαιδευόμενο = 600 000 EUR.

Η διαδρομή ελέγχου για την επαλήθευση των δαπανών πρέπει να περιλαμβάνει αποδεικτικό/έγγραφο/-α που παρακολουθεί/-ούν την πραγματική συμμετοχή (αριθμός ωρών) των εκπαιδευομένων και τη διάρκεια των μαθημάτων, έγγραφα που επιβεβαιώνουν την ταυτότητα των εκπαιδευομένων / αιτούντων άσυλο και έγγραφα που ρυθμίζουν το χρονοδιάγραμμα και το περιεχόμενο των μαθημάτων ξένων γλωσσών, το μέγεθος της ομάδας (έως 15) και την τυπική διάρκεια του μαθήματος (60 λεπτά).

Οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται με βάση τον πραγματικό αριθμό ωρών κατάρτισης που παρέχεται σε κάθε αιτούντα άσυλο / εκπαιδευόμενο. Αυτό σημαίνει ότι, εάν για παράδειγμα μόνο 900 αιτούντες άσυλο / εκπαιδευόμενοι συμμετείχαν στην κατάρτιση, εκ των οποίων 750 για 60 ώρες, 50 για 55 ώρες, 100 για 50 ώρες, ο συνολικός αριθμός ωρών x τον αριθμό των εκπαιδευομένων θα ισούται με: 750 × 60 + 50 × 55 + 100 × 50 = 52 750 συνολικές ώρες κατάρτισης × τον αριθμό των εκπαιδευομένων. Οι επιλέξιμες δαπάνες θα ανέρχονται σε = 52 750 x 10 EUR = 527 500 EUR.

Δεδομένου ότι πρόκειται για δύο διαφορετικά έργα / διαφορετικές δραστηριότητες που αποτελούν διακριτό μέρος της ίδιας πράξης και ότι καλύπτονται διαφορετικές δαπάνες της πράξης, δεν υπάρχει κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης, καθώς γίνεται σαφής διαχωρισμός των δαπανών για κάθε έργο/δραστηριότητα.

2.3.2. *Δαπάνες προσωπικού υπολογιζόμενες βάσει ωριαίας αμοιβής (άρθρο 55 παράγραφοι 2 έως 4 του ΚΚΔ)*

Το άρθρο 55 παράγραφος 2 του ΚΚΔ προβλέπει δύο συγκεκριμένες μεθόδους για τον υπολογισμό των άμεσων δαπανών προσωπικού ([13]). Και οι δύο επιλογές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό της ωριαίας αμοιβής προκειμένου να προσδιοριστούν οι άμεσες δαπάνες προσωπικού.

Οι δύο μέθοδοι είναι οι ακόλουθες:

— υπολογισμός της ωριαίας αμοιβής με τη διαίρεση των ετήσιων ακαθάριστων δαπανών απασχόλησης με 1 720 ώρες [άρθρο 55 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΚΚΔ]·

— υπολογισμός της ωριαίας αμοιβής με τη διαίρεση των μηνιαίων ακαθάριστων δαπανών απασχόλησης με τον μέσο μηνιαίο χρόνο εργασίας [άρθρο 55 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΚΔ].

Εναπόκειται στη διαχειριστική αρχή να αποφασίσει ποια μέθοδος θα χρησιμοποιηθεί. Η επιλογή που εισάγεται στο άρθρο 55 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΚΔ μπορεί να χρησιμοποιηθεί ακόμη και στην περίπτωση που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τις ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης. Οι υπολογισμένες άμεσες δαπάνες προσωπικού σχετίζονται με την υλοποίηση μιας πράξης. Η «υλοποίηση μιας πράξης» πρέπει να νοείται ότι καλύπτει όλα τα στάδια της πράξης.

Παράδειγμα

Ορισμένα είδη έργων που στοχεύουν τις ΜΜΕ στον τομέα της Ε&Α και της καινοτομίας συχνά περιλαμβάνουν ως βασικό στοιχείο δαπάνες προσωπικού. Η εφαρμογή των μοναδιαίων δαπανών ως επιλογή αποτελεί μία ευπρόσδεκτη απλούστευση γι' αυτές τις ΜΜΕ. Στην περίπτωση αυτή, το μοναδιαίο κόστος για τις δραστηριότητες εκφράζεται ως ωριαία αμοιβή που εφαρμόζεται για τις ώρες πραγματικής εργασίας του προσωπικού. Ορίζεται εκ των προτέρων στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης το οποίο ορίζει το μέγιστο ποσό οικονομικής ενίσχυσης ως τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό ωρών εργασίας πολλαπλασιαζόμενο επί το μοναδιαίο κόστος (υπολογισθείσες δαπάνες για το προσωπικό που συμμετέχει).

Με στόχο να καλυφθούν οι πραγματικές δαπάνες μέσω του βέλτιστου κατά προσέγγιση υπολογισμού και να ληφθεί υπόψη ο διαχωρισμός των περιφερειών και των παραρτημάτων, το κόστος για μια τυποποιημένη μονάδα ορίζεται ως το ωριαίο κόστος προσωπικού σύμφωνα με την ακόλουθη μέθοδο *[με βάση το άρθρο 55 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΚΚΔ]*:

Ωριαίο κόστος προσωπικού = πλέον πρόσφατες τεκμηριωμένες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες (βλ. σημείο 2.2.1. για λεπτομέρειες σχετικά με τις δαπάνες που μπορούν να συμπεριληφθούν) διαιρούμενες με 1 720 ώρες.

Για παράδειγμα: Ωριαία αμοιβή = 60 000 / 1 720 ώρες = 34,88 EUR ανά ώρα.

Η χρηματοδοτική ενίσχυση που χορηγείται στην πράξη υπολογίζεται ως η ωριαία αμοιβή πολλαπλασιαζόμενη επί τον πραγματικό και επαληθευμένο αριθμό ωρών εργασίας. Αυτό υποχρεώνει τις ΜΜΕ να τηρούν όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα για τις ώρες εργασίας του προσωπικού (π.χ. καταστάσεις ελέγχου του χρόνου εργασίας που αντλούνται από πληροφοριακό σύστημα) στο έργο, ενώ η διαχειριστική αρχή πρέπει να τηρεί όλα τα έγγραφα που δικαιολογούν το ωριαίο κόστος προσωπικού. Καταρχήν, η μείωση των εξακριβωμένων ωρών εργασίας συνεπάγεται και μείωση του τελικού ποσού που καταβάλλεται.

([13]) Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού μπορούν επίσης να καθοριστούν με διαφορετική μεθοδολογία που ορίζεται στον ΚΚΔ, π.χ. θα μπορούσαν να καθοριστούν μοναδιαίες δαπάνες με παρονομαστή διαφορετικό από τις
1 720 ώρες βάσει του άρθρου 53 παράγραφος 1 στοιχείο β) και με μία από τις μεθόδους του άρθρου 53 παράγραφος 3 του ΚΚΔ.

Εναλλακτικό παράδειγμα: *Όπως ανωτέρω, αλλά το ωριαίο κόστος προσωπικού υπολογίζεται ως εξής:*

Ωριαίο κόστος προσωπικού = πλέον πρόσφατες τεκμηριωμένες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες (βλ. σημείο 2.2.1. για λεπτομέρειες σχετικά με τις δαπάνες που μπορούν να συμπεριληφθούν) διαιρούμενες με τις μέσες νόμιμες ώρες εργασίας (λαμβανομένης υπόψη της ετήσιας άδειας)

Για παράδειγμα: Ωριαία αμοιβή = 60 000 EUR / (1 980 ώρες – 190 ώρες ετήσιας άδειας) = 60 000/1 790 = 33,52 EUR ανά ώρα.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΌΣ ΤΗΣ ΩΡΙΑΊΑΣ ΑΜΟΙΒΉΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΊΡΕΣΗ ΤΩΝ ΠΛΈΟΝ ΠΡΌΣΦΑΤΩΝ ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΈΝΩΝ ΕΤΉΣΙΩΝ ΑΚΑΘΆΡΙΣΤΩΝ ΔΑΠΑΝΏΝ ΑΠΑΣΧΌΛΗΣΗΣ ΜΕ 1 720 ΩΡΕΣ [ΆΡΘΡΟ 55 ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΊΟ Α) ΤΟΥ ΚΚΔ]

Η πρώτη επιλογή του άρθρου 55 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΚΚΔ είναι ο καθορισμός των άμεσων δαπανών προσωπικού με τον υπολογισμό ωριαίας αμοιβής ως εξής:

$$\text{Ωριαίο κόστος προσωπικού} = \frac{\text{πλέον πρόσφατες τεκμηριωμένες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης}}{1\,720}$$

Ο παρονομαστής, δηλαδή οι **1 720 ώρες, αποτελεί έναν τυποποιημένο ετήσιο «χρόνο εργασίας» που μπορεί να χρησιμοποιηθεί άμεσα, χωρίς να απαιτείται από τα κράτη μέλη να προβαίνουν σε υπολογισμούς**. Ο αριθμός αυτός βασίζεται στον μέσο όρο των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας στα κράτη μέλη πολλαπλασιαζόμενο επί 52 εβδομάδες και με την αφαίρεση της ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών και του μέσου αριθμού ετήσιων αργιών. Αντιπροσωπεύει ένα ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ) και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για όλες τις περιπτώσεις στις οποίες ο εργαζόμενος απασχολείται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης. Αυτό ισχύει επίσης εάν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή την ισχύουσα συλλογική σύμβαση, το ΙΠΑ αντιστοιχεί σε λιγότερες από 40 ώρες την εβδομάδα.

Για τα άτομα που εργάζονται με καθεστώς μερικής απασχόλησης, πρέπει να χρησιμοποιείται αντίστοιχη αναλογία των 1 720 ωρών. Για παράδειγμα, για τον υπολογισμό της ωριαίας αμοιβής ατόμου που εργάζεται μόνο 50 % [δηλαδή 0,5 ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ) για τον δικαιούχο], ο παρονομαστής θα είναι 860 ώρες (1 720 x (50/100) = 860). Σημείο αναφοράς εν προκειμένω θα πρέπει να είναι ο χρόνος εργασίας που καθορίζεται στη σύμβαση εργασίας ή στην απόφαση διορισμού.

Ωστόσο, ο αριθμητής πρέπει να αιτιολογείται. Ο ΚΚΔ αναφέρεται στις «πλέον πρόσφατες τεκμηριωμένες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης». Όμως, **οι ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης δεν ορίζονται** στον ΚΚΔ. Σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 1 του ΚΚΔ, οι κανόνες επιλεξιμότητας θα πρέπει να προσδιορίζουν τις δαπάνες που καλύπτουν οι ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης, λαμβανομένων υπόψη των συνήθων λογιστικών πρακτικών (βλ. σημείο 3.2.1). Για παράδειγμα, οι εφαρμοστέοι κανόνες μπορεί να ορίζουν ότι τα έξοδα μετακίνησης προς και από την εργασία αποτελούν μέρος των ακαθάριστων δαπανών απασχόλησης.

Ο κανονισμός αναφέρεται στον υπολογισμό της ωριαίας αμοιβής με χρήση των '**«πλέον πρόσφατων»** τεκμηριωμένων ετήσιων ακαθάριστων δαπανών απασχόλησης. Αυτό σημαίνει ότι τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα. Επομένως, μια μέθοδος υπολογισμού που βασίζεται σε ιστορικά δεδομένα του δικαιούχου κανονικά δεν έχει εφαρμογή εδώ. Σύμφωνα με τη διατύπωση «πλέον πρόσφατες» του άρθρου 55 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα χρησιμοποιούμενα δεδομένα είναι τα πιο πρόσφατα και, συνεπώς, ενδεικτικά των πραγματικών άμεσων δαπανών προσωπικού.

Οι ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης **δεν απαιτείται να σχετίζονται με ημερολογιακό ή οικονομικό έτος** (για παράδειγμα, θα μπορούσαν να είναι δεδομένα που αφορούν την περίοδο από τον Οκτώβριο του 2022 έως τον Σεπτέμβριο του 2023). Αυτό που έχει σημασία είναι οι ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης να καλύπτουν μια πλήρη περίοδο 12 μηνών. Μπορεί να είναι οι 12 μήνες που προηγούνται του τέλους μιας περιόδου αναφοράς (της πράξης ή του προγράμματος), οι 12 μήνες πριν από το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης ή οι 12 μήνες του προηγούμενου ημερολογιακού έτους. Βάσει του άρθρου 55 παράγραφος 4 του ΚΚΔ, όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα για μια πλήρη περίοδο 12 μηνών, τα απαιτούμενα δεδομένα

— μπορούν να αντληθούν από τις διαθέσιμες τεκμηριωμένες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης (για παράδειγμα, η διαχειριστική αρχή θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τα στοιχεία που αφορούν έναν απασχολούμενο για τον οποίο υπάρχουν δεδομένα 4 μηνών και να προσδιορίσει με παρέκταση τις ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, παραμέτρους όπως οι κατά τον νόμο αποδοχές αδείας ή ο λεγόμενος 13ος μισθός)·

— μπορούν να αντληθούν από το έγγραφο απασχόλησης (δηλαδή σύμβαση απασχόλησης ή εργασίας ή απόφαση διορισμού).

Οι ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης μπορούν να βασίζονται στις πραγματικές δαπάνες απασχόλησης του συγκεκριμένου ατόμου. Όταν το άτομο δεν έχει εργαστεί επί ολόκληρο μήνα (π.χ. η σύμβαση δεν ξεκινά στην αρχή του μήνα και, ως εκ τούτου, τα διαθέσιμα δεδομένα δεν καλύπτουν ολόκληρο τον μήνα), μπορούν να υπολογιστούν με παρέκταση τιμές που θα αντιπροσωπεύουν αξιόπιστα τις πραγματικές δαπάνες για μια περίοδο 12 μηνών.

Ο υπολογισμός των ετήσιων ακαθάριστων δαπανών απασχόλησης μπορεί επίσης να βασίζεται στον μέσο όρο των δαπανών απασχόλησης ενός ευρύτερου συνόλου απασχολουμένων, για παράδειγμα αυτών που ανήκουν στον ίδιο βαθμό ή εμπίπτουν σε παρόμοια μέτρα, που συσχετίζεται με το επίπεδο των δαπανών απασχόλησης.

Οι πλέον πρόσφατες ετήσιες ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης πρέπει να είναι τεκμηριωμένες: αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω λογαριασμών, εκθέσεων μισθοδοσίας, παραπομπών σε δημοσιοποιημένες συμφωνίες ή έγγραφα κ.λπ. Τα δικαιολογητικά έγγραφα πρέπει να είναι ελέγξιμα.

Σε ειδικές περιπτώσεις, το ύψος της ωριαίας αμοιβής μπορεί επίσης να καθοριστεί μετά την έναρξη του έργου. Μπορεί, για παράδειγμα, να προσδιοριστεί όταν ένας απασχολούμενος εντάσσεται στο έργο (υπογραφή της σύμβασης απασχόλησης ή μεταβολή καθηκόντων ενός εργαζομένου) ή όταν ο δικαιούχος υποβάλλει τις δαπάνες του στη διαχειριστική αρχή. Ωστόσο, στην τελευταία περίπτωση, το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης πρέπει επίσης να προσδιορίζει την εφαρμοστέα μεθοδολογία.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΌΣ ΤΗΣ ΩΡΙΑΊΑΣ ΑΜΟΙΒΉΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΊΡΕΣΗ ΤΩΝ ΜΗΝΙΑΊΩΝ ΑΚΑΘΆΡΙΣΤΩΝ ΔΑΠΑΝΏΝ ΑΠΑΣΧΌΛΗΣΗΣ ΜΕ ΤΟΝ ΜΈΣΟ ΜΗΝΙΑΊΟ ΧΡΌΝΟ ΕΡΓΑΣΊΑΣ [ΆΡΘΡΟ 55 ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΣ 2 ΣΤΟΙΧΕΊΟ Β) ΤΟΥ ΚΚΔ].

Κατά τον υπολογισμό της ωριαίας αμοιβής για τον προσδιορισμό των άμεσων δαπανών προσωπικού βάσει του άρθρου 55 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΚΔ, εναπόκειται στο κράτος μέλος ή στα κράτη μέλη να καθορίσουν τον μέσο μηνιαίο χρόνο εργασίας, σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες στους οποίους παραπέμπει το έγγραφο απασχόλησης.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΌΣ ΤΩΝ ΕΠΙΛΈΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΏΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΎ ΜΕ ΧΡΉΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΊΣΑΣ ΩΡΙΑΊΑΣ ΑΜΟΙΒΉΣ

Ο αριθμός των ωρών εργασίας πρέπει να προσδιορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες επιλεξιμότητας του αντίστοιχου προγράμματος. Σύμφωνα με το άρθρο 55 παράγραφος 3 του ΚΚΔ, ο συνολικός αριθμός ωρών που δηλώνει κάθε άτομο για ένα δεδομένο έτος ή για έναν δεδομένο μήνα δεν υπερβαίνει τον αριθμό των ωρών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της εν λόγω ωριαίας αμοιβής.

Αυτό σημαίνει ότι, όταν έχει χρησιμοποιηθεί ως παρονομαστής το 1 720, οι ώρες που δηλώθηκαν δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις 1 720, οι οποίες αποτελούν τον μέγιστο αριθμό ωρών που μπορούν να δηλωθούν για εργασία σε μια πράξη στη διάρκεια περιόδου 12 μηνών. Αν ως παρονομαστής χρησιμοποιήθηκε ένα ποσοστό του 1 720, εφαρμόζεται η ίδια αρχή (π.χ. για προσωπικό με σύμβαση μερικής απασχόλησης της τάξης του 50 %, ο παρονομαστής θα είναι 860 ώρες· επομένως, 860 είναι ο μέγιστος αριθμός ωρών που μπορούν να δηλωθούν για το συγκεκριμένο προσωπικό ανά έτος). Για το προσωπικό που απασχολείται σε περισσότερες από μία πράξεις, το ανώτατο όριο εφαρμόζεται κατ' αναλογία για κάθε πράξη, αντίστοιχα, και δεν μπορεί να υπερβαίνει τον μέγιστο αριθμό ωρών που μπορούν να δηλωθούν για το συγκεκριμένο προσωπικό για περίοδο 12 μηνών.

Στην περίπτωση του άρθρου 55 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΚΔ, οι ώρες που δηλώνονται ως μέσος μηνιαίος χρόνος εργασίας του οικείου προσώπου δεν χρειάζεται κατ' ανάγκη να είναι ο αριθμός των πραγματικών ωρών εργασίας· πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο μέσος μηνιαίος χρόνος εργασίας, όπως ορίζεται στο έγγραφο απασχόλησης, σύμφωνα με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες. Ωστόσο, οι ώρες που δηλώνονται για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού δεν μπορούν να υπερβαίνουν τον αριθμό των ωρών ανά μήνα που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της εν λόγω ωριαίας αμοιβής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 55 παράγραφος 3 του ΚΚΔ.

Σε περίπτωση που η ωριαία αμοιβή υπολογίζεται βάσει του άρθρου 55 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΚΚΔ, για τον υπολογισμό και τη δήλωση των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο οι πραγματικές ώρες εργασίας, διότι από τον συνήθη παρονομαστή του
1 720 αφαιρούνται ήδη η ετήσια άδεια και οι αργίες. Η άδεια ασθενείας μπορεί να δηλωθεί ως δαπάνη προσωπικού εάν το σχετικό ποσό επιβαρύνει τον δικαιούχο (αν δηλαδή καταβάλλεται από τον δικαιούχο). Αν οι δαπάνες καλύπτονται από τρίτο (π.χ. μακροχρόνια άδεια ασθενείας το κόστος της οποίας καλύπτεται από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης) ή στην περίπτωση αδειών άνευ αποδοχών ή απουσιών (π.χ. αδικαιολόγητων απουσιών) για τις οποίες δεν υπάρχουν δαπάνες που καταβάλλονται από τον δικαιούχο, **οι αντίστοιχες ώρες/ημέρες κατά τις οποίες ο απασχολούμενος δεν εργάστηκε δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού που μπορούν να δηλωθούν**. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι σ' αυτές τις περιπτώσεις δεν υπάρχουν δαπάνες που καταβάλλονται από τον δικαιούχο. Ωστόσο, εάν υπάρχουν δαπάνες προσωπικού για πρόσθετο προσωπικό το οποίο αντικαθιστά το άτομο που απουσιάζει με άδεια ασθενείας (ή άλλο είδος άδειας), οι εν λόγω δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες (δηλαδή οι αντίστοιχες ώρες εργασίας προσμετρώνται για τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού).

Όταν χρησιμοποιείται το άρθρο 55 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του ΚΚΔ, το ποσό που προκύπτει για την ωριαία αμοιβή πρέπει να θεωρείται ως μοναδιαίο κόστος. Αυτό το μοναδιαίο κόστος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επιστροφή δαπανών προσωπικού και μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των άμεσων δαπανών προσωπικού ως δαπανών βάσης για την εφαρμογή ενιαίων συντελεστών [για παράδειγμα με την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή 15 % σύμφωνα με το άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο β) του ΚΚΔ ή για τον υπολογισμό όλων των υπόλοιπων επιλέξιμων δαπανών με την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή 40 % σύμφωνα με το άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΚΚΔ]. Στην περίπτωση έργου που εκτελείται επί πολλά έτη, η διαχειριστική αρχή μπορεί να επιλέξει να **επικαιροποιήσει την ωριαία αμοιβή για τις άμεσες δαπάνες προσωπικού** μόλις είναι διαθέσιμα νέα δεδομένα ή να χρησιμοποιήσει τις ίδιες αμοιβές για το σύνολο της περιόδου υλοποίησης. Εάν η περίοδος υλοποίησης είναι ιδιαίτερα μεγάλη, μια καλή πρακτική θα ήταν ο καθορισμός, στη μεθοδολογία, ενδιάμεσων βημάτων για τον χρόνο και τον τρόπο αναθεώρησης της ωριαίας αμοιβής για τις δαπάνες προσωπικού (μέθοδος προσαρμογής).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΌ ΠΟΥ ΕΡΓΆΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΆΞΗ ΥΠΌ ΚΑΘΕΣΤΏΣ ΜΕΡΙΚΉΣ ΑΠΑΣΧΌΛΗΣΗΣ ΜΕ ΣΤΑΘΕΡΌ ΧΡΌΝΟ ΕΡΓΑΣΊΑΣ ΜΗΝΙΑΊΩΣ (ΆΡΘΡΟ 55 ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΣ 5 ΤΟΥ ΚΚΔ)

Όταν ένας απασχολούμενος εργάζεται σε μια πράξη υπό καθεστώς μερικής απασχόλησης αλλά με σταθερό ποσοστό χρόνου εργασίας μηνιαίως, το άρθρο 55 παράγραφος 5 του ΚΚΔ ορίζει ότι δεν υφίσταται υποχρέωση δημιουργίας χωριστού συστήματος καταχώρισης των ωρών εργασίας. Ωστόσο, ο εργοδότης πρέπει να εκδίδει έγγραφο στο οποίο θα καθορίζεται το **σταθερό ποσοστό** του χρόνου εργασίας στην πράξη μηνιαίως και το ποσοστό αυτό μπορεί να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού. Το ποσοστό αυτό μπορεί επίσης να καθορίζεται στη σύμβαση απασχόλησης. Για παράδειγμα, αν ένα άτομο εργάζεται το 60 % του χρόνου του σε ένα έργο, οι επιλέξιμες άμεσες δαπάνες προσωπικού για το εν λόγω άτομο μπορούν να υπολογιστούν με πολλαπλασιασμό των ακαθάριστων δαπανών προσωπικού (με βάση είτε τις πραγματικές δαπάνες είτε ένα υπολογισμένο μοναδιαίο κόστος) επί 60 %.

Παράδειγμα

Μπορούν να καθοριστούν διαφορετικές μοναδιαίες δαπάνες για διαφορετικές ομάδες εργαζομένων στα έργα, π.χ. μοναδιαίες δαπάνες για τον υπεύθυνο του έργου, για υπαλλήλους με καίρια καθήκοντα και για το διοικητικό προσωπικό. Οι διαφορές θα πρέπει να συνδέονται με αντικειμενικές παραμέτρους, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι μοναδιαίες δαπάνες αντιπροσωπεύουν αξιόπιστα τις πραγματικές δαπάνες.

Για κάθε ομάδα προσωπικού μπορούν να καθοριστούν προϋποθέσεις σχετικά με το επίπεδο εκπαίδευσης ή την επαγγελματική πείρα. Για παράδειγμα, τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών για μία ομάδα (ομάδα 1), πτυχίο για μια δεύτερη ομάδα (ομάδα 2) και σχετικός τίτλος κατάρτισης για μια τρίτη ομάδα (ομάδα 3). Στην περίπτωση αυτή, η επιστροφή του μοναδιαίου κόστους για μια συγκεκριμένη ομάδα θα πρέπει να εξαρτάται από την εκπλήρωση της προϋπόθεσης που συνδέεται με την εν λόγω ομάδα (π.χ. για την επιστροφή του μοναδιαίου κόστους για την ομάδα 1, η διαδρομή ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνει τον τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών).

2.4. **Κατ' αποκοπή ποσά**

Κατ' αποκοπή ποσά μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στα δύο επίπεδα επιστροφής, δηλαδή στο «ανώτερο επίπεδο» για την επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης [άρθρο 51 στοιχείο δ) του ΚΚΔ] και στο «κατώτερο επίπεδο» για επιχορηγήσεις που παρέχονται από τα κράτη μέλη στον δικαιούχο [άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του ΚΚΔ].

2.4.1. *Γενικές αρχές*

Στην περίπτωση των κατ' αποκοπή ποσών, το σύνολο ή μέρος των επιλέξιμων δαπανών μιας πράξης ή ενός έργου υπολογίζεται βάσει ποσού που καθορίζεται και αιτιολογείται δεόντως εκ των προτέρων και το οποίο επιστρέφεται εφόσον ολοκληρωθούν οι προκαθορισμένες δραστηριότητες και/ή οι εκροές.

Η χρήση κατ' αποκοπή ποσών μπορεί να είναι σκόπιμη σε περίπτωση που οι μοναδιαίες δαπάνες δεν αποτελούν κατάλληλη λύση επειδή δεν υπάρχουν εύκολα προσδιορίσιμες ποσότητες, π.χ. για την παραγωγή μιας εργαλειοθήκης, τη διοργάνωση ανοικτής κοινοτικής εκδήλωσης, σεμιναρίου κ.λπ.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η χρήση των κατ' αποκοπή ποσών μπορεί να μην είναι ελκυστική για τις διαχειριστικές αρχές, επειδή συνήθως θεωρείται ότι το παραδοτέο είτε επιτεύχθηκε είτε δεν επιτεύχθηκε, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα μια δυαδική κατάσταση καταβολής ή μη καταβολής που εξαρτάται από την πλήρη επίτευξη. **Αυτό μπορεί να αμβλυνθεί με τη συμπερίληψη σταδιακών πληρωμών που συνδέονται με την επίτευξη ορισμένων προκαθορισμένων ενδιάμεσων οροσήμων**.

Παράδειγμα 1: ΕΤΠΑ

Για την προώθηση τοπικών προϊόντων, μια ομάδα μικρών επιχειρήσεων επιθυμεί να λάβει από κοινού μέρος σε εμπορική έκθεση.

Η διαχειριστική αρχή αποφασίζει να χρησιμοποιήσει κατ' αποκοπή ποσό για τον υπολογισμό της δημόσιας στήριξης. Για τον λόγο αυτόν, η ομάδα των επιχειρήσεων καλείται να προτείνει ένα σχέδιο προϋπολογισμού για τις δαπάνες μίσθωσης, δημιουργίας και λειτουργίας του περιπτέρου. Βάσει αυτού του σχεδίου προϋπολογισμού, το κατ' αποκοπή ποσό ορίζεται σε 20 000 EUR. Η πληρωμή του δικαιούχου πραγματοποιείται βάσει της βεβαίωσης συμμετοχής στην έκθεση. Η αξιολόγηση του σχεδίου προϋπολογισμού και τα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα για τον υπολογισμό ή την αιτιολόγηση των δαπανών όλων των κατηγοριών του σχεδίου προϋπολογισμού θα πρέπει να τηρούνται για τους λογιστικούς ελέγχους.

Παράδειγμα 2: ΕΚΤ+

ΜΚΟ η οποία διευθύνει βρεφονηπιακό σταθμό αιτείται στήριξη για την έναρξη μιας νέας δραστηριότητας. Στην πρότασή της περιλαμβάνει κατ' αποκοπή ποσό, υποβάλλοντας σχέδιο αναλυτικού προϋπολογισμού για την έναρξη της δραστηριότητας και τη λειτουργία της για χρονική περίοδο ενός έτους. Η δραστηριότητα θα συνεχιστεί ανεξάρτητα μετά την παρέλευση του πρώτου έτους. Για παράδειγμα, το κατ' αποκοπή ποσό θα καλύπτει τις δαπάνες που σχετίζονται με τη μισθοδοσία ενός ατόμου που αναλαμβάνει τη φύλαξη των παιδιών για χρονικό διάστημα ενός έτους, την απόσβεση του νέου εξοπλισμού, τις δαπάνες διαφήμισης που συνδέονται μ' αυτήν τη νέα δραστηριότητα, τις έμμεσες δαπάνες που συνδέονται με τη διαχείριση του βρεφονηπιακού σταθμού και τα λογιστικά έξοδα, την ύδρευση, την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, τη θέρμανση, τις δαπάνες μίσθωσης, κ.λπ.

Βάσει του σχεδίου αναλυτικού προϋπολογισμού, η διαχειριστική αρχή χορηγεί κατ' αποκοπή ποσό ύψους 47 500 EUR, το οποίο καλύπτει το σύνολο αυτών των δαπανών. Κατά τη λήξη της πράξης, το ποσό αυτό θα καταβληθεί στη ΜΚΟ βάσει της εκροής· σε περίπτωση που ο βρεφονηπιακός σταθμός ανέλαβε τη φύλαξη ενός συμβατικού αριθμού (10) επιπλέον παιδιών. Επομένως, δεν είναι απαραίτητη η αιτιολόγηση των πραγματικών δαπανών που προέκυψαν σε σχέση μ' αυτήν τη δραστηριότητα.

Αυτό σημαίνει, ωστόσο, ότι αν ο βρεφονηπιακός σταθμός αναλάμβανε τη φύλαξη μόνον 9 παιδιών, οι επιλέξιμες δαπάνες θα ήταν μηδενικές και το κατ' αποκοπή ποσό δεν θα καταβαλλόταν. Για να περιοριστεί κάτι τέτοιο, θα μπορούσε στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης να θεσπιστεί ορόσημο ότι, αν ο βρεφονηπιακός σταθμός αναλάβει τη φύλαξη 5 παιδιών, θα καταβληθεί το ήμισυ του συνολικού ποσού (23 750 EUR).

Παράδειγμα 3: ΕΚΤ+

ΜΚΟ επιδιώκει τη διοργάνωση σεμιναρίου σε τοπικό επίπεδο και την ανάπτυξη εργαλειοθήκης σχετικά με τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της κοινότητας των Ρομά σε μια περιφέρεια κράτους μέλους. Το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης θα περιλαμβάνει σχέδιο αναλυτικού προϋπολογισμού και τους στόχους της επιχορήγησης, δηλαδή 1) τη διοργάνωση του σεμιναρίου και 2) την ανάπτυξη εργαλειοθήκης για την ευαισθητοποίηση των εργοδοτών της περιοχής γύρω από τα ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά.

Λόγω της φύσης της πράξης (πράξη με δαπάνες που δεν ποσοτικοποιούνται εύκολα μέσω μοναδιαίων δαπανών), η διαχειριστική αρχή αποφασίζει να χρησιμοποιήσει την επιλογή του κατ' αποκοπή ποσού.

Για τον υπολογισμό του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού, η διαχειριστική αρχή θα απαιτήσει σχέδιο αναλυτικού προϋπολογισμού για καθεμία από τις πράξεις: έπειτα από διαπραγματεύσεις για το σχέδιο αναλυτικού προϋπολογισμού, το κατ' αποκοπή ποσό ορίζεται σε: 45 000 EUR που κατανέμονται στα δύο έργα ως εξής: 25 000 EUR για το σεμινάριο και 20 000 EUR για την εργαλειοθήκη.

Αν τηρηθούν οι προϋποθέσεις του εγγράφου που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης (διοργάνωση σεμιναρίου, ανάπτυξη εργαλειοθήκης), τα 45 000 EUR θα θεωρηθούν επιλέξιμες δαπάνες. Θα απαιτηθούν δικαιολογητικά έγγραφα ως απόδειξη της διοργάνωσης του σεμιναρίου και της ανάπτυξης της τελικής πλήρους εργαλειοθήκης.

Εάν υλοποιηθεί μόνο το ένα από τα έργα (π.χ. το σεμινάριο), η επιχορήγηση θα περιοριστεί στο συγκεκριμένο τμήμα της πράξης (25 000 EUR), ανάλογα με το τι έχει συμφωνηθεί στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης.

Παράδειγμα 4: ΕΤΘΑΥ

Παροχή στήριξης για την εκπόνηση και την υλοποίηση σχεδίων παραγωγής και εμπορίας (ΣΠΕ) οργανώσεων παραγωγών (ΟΠ).

Το κατ' αποκοπή ποσό (που καταβάλλεται με την έγκριση της ετήσιας έκθεσης για την υλοποίηση του σχεδίου) βασίζεται σε ιστορικά δεδομένα (προηγούμενα στοιχεία που υποβλήθηκαν από τους ΟΠ σχετικά με τις ώρες και με άλλες δαπάνες). Η εκπόνηση και η υλοποίηση των σχεδίων παραγωγής και εμπορίας (ΣΠΕ) μπορούν να διαιρεθούν σε διάφορες δραστηριότητες προκειμένου να συναχθεί ένα μέσο κόστος, το οποίο στη συνέχεια πολλαπλασιάζεται επί την εφαρμοζόμενη ένταση ενίσχυσης.

2.5. **Συνδυασμός επιλογών απλουστευμένου κόστους**

Το άρθρο 53 παράγραφος 1 του ΚΚΔ παρέχει στις διαχειριστικές αρχές τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ πέντε εναλλακτικών επιλογών για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του ΚΚΔ. Σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του ΚΚΔ, οι τέσσερις πρώτες επιλογές (εξαιρουμένης της χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες) μπορούν να συνδυαστούν στην ίδια πράξη. Ωστόσο, η δυνατότητα αυτή υπόκειται στις ακόλουθες προϋποθέσεις, προκειμένου να **αποφευχθεί τυχόν διπλή χρηματοδότηση της ίδιας κατηγορίας δαπανών**:

1) κάθε επιλογή πρέπει να καλύπτει διαφορετικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών· ή

2) πρέπει να χρησιμοποιούνται για διαφορετικά έργα στην ίδια πράξη· ή

3) πρέπει να χρησιμοποιούνται για διαδοχικά στάδια μιας πράξης.

Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην ίδια πράξη μαζί με τις δαπάνες που δηλώνονται ως πραγματικές δαπάνες ή με τις δαπάνες που επιστρέφονται βάσει άλλης ΕΑΚ.

Επιπροσθέτως, ένα ποσό που υπολογίζεται ως ενιαίος συντελεστής μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για άλλον ενιαίο συντελεστή: ενιαίος συντελεστής έως 15 % για την επιστροφή των έμμεσων δαπανών μπορεί να εφαρμοστεί στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που υπολογίζονται ως ενιαίος συντελεστής έως το 20 % των άμεσων δαπανών (εκτός των άμεσων δαπανών προσωπικού).

Παράδειγμα 1: Χρηματοδότηση διαφορετικών έργων που αποτελούν τμήμα της ίδιας πράξης (ΕΚΤ+)

Παράδειγμα πράξης η οποία συνδυάζει πρόγραμμα κατάρτισης για ανέργους νεαρής ηλικίας, ακολουθούμενο από σεμινάριο για δυνητικούς εργοδότες της περιοχής:

Οι δαπάνες που συνδέονται με την κατάρτιση θα μπορούσαν να καταβληθούν βάσει μοναδιαίων δαπανών (για παράδειγμα 1 000 EUR ανά ημέρα κατάρτισης). Για το σεμινάριο η πληρωμή θα πραγματοποιούνταν βάσει κατ' αποκοπή ποσών.

Δεδομένου ότι πρόκειται για δύο διαφορετικά έργα που αποτελούν μέρος της ίδιας πράξης, δεν υπάρχει κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης, καθώς γίνεται σαφής διαχωρισμός των δαπανών για κάθε έργο.

Παράδειγμα 2: Διαδοχικά στάδια της ίδιας πράξης (ΕΚΤ+)

Παράδειγμα πράξης που έχει ήδη αρχίσει να υλοποιείται της οποίας η διαχείριση βασίζεται στις πραγματικές δαπάνες και την οποία η διαχειριστική αρχή επιθυμεί να συνεχίσει να διαχειρίζεται βάσει επιλογών απλουστευμένου κόστους. Τα δύο στάδια θα πρέπει να ορίζονται σαφώς. Το πρώτο στάδιο θα μπορούσε να υπολογιστεί βάσει των πραγματικών δαπανών μέχρι μια συγκεκριμένη ημερομηνία. Το δεύτερο στάδιο, για τις μελλοντικές δαπάνες, θα μπορούσε να υπολογιστεί βάσει μοναδιαίου κόστους, εφόσον το μοναδιαίο κόστος δεν καλύπτει καμία από τις δαπάνες που είχαν χρηματοδοτηθεί προηγουμένως.

Εάν εφαρμοστεί η δυνατότητα αυτή, θα πρέπει να αφορά όλους τους δικαιούχους που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση (διαφάνεια και ίση μεταχείριση). Αυτό θα μπορούσε να δημιουργήσει κάποια διοικητική επιβάρυνση λόγω της ανάγκης να τροποποιηθεί το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης, εάν αυτό δεν είχε προβλεφθεί. Θα πρέπει να καταρτιστεί με σαφήνεια λεπτομερής περιγραφή της πράξης από τις αρχές του κράτους μέλους για κάθε στάδιο. Η πράξη θα πρέπει να διαιρείται σε δύο τουλάχιστον διακριτές και σαφώς αναγνωρίσιμες περιόδους, τη δημοσιονομική περίοδο και, ιδανικά, τη φυσική ή αναπτυξιακή περίοδο, οι οποίες θα αντιστοιχούν στα σχετικά στάδια. Για τον σκοπό αυτόν, πρέπει να διασφαλιστεί η διαφάνεια όσον αφορά την υλοποίηση και την παρακολούθηση και να διευκολυνθεί η διενέργεια των ελέγχων.

Παράδειγμα 3: Διαφορετικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών (ΕΚΤ+)

Παράδειγμα προγράμματος κατάρτισης το οποίο συνδυάζει:

— μοναδιαίο κόστος για τους μισθούς των εκπαιδευτών, π.χ. 450 EUR ημερησίως·

— πραγματικές δαπάνες: μίσθωση αίθουσας = 800 EUR ανά μήνα βάσει μισθωτηρίου για 12 μήνες·

— ενιαίο συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες, π.χ. το 10 % των άμεσων δαπανών.

Κατά τη λήξη της κατάρτισης, εάν αιτιολογούνται 200 ημέρες για τους εκπαιδευτές, η επιχορήγηση θα καταβληθεί επί της ακόλουθης βάσης:

Άμεσες δαπάνες (τύπος 1 ([14])*):*

μισθοί των εκπαιδευτών 200 ημέρες x 450 EUR = 90 000 EUR

αίθουσα κατάρτισης: 12 μήνες x 800 EUR = 9 600 EUR

υποσύνολο άμεσων δαπανών: 99 600 EUR

Έμμεσες δαπάνες (τύπος 2): 10 % των άμεσων δαπανών = 10 % x 99 600 EUR= 9 960 EUR

Επιλέξιμες δαπάνες: (90 000 EUR + 9 600 EUR) + 9 960 EUR = 109 560 EUR

Στην περίπτωση αυτή, οι διαφορετικές κατηγορίες δαπανών αφορούν: τους μισθούς των εκπαιδευτών, τις δαπάνες μίσθωσης για την αίθουσα και τις έμμεσες δαπάνες. Ωστόσο, οι αρχές, προκειμένου να επαληθεύσουν ότι δεν υφίσταται διπλή χρηματοδότηση, πρέπει να διασφαλίσουν ότι το μοναδιαίο κόστος δεν συνδέεται με τις δαπάνες για τη μίσθωση της αίθουσας ή με τις έμμεσες δαπάνες (για παράδειγμα, τον μισθό του διοικητικού προσωπικού ή του λογιστή). Το ίδιο ισχύει αναδρομικά για τον καθορισμό των έμμεσων δαπανών, οι οποίες δεν θα πρέπει να συνδέονται με τις δαπάνες που καλύπτουν οι μοναδιαίες δαπάνες ή οι πραγματικές δαπάνες για τη μίσθωση της αίθουσας.

Εάν υπάρχει κίνδυνος επικάλυψης ή είναι αδύνατο να αποδειχθεί ότι δεν υπάρχουν επικαλύψεις, η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να επιλέξει την καταλληλότερη επιλογή προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης.

ΠΑΡΑΔΕΊΓΜΑΤΑ ΣΥΝΔΥΑΣΜΏΝ ΕΑΚ ΠΟΥ **ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΈΠΟΝΤΑΙ** ΣΤΟΝ ΚΚΔ

Άρθρο 56 και άρθρο 55 παράγραφος 1 του ΚΚΔ	Άρθρο 54 του ΚΚΔ και άρθρο 56 του ΚΚΔ
Ενιαίος συντελεστής έως 40 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού που χρησιμοποιούνται για την κάλυψη των υπόλοιπων δαπανών μιας πράξης (άρθρο 56 του ΚΚΔ) δεν μπορεί να εφαρμοστεί στις δαπάνες προσωπικού που υπολογίζονται με βάση ενιαίο συντελεστή έως το 20 % των άμεσων δαπανών εκτός από τις άμεσες δαπάνες προσωπικού (άρθρο 55 παράγραφος 1 του ΚΚΔ) Αιτιολόγηση: Δεν είναι δυνατό λόγω του άρθρου 56 παράγραφος 3 του ΚΚΔ, διότι η ίδια κατηγορία δαπανών (δηλαδή οι δαπάνες προσωπικού) δεν μπορεί να αποτελεί τη βάση για τον υπολογισμό ενιαίου συντελεστή για όλες τις υπόλοιπες δαπάνες μιας πράξης και, ταυτόχρονα, να υπολογίζεται ως ενιαίος συντελεστής βάσει μέρους των δαπανών που περιλαμβάνονται στις υπόλοιπες δαπάνες μιας πράξης (δηλαδή, τις άμεσες δαπάνες).	Ενιαίος συντελεστής έως το 7 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών / έως το 15 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού / έως το 25 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών (άρθρο 54 του ΚΚΔ) για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών (άρθρο 54 του ΚΚΔ) δεν μπορεί να συνδυαστεί με ενιαίο συντελεστή έως 40 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού που χρησιμοποιούνται για την κάλυψη των υπόλοιπων δαπανών μιας πράξης (άρθρο 56 του ΚΚΔ) Αιτιολόγηση: Η ίδια κατηγορία δαπανών (δηλαδή οι έμμεσες δαπάνες) θα καλυπτόταν δύο φορές.

ΠΑΡΑΔΕΊΓΜΑΤΑ ΣΥΝΔΥΑΣΜΏΝ ΕΑΚ

Ο πίνακας που ακολουθεί παρέχει επισκόπηση των συνδυασμών ΕΑΚ που είναι κατά γενικό κανόνα δυνατοί / μη δυνατοί. Ωστόσο, κάθε περίπτωση πρέπει να αναλύεται χωριστά.

Οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να καθορίζουν με σαφήνεια τις σχετικές κατηγορίες δαπανών (άμεσες/έμμεσες) και να διασφαλίζουν ότι δεν υφίσταται διπλή χρηματοδότηση των καλυπτόμενων δαπανών.

(Ν — ναι, δυνατός, Ο — όχι, μη δυνατός)

Συνδυασμοί	Έως το 20 % των δαπανών προσωπικού	Έως το 7 % των έμμεσων δαπανών	Έως το 15 % των έμμεσων δαπανών	Έως το 15 % των εξόδων ταξιδιού	Δαπάνες προσωπικού βάσει ωριαίας αμοιβής (*)	Έως το 40 % όλων των λοιπών δαπανών
Έως το 20 % των δαπανών προσωπικού		Ν	Ν	Ν	Ο	Ο

([14]) Για επεξηγήσεις σχετικά με τα διάφορα είδη δαπανών, βλ. σημείο 2.2.1.

Συνδυασμοί	Έως το 20 % των δαπανών προσωπικού	Έως το 7 % των έμμεσων δαπανών	Έως το 15 % των έμμεσων δαπανών	Έως το 15 % των εξόδων ταξιδιού	Δαπάνες προσωπικού βάσει ωριαίας αμοιβής (*)	Έως το 40 % όλων των λοιπών δαπανών
Έως το 7 % των έμμεσων δαπανών	N		O	N	N	O
Έως το 15 % των έμμεσων δαπανών	N	O		N	N	O
Έως το 15 % των εξόδων ταξιδιού	N	N	N		N	O
Δαπάνες προσωπικού βάσει ωριαίας αμοιβής (*)	O	N	N	N		N
Έως το 40 % όλων των λοιπών δαπανών	O	O	O	O	N	

(*) Άρθρο 55 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, δηλαδή μέθοδος των 1 720 ωρών ή ωριαία αμοιβή που προκύπτει από τη διαίρεση των πλέον πρόσφατων τεκμηριωμένων μηνιαίων ακαθάριστων δαπανών απασχόλησης με τον μέσο μηνιαίο χρόνο εργασίας της πράξης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

3.1. **Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων**

Για την επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης, μπορούν να χρησιμοποιηθούν ΕΑΚ μόνον αφού εγκριθούν με απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του προγράμματος ή την τροποποίησή του, ή αφού εγκριθούν με κατ' εξουσιοδότηση πράξη της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 94 παράγραφος 1 του ΚΚΔ.

Οι ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται για την επιστροφή των επιχορηγήσεων που παρέχονται από τα κράτη μέλη στον δικαιούχο πρέπει επίσης να καθορίζονται εκ των προτέρων. Σύμφωνα με το άρθρο 73 παράγραφος 3 του ΚΚΔ και το άρθρο 22 παράγραφος 6 του κανονισμού Interreg, η διαχειριστική αρχή πρέπει να διασφαλίζει την παροχή στον δικαιούχο ή στον επικεφαλής εταίρο πράξης Interreg εγγράφου όπου καθορίζονται οι όροι για τη στήριξη κάθε πράξης. Στο έγγραφο αυτό, είναι σημαντικό να γνωστοποιούνται στους δικαιούχους οι ακριβείς απαιτήσεις για την τεκμηρίωση των δηλούμενων δαπανών και της συγκεκριμένης εκροής ή έκβασης που πρέπει να επιτευχθεί.

Σύμφωνα με το άρθρο 73 παράγραφος 3 του ΚΚΔ και το άρθρο 22 παράγραφος 6 του κανονισμού Interreg για τα προγράμματα Interreg, η μέθοδος που πρέπει να εφαρμόζεται για τον καθορισμό των δαπανών της πράξης και οι όροι για την καταβολή της στήριξης πρέπει να περιλαμβάνονται **στο έγγραφο όπου καθορίζονται οι όροι στήριξης της πράξης το αργότερο κατά την παροχή του στον δικαιούχο**. Οι σχετικές μέθοδοι και όροι θα μπορούσαν να ενσωματώνονται στους κανόνες του εκάστοτε προγράμματος ή στις προσκλήσεις προς υποβολή προτάσεων.

Προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης, **η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους για την επιστροφή δαπανών θα πρέπει να αναφέρεται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που απευθύνονται στους δυνητικούς δικαιούχους. Στην περίπτωση που δεν προκηρύσσεται πρόσκληση υποβολής προτάσεων, η χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους θα πρέπει να αναφέρεται στους κανόνες του προγράμματος ή στους εθνικούς κανόνες που καλύπτουν τις οικείες πράξεις.**

Εξάλλου, θα πρέπει να αποφεύγεται η αναδρομική εφαρμογή για πράξεις που έχουν ήδη επιλεγεί και υλοποιούνται με βάση τις πραγματικές δαπάνες, καθώς μπορεί με τον τρόπο αυτόν να μη διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των δικαιούχων. Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους μπορούν να χρησιμοποιηθούν για πράξεις που επιλέγονται μετά την έναρξη της υλοποίησής τους. Ωστόσο, η στήριξη θα πρέπει να συμμορφώνεται με το άρθρο 63 παράγραφος 6 του ΚΚΔ, το οποίο προβλέπει ότι οι πράξεις δεν θα πρέπει να επιλέγονται για στήριξη από τα Ταμεία σε περίπτωση που έχουν ολοκληρώσει το φυσικό τους αντικείμενο ή υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβληθεί αίτηση χρηματοδότησης βάσει του προγράμματος. Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους, οι οποίες καλύπτουν επίσης τις επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τους δικαιούχους πριν από την επιλογή των πράξεων, μπορούν να χρησιμοποιηθούν στις πράξεις αυτές και, σε ορισμένες περιπτώσεις, η χρήση τους είναι υποχρεωτική (βλ. σημείο 1.4.). Το αν οι δαπάνες είχαν ήδη πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους πριν από την προκήρυξη της πρόσκλησης δεν έχει σημασία για τη χρήση των επιλογών απλουστευμένου κόστους, εφόσον οι δράσεις που συνιστούν τη βάση για την επιστροφή πρόκειται να πραγματοποιηθούν εντός της περιόδου επιλεξιμότητας (άρθρο 63 παράγραφος 2 του ΚΚΔ) και οι εν λόγω δαπάνες δεν αποτελούσαν μέρος των δαπανών που είχαν δηλωθεί προηγουμένως στην Επιτροπή.

Από τη στιγμή που καθορίζεται το μοναδιαίο κόστος, ο ενιαίος συντελεστής ή το ποσό (στην περίπτωση των κατ' αποκοπή ποσών), δεν θα πρέπει να πραγματοποιούνται αλλαγές κατά τη διάρκεια της υλοποίησης ή μετά την υλοποίηση μιας πράξης με σκοπό να αντισταθμιστεί η αύξηση των δαπανών ή η υποχρησιμοποίηση του διαθέσιμου προϋπολογισμού. Εάν η διάρκεια της περιόδου υλοποίησης είναι ιδιαίτερα μεγάλη, μια καλή πρακτική θα ήταν να καθοριστεί εκ των προτέρων μια μέθοδος προσαρμογής που θα προσδιορίζει πότε και πώς θα μπορούσε να αναθεωρηθεί το μοναδιαίο κόστος, ο ενιαίος συντελεστής ή το ποσό (όσον αφορά τις μεθόδους προσαρμογής, ανατρέξτε στο σημείο 3.4. των παρουσών κατευθυντήριων οδηγιών) ([15]). Οποιαδήποτε αλλαγή του μοναδιαίου κόστους, του ενιαίου συντελεστή ή του ποσού ελλείψει μεθόδου προσαρμογής θεωρείται νέα επιλογή απλουστευμένου κόστους.. Αν συντρέχουν εξαιρετικές συνθήκες, στην περίπτωση πολυετών πράξεων υπάρχει η δυνατότητα διευθέτησης των λογαριασμών και καταβολής των πληρωμών με βάση τις πραγματικές δαπάνες των αντίστοιχων δραστηριοτήτων της πράξης, αφού ολοκληρωθεί το πρώτο μέρος της πράξης, και στη συνέχεια η δυνατότητα θέσπισης της επιλογής της χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή, των μοναδιαίων δαπανών ή των κατ' αποκοπή ποσών για το υπόλοιπο μέρος / χρονική περίοδο της πράξης. Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου να αποφευχθεί η διπλή δήλωση των δαπανών του έργου, η περίοδος για την οποία δηλώνονται οι πραγματικές δαπάνες θα πρέπει να διαχωρίζεται σαφώς από την περίοδο για την οποία δηλώνονται οι δαπάνες βάσει των επιλογών απλουστευμένου κόστους.

3.2. **Μεθοδολογίες**

Οι μεθοδολογίες για τον καθορισμό ΕΑΚ προβλέπονται στο άρθρο 53 παράγραφος 3 του ΚΚΔ και στο άρθρο 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ. Γενικά, οι μεθοδολογίες αυτές είναι οι ίδιες για τον καθορισμό των ΕΑΚ τόσο σε κατώτερο όσο και σε ανώτερο επίπεδο (με ορισμένες εξαιρέσεις που επισημαίνονται ρητά στο παρόν κεφάλαιο).

3.2.1. *Δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδος υπολογισμού*

Τα ποσά, οι συντελεστές και οι μοναδιαίες δαπάνες μπορούν να καθορίζονται με βάση δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη μέθοδο υπολογισμού, όπως ορίζεται στο άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο α) του ΚΚΔ και στο άρθρο 94 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) του ΚΚΔ.

ΓΕΝΙΚΈΣ ΑΡΧΈΣ

Πρέπει να είναι δίκαιη:

Ο υπολογισμός πρέπει να λογικός, δηλαδή να βασίζεται στην πραγματικότητα και να μην είναι υπερβολικός ή ακραίος. Για παράδειγμα, αν ένα συγκεκριμένο μοναδιαίο κόστος υπολογιζόταν στο παρελθόν μεταξύ 1 και 2 EUR, η Επιτροπή δεν θα ανέμενε να υποβληθεί μια κλίμακα της τάξης των 7 EUR. Από την άποψη αυτή, η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του μοναδιαίου κόστους, του ενιαίου συντελεστή ή του κατ' αποκοπή ποσού είναι εξαιρετικά σημαντική. Η διαχειριστική αρχή (ή η επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) πρέπει να μπορεί να εξηγεί και να αιτιολογεί τις επιλογές της. Μια δίκαιη μέθοδος υπολογισμού μπορεί να δικαιολογεί τις διαφορές στους συντελεστές / στα ποσά λαμβάνοντας υπόψη ειδικές συνθήκες ή ανάγκες. Για παράδειγμα, η εκτέλεση ενός έργου μπορεί να κοστίζει περισσότερο σε μία απομακρυσμένη περιοχή έναντι μιας κεντρικής περιοχής λόγω των υψηλότερων εξόδων μεταφοράς·

Πρέπει να είναι αντικειμενική:

Η κύρια έννοια του όρου «αντικειμενική» είναι ότι δεν ευνοεί ορισμένους δικαιούχους ή πράξεις εις βάρος άλλων δικαιούχων ή πράξεων. Ο υπολογισμός του μοναδιαίου κόστους, του κατ' αποκοπή ποσού ή του ενιαίου συντελεστή πρέπει να διασφαλίζει την ίση μεταχείριση παρόμοιων δικαιούχων και/ή παρόμοιων πράξεων. Τυχόν διαφορές στα ποσά ή στους συντελεστές θα πρέπει να βασίζονται σε αντικειμενική αιτιολόγηση, δηλαδή στα αντικειμενικά γνωρίσματα των δικαιούχων ή των πράξεων.

Πρέπει να είναι επαληθεύσιμη:

Ο προσδιορισμός των ενιαίων συντελεστών, των μοναδιαίων δαπανών ή των κατ' αποκοπή ποσών θα πρέπει να πραγματοποιείται βάσει δικαιολογητικών που είναι δυνατό να επαληθευτούν ([16]). Η διαχειριστική αρχή πρέπει να είναι σε θέση να αιτιολογήσει τη βάση επί της οποίας καθορίστηκε η επιλογή απλουστευμένου κόστους. Βασικό στοιχείο αποτελεί η διασφάλιση της συμμόρφωσης με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Ο φορέας που καθορίζει τη μέθοδο για την επιλογή απλουστευμένου κόστους θα πρέπει να τεκμηριώσει τουλάχιστον τα εξής:

— την περιγραφή της μεθόδου υπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των βασικών σταδίων του υπολογισμού·

([15]) Στις περιπτώσεις στήριξης που δεν χορηγείται μέσω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, αυτό θα πρέπει να αναφέρεται στο γενικό έγγραφο που καθορίζει τη μεθοδολογία για την παροχή της στήριξης.

([16]) Ανεξάρτητα από το πότε καταρτίστηκε η μεθοδολογία σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο α) του ΚΚΔ ή το άρθρο 94 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΚΚΔ, εφόσον χρησιμοποιείται θα πρέπει να μπορεί να υποβληθεί σε έλεγχο.

— τις πηγές των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση και τους υπολογισμούς, συμπεριλαμβανομένων αξιολόγησης της συνάφειας των δεδομένων με τις προβλεπόμενες πράξεις και αξιολόγησης της ποιότητας των δεδομένων·

— τον ίδιο τον υπολογισμό για τον καθορισμό της αξίας της επιλογής απλουστευμένου κόστους.

ΠΗΓΈΣ ΔΕΔΟΜΈΝΩΝ

Κατά τον καθορισμό επιλογών απλουστευμένου κόστους, τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι συναφή με την ΕΑΚ που εξετάζεται. Θα πρέπει να παρέχονται και να τεκμηριώνονται οι πηγές των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό —συμπεριλαμβανομένων αξιολόγησης της συνάφειας των δεδομένων με τις προβλεπόμενες πράξεις και αξιολόγησης της ποιότητας των δεδομένων.

Δεν έχει προκαθοριστεί ελάχιστο σύνολο δεδομένων που απαιτείται για τον υπολογισμό των επιλογών απλουστευμένου κόστους. Εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού. Εάν τα δεδομένα είναι πολύ διάσπαρτα, ο αριθμός των δεδομένων πρέπει να είναι υψηλός. Αντίθετα, εάν τα δεδομένα είναι ομοιογενή και αντιπροσωπευτικά του πληθυσμού, το σύνολο των δεδομένων μπορεί να είναι μικρότερο.

Τα δεδομένα μπορούν να αντλούνται από διάφορες πηγές. Η αξιοπιστία των χρησιμοποιούμενων δεδομένων θα εξαρτηθεί από την πηγή τους. Για παράδειγμα, θεωρούνται αξιόπιστα τα δεδομένα που προέρχονται από τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες ή την EUROSTAT. Για ορισμένες πηγές δεδομένων, ενδέχεται να χρειαστούν λεπτομερέστεροι έλεγχοι για την επιβεβαίωση της αξιοπιστίας των δεδομένων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η επαγγελματική κρίση της ελεγκτικής αρχής για να αποφασιστεί αν θα πρέπει να διενεργηθούν πρόσθετοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι (λαμβανομένων υπόψη τυχόν πληροφοριών σχετικά με τον τύπο των δεδομένων που έχει στη διάθεσή της η ελεγκτική αρχή, του τρόπου συλλογής τους, των εσωτερικών διαδικασιών που ακολουθούν οι φορείς για την έγκριση των παρεχόμενων πληροφοριών κ.λπ.). Ωστόσο, η εκ των προτέρων αξιολόγηση της μεθοδολογίας από την ελεγκτική αρχή δεν είναι υποχρεωτική (αλλά συνιστάται) για τον καθορισμό ΕΑΚ στο κατώτερο επίπεδο.

Όταν δεδομένα που προέρχονται από αξιόπιστες πηγές (για παράδειγμα, δημοσιευμένες εκθέσεις και επίσημες διαδικτυακές βάσεις δεδομένων) δεν χρησιμοποιούνται απευθείας ως έχουν (δηλαδή παράγονται αυτόματα από τη βάση δεδομένων της πηγής), αλλά συγκεντρώνονται σε ενιαία μορφή, αποτελεί ορθή πρακτική να συγκρίνονται (σε δειγματοληπτική βάση) οι αριθμοί που συγκεντρώθηκαν και να αξιολογείται αν είναι σύμφωνοι με τις επίσημες εκθέσεις. Ωστόσο, επειδή στην πράξη αυτό δεν είναι πάντα εύκολο να γίνει, η ελεγκτική αρχή, σε περίπτωση που αξιολογήσει εκ των προτέρων τη μεθοδολογία, μπορεί να ασκήσει την επαγγελματική της κρίση για να αποφασίσει αν θα πρέπει να διενεργηθούν πρόσθετοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της σχετικά με τον τύπο των δεδομένων, τον τρόπο συλλογής τους, τις εσωτερικές διαδικασίες του φορέα που συνέλεξε τις παρεχόμενες πληροφορίες κ.λπ.).

Η ΧΡΉΣΗ «ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΏΝ», ΕΠΑΛΗΘΕΥΜΕΝΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΈΝΩΝ Ή ΣΥΝΗΘΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

Οι διαχειριστικές αρχές, όταν καθορίζουν τις ΕΑΚ που θα εφαρμοστούν, μπορούν να χρησιμοποιούν στατιστικά δεδομένα (από διαφορετικές πηγές), **επαληθευμένα** ιστορικά δεδομένα (σχετικά με έργα ή πράξεις που χρηματοδοτούνται από Ταμείο του ΚΚΔ) ([17]) ή συνήθεις πρακτικές λογιστικής εγγραφής δαπανών.

Όταν η διαχειριστική αρχή αποφασίζει να χρησιμοποιήσει στατιστικά ή επαληθευμένα ιστορικά δεδομένα, θα πρέπει να περιγράφει:

— τις κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται·

— τη μέθοδο υπολογισμού που χρησιμοποιείται·

— το μήκος των σειρών που λαμβάνονται: θα πρέπει να λαμβάνονται **δεδομένα για αντιπροσωπευτική χρονική περίοδο** προκειμένου να εντοπίζονται τυχόν εξαιρετικές συνθήκες που ενδέχεται να επηρέασαν τις πραγματικές δαπάνες σε ένα συγκεκριμένο έτος καθώς και τις τάσεις στα ποσά των δαπανών. Η εν λόγω περίοδος αναφοράς θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να ληφθούν υπόψη οι ετήσιες διακυμάνσεις. Για παράδειγμα, μια περίοδος τριών ετών θα μπορούσε να θεωρηθεί αντιπροσωπευτική. Ωστόσο, εάν η διαχειριστική αρχή μπορεί να αποδείξει ότι η χρήση δεδομένων για περίοδο μικρότερη των τριών ετών είναι δικαιολογημένη, αυτό μπορεί να γίνει αποδεκτό (π.χ. όταν έχει καταρτιστεί νέο πρόγραμμα και υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα μόνο για 2 έτη, αυτό θα μπορούσε να αρκεί· όταν δεν υπάρχουν δεδομένα για τρία έτη, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης, μπορούν να γίνουν δεκτά δεδομένα 2 ετών). Αυτό πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση·

([17]) Ο προγραμματισμένος προϋπολογισμός (π.χ. από προηγούμενη πρόσκληση υποβολής προτάσεων) δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πηγή δεδομένων για τη μέθοδο υπολογισμού σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο α) και το άρθρο 94 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΚΚΔ, καθώς τα ιστορικά δεδομένα πρέπει να επαληθεύονται.
Ο προγραμματισμένος προϋπολογισμός της συγκεκριμένης πράξης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό ΕΑΚ βάσει σχεδίου προϋπολογισμού σύμφωνα με το άρθρο 53 στοιχείο β) του ΚΚΔ για πράξεις κάτω των 200 000 EUR και σύμφωνα με το άρθρο 94 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΚΔ.

— το ποσό αναφοράς που πρέπει να εφαρμόζεται, για παράδειγμα, οι μέσες δαπάνες κατά την περίοδο αναφοράς ή οι δαπάνες όπως καταχωρίστηκαν κατά τα τελευταία έτη·

— τις προσαρμογές που απαιτούνται για την επικαιροποίηση του ποσού αναφοράς. Μπορεί να εφαρμόζεται προσαρμογή για την επικαιροποίηση των δαπανών από προηγούμενα έτη στις τρέχουσες τιμές.

Σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημεία ii) και iii), η διαχειριστική αρχή μπορεί επίσης να χρησιμοποιεί ειδικά για κάθε δικαιούχο δεδομένα για τον καθορισμό ΕΑΚ που εφαρμόζονται σε μεμονωμένους δικαιούχους. Λόγω των απαιτήσεων που συνεπάγεται η χρήση των ειδικών για κάθε δικαιούχο δεδομένων, οι εν λόγω μεθοδολογίες αποτελούν απλουστεύσεις, π.χ. για τους δικαιούχους που θα υλοποιήσουν πολλά έργα στη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

Επαληθευμένα ιστορικά δεδομένα κάθε δικαιούχου

Η μέθοδος αυτή βασίζεται στην συλλογή παρελθόντων λογιστικών δεδομένων από τον δικαιούχο, για πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για τις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που καλύπτονται από την επιλογή απλουστευμένου κόστους. Εφόσον κριθεί απαραίτητο, τα εν λόγω δεδομένα θα πρέπει να καλύπτουν μόνο το κέντρο ή το τμήμα δαπανών του δικαιούχου που συνδέεται με την πράξη. Για τον σκοπό αυτόν, αποτελεί προϋπόθεση, στην πράξη, η ύπαρξη συστήματος αναλυτικής λογιστικής σε επίπεδο δικαιούχου. Επιπλέον, σημαίνει ότι οι μη επιλέξιμες δαπάνες εξαιρούνται από τους υπολογισμούς που υποστηρίζουν τις επιλογές απλουστευμένου κόστους.

Εφαρμογή συνήθων πρακτικών λογιστικής εγγραφής δαπανών μεμονωμένων δικαιούχων

Συνήθεις πρακτικές λογιστικής εγγραφής δαπανών είναι οι πρακτικές που χρησιμοποιεί ο δικαιούχος για καταγράψει όλες τις συνήθεις καθημερινές του δραστηριότητες και τα οικονομικά του (συμπεριλαμβανομένων όσων δεν συνδέονται με στήριξη από την ΕΕ). Οι εν λόγω μέθοδοι πρέπει να συμμορφώνονται με τους εθνικούς λογιστικούς κανόνες και πρότυπα. Η διάρκεια της χρήσης δεν είναι καθοριστική. Μια λογιστική μέθοδος δεν είναι «συνήθης» εάν έχει σχεδιαστεί ειδικά για μια συγκεκριμένη πράξη ή δέσμη πράξεων, για παράδειγμα για πράξεις που λαμβάνουν στήριξη από την ΕΕ, και διαφέρει από τη λογιστική μέθοδο ή τις λογιστικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται σε άλλες περιπτώσεις.

Είναι σημαντικό να γίνεται διάκριση μεταξύ των πραγματικών δαπανών και των δαπανών που καθορίζονται σύμφωνα με τις συνήθεις πρακτικές λογιστικής εγγραφής δαπανών μεμονωμένων δικαιούχων.

Συνεπώς, πραγματικές δαπάνες είναι οι δαπάνες που υπολογίζονται με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια («δαπάνες που έχουν πράγματι πραγματοποιηθεί από τον δικαιούχο και καταβληθεί») για τη χρονική περίοδο της πράξης. Για παράδειγμα, για τις ωριαίες δαπάνες προσωπικού, η χρήση τυποποιημένου αριθμού ωρών ως παρονομαστή είναι αποδεκτή (βλ. π.χ. τις 1 720 ώρες στο σημείο 2.3.2), αλλά ο αριθμητής για τον υπολογισμό των «πραγματικών δαπανών» είναι το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών προσωπικού για κάθε συγκεκριμένο άτομο που απασχολείται στη δράση.

Το ωριαίο κόστος με βάση τις πρακτικές λογιστικής εγγραφής δαπανών του δικαιούχου θα μπορούσε να υπολογίζεται με βάση τον μέσο όρο του κόστους αμοιβής για ένα ευρύτερο σύνολο εργαζομένων. Αυτός ο μέσος όρος αποτελεί κανονικά βαθμίδα ή παρεμφερές μέτρο, που συσχετίζεται με τις ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης, αλλά το μέτρο σύγκρισης μπορεί επίσης να είναι ένα κέντρο ή τμήμα δαπανών (που σχετίζονται με την πράξη) στο οποίο οι ακαθάριστες δαπάνες απασχόλησης μπορεί να ποικίλλουν σημαντικά εντός της συνολικής ομάδας εργαζομένων.

Ως εκ τούτου, για να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των δικαιούχων και ότι η επιδότηση δεν καλύπτει μη επιλέξιμες δαπάνες, το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης και επιτρέπει στους δικαιούχους να χρησιμοποιούν τις δικές τους πρακτικές λογιστικής εγγραφής δαπανών πρέπει να προβλέπει ελάχιστες προϋποθέσεις. Στόχος αυτών των ελάχιστων προϋποθέσεων είναι να διασφαλιστεί ότι οι πρακτικές λογιστικής εγγραφής δαπανών οδηγούν θεωρητικά και πρακτικά σε ένα δίκαιο και αντικειμενικό σύστημα. Αυτό συνεπάγεται την ύπαρξη συστήματος αναλυτικής λογιστικής σε επίπεδο δικαιούχου. Επιπλέον, σημαίνει ότι οι μη επιλέξιμες δαπάνες εξαιρούνται από τους υπολογισμούς.

Κοινές απαιτήσεις για τη χρήση των ειδικών για κάθε δικαιούχο δεδομένων

Η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να επαληθεύει τα ειδικά για κάθε δικαιούχο δεδομένα μέσω κατά περίπτωση προσέγγισης. Αυτό πρέπει να γίνεται το αργότερο κατά την παροχή στον δικαιούχο του εγγράφου που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης. Ανάλογα με τη βεβαιότητα που παρέχεται από το σύστημα εσωτερικής διαχείρισης του δικαιούχου και από το σύστημα ελέγχου της διαχειριστικής αρχής, μπορεί να είναι αναγκαίο τα ειδικά για κάθε δικαιούχο δεδομένα να πιστοποιούνται από εξωτερικό ελεγκτή ή, στην περίπτωση δημόσιων φορέων, από αρμόδιο και ανεξάρτητο υπόλογο, ώστε να εξασφαλίζεται η αξιοπιστία των δεδομένων αναφοράς που χρησιμοποιούνται από τη διαχειριστική αρχή. Η πιστοποίηση των ιστορικών δεδομένων μπορεί να πραγματοποιείται στο πλαίσιο των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία ή τις συμβάσεις ελέγχων. Κάθε πιστοποίηση που πραγματοποιείται με τον τρόπο αυτόν προϋποθέτει εις βάθος γνώση, από τον εξωτερικό ελεγκτή ή ανεξάρτητο υπόλογο, του ΚΚΔ και των ειδικών για κάθε Ταμείο κανονισμών όσον αφορά π.χ. τη διαδρομή ελέγχου, την επιλεξιμότητα των υποκείμενων δαπανών και το εφαρμοστέο δίκαιο. Ως εκ τούτου, η ελεγκτική αρχή μπορεί να κληθεί να υποστηρίξει αυτήν τη διαδικασία.

Στις περιπτώσεις που ο κίνδυνος σφάλματος ή παρατυπίας στα παρελθόντα λογιστικά δεδομένα που χρησιμοποιούνται θεωρείται, π.χ., χαμηλός, η μέθοδος υπολογισμού μπορεί να στηρίζεται σε δεδομένα που δεν έχουν πιστοποιηθεί εκ των προτέρων από ελεγκτή. Η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει, με αντικειμενικό τρόπο, ότι ο κίνδυνος είναι πράγματι χαμηλός και να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι το λογιστικό σύστημα του δικαιούχου είναι αξιόπιστο, πλήρες και ακριβές.

ΧΡΗΣΗ ΆΛΛΩΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΏΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΏΝ Ή ΓΝΩΜΟΔΌΤΗΣΗΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΏΜΟΝΑ·

Άλλες αντικειμενικές πληροφορίες μπορεί, για παράδειγμα, να έχουν τις εξής μορφές:

— έρευνες, μελέτες, έρευνα αγοράς κ.λπ. (απαιτείται κατάλληλη τεκμηρίωση)·

— δεδομένα σχετικά με την αμοιβή για ισοδύναμη εργασία.

Οι **γνωμοδοτήσεις εμπειρογνωμόνων** θα πρέπει να βασίζονται σε συγκεκριμένη δέσμη κριτηρίων και/ή εμπειρογνωσία που έχει αποκτηθεί σε ειδικό τομέα γνώσης, εφαρμογή ή κατηγορία προϊόντων, συγκεκριμένο επιστημονικό πεδίο, κλάδο κλπ. Πρέπει να είναι τεκμηριωμένες και να προσιδιάζουν στις ιδιαίτερες συνθήκες της κάθε περίπτωσης. Ο ΚΚΔ δεν περιλαμβάνει ορισμό της γνωμοδότησης εμπειρογνώμονα. Επαφίεται στις διαχειριστικές αρχές να καθορίζουν τις απαιτήσεις για τον χαρακτηρισμό μιας γνωμοδότησης ως γνωμοδότησης εμπειρογνώμονα και να διασφαλίζουν ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων. Για κάθε εμπειρογνώμονα που θα επιλεγεί, η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να αποδείξει την εμπειρογνωσία του/της στον σχετικό τομέα, καθώς και την ανεξαρτησία του/της.

Κατώτατα όρια, ανώτατα όρια ή άλλες μέγιστες τιμές που καθορίζονται στους εθνικούς κανόνες μπορούν να θεωρηθούν ως άλλες αντικειμενικές πληροφορίες. Ωστόσο, μπορούν να εφαρμοστούν από τη διαχειριστική αρχή, μόνον εφόσον η διαχειριστική αρχή μπορεί να **αποδείξει ότι αντιστοιχούν σε δίκαιη τιμή και σε αξιόπιστο υποκατάστατο**.

ΧΡΉΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΏΝ ΔΕΔΟΜΈΝΩΝ ΑΠΌ ΠΡΟΗΓΟΎΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΌΔΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΎ

Η χρήση επαληθευμένων ιστορικών δεδομένων από προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού (π.χ. 2007-2013 και 2014-2020) μπορεί να γίνει δεκτή εάν αποδειχθεί ότι τα ποσά εξακολουθούν να είναι συναφή. Αυτό σημαίνει ότι οι αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα αυτά εξακολουθούν να είναι αξιόπιστο υποκατάστατο των πραγματικών δαπανών και να τα προσαρμόζουν όπου χρειάζεται.

3.2.2. *Σχέδιο προϋπολογισμού*

Όπως ορίζεται στο άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο β) και στο άρθρο 94 παράγραφος 2 στοιχείο β) του ΚΚΔ, μια άλλη μέθοδος για τον καθορισμό επιλογών απλουστευμένου κόστους είναι το σχέδιο προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο β) του ΚΚΔ, για τις ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται στο «**κατώτερο επίπεδο**» (κράτος μέλος — δικαιούχος), η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται μόνο για πράξεις των οποίων το **συνολικό κόστος δεν υπερβαίνει τα 200 000 EUR**, ενώ το σχέδιο προϋπολογισμού πρέπει να καταρτίζεται κατά περίπτωση και να συμφωνείται εκ των προτέρων από τον φορέα που επιλέγει την πράξη. Οι συνολικές δαπάνες της πράξης είναι όλες οι δαπάνες που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης, όπως ορίζονται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης. Σύμφωνα με το άρθρο 94 παράγραφος 2 στοιχείο), δεν υπάρχει **τέτοιος περιορισμός** για τον καθορισμό επιλογών απλουστευμένου κόστους που χρησιμοποιούνται στο «**ανώτερο επίπεδο**» (Επιτροπή — κράτος μέλος).

Στην περίπτωση μικρών έργων που χρηματοδοτούνται από **προγράμματα Interreg**, σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 6 του κανονισμού Interreg, ο δικαιούχος που διαχειρίζεται το **ταμείο μικρών έργων** μπορεί —κατά περίπτωση— να χρησιμοποιήσει το σχέδιο προϋπολογισμού για τον καθορισμό επιλογών απλουστευμένου κόστους προκειμένου να πραγματοποιηθεί η επιστροφή στους τελικούς αποδέκτες, εάν **η δημόσια συνεισφορά στο μικρό έργο δεν υπερβαίνει τα 100 000 EUR**.

Η δυνατότητα χρήσης σχεδίου προϋπολογισμού μπορεί να διευκολύνει την εφαρμογή της υποχρεωτικής χρήσης των επιλογών απλουστευμένου κόστους για τις μικρές πράξεις (βλ. επίσης άρθρο 53 παράγραφος 2 του ΚΚΔ). Πράγματι, η συγκεκριμένη μέθοδος επιτρέπει τον υπολογισμό ορισμένων επιλογών απλουστευμένου κόστους αν η πράξη είναι πολύ συγκεκριμένη.

Για σχέδιο προϋπολογισμού που χρησιμοποιείται στο «**κατώτερο επίπεδο**», η διαχειριστική αρχή (ή η επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) πρέπει, ως πρώτο βήμα, να περιγράψει τις **αρχές της μεθόδου υπολογισμού** στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων ή παράλληλα μ' αυτήν.

Στο πλαίσιο αυτό, συνιστάται ιδιαίτερα στις διαχειριστικές αρχές (ή στις επιτροπές παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) να καθορίζουν παραμέτρους ή ανώτατα επίπεδα δαπανών που θα χρησιμοποιούνται για τη σύγκριση τουλάχιστον των πιο σημαντικών δαπανών που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό σε σχέση με τις εν λόγω παραμέτρους. Η διαχειριστική αρχή μπορεί επίσης να ορίζει ελάχιστα κριτήρια αναφοράς σχετικά με την ποιότητα της προσδοκώμενης έκβασης ή των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων. Αν δεν υπάρχουν τέτοιες παράμετροι, ελάχιστα κριτήρια αναφοράς ή ανώτατα επίπεδα δαπανών, θα είναι δύσκολο για τη διαχειριστική αρχή (ή την επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) να διασφαλίσει την ίση μεταχείριση και την τήρηση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Στην περίπτωση αυτή, εναπόκειται στους **αιτούντες χρηματοδότηση να καταρτίσουν και να υποβάλουν, με βάση τους κανόνες του προγράμματος, λεπτομερείς και πραγματικούς προϋπολογισμούς και να προσκομίσουν έγγραφα για την αιτιολόγηση όλων των δαπανών του προϋπολογισμού**. Οι ΕΑΚ (συμπεριλαμβανομένων των οροσήμων για τα κατ' αποκοπή ποσά) θα πρέπει να καθορίζονται σε στενή συνεργασία με τους αιτούντες (ή τους δικαιούχους μετά την επιλογή των πράξεων), ώστε να γνωρίζουν τι πρέπει να παραδοθεί και τα συνοδευτικά/αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να παράσχουν για την καταβολή των πληρωμών.

Στη συνέχεια, τα **σχέδια προϋπολογισμού αξιολογούνται από τη διαχειριστική αρχή**. Παρόλο που συνιστάται, κατά την αξιολόγηση του προϋπολογισμού δεν θα απαιτείται από τη διαχειριστική αρχή να συγκρίνει το σχέδιο αναλυτικού προϋπολογισμού που προτείνεται από τον δυνητικό δικαιούχο με συγκρίσιμες πράξεις. Σε περίπτωση παροχής στήριξης στον ίδιο δικαιούχο περισσότερες από μία φορές, συνιστάται η σύγκριση του σχεδίου αναλυτικού προϋπολογισμού με τις πράξεις που έχουν λάβει στήριξη κατά το παρελθόν.

Τέλος, η διαχειριστική αρχή (ή η επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) **μετατρέπει το σχέδιο προϋπολογισμού σε ΕΑΚ** (δηλαδή σε ενιαίους συντελεστές, κατ' αποκοπή ποσά και μοναδιαίες δαπάνες) πριν ή μετά την επιλογή των πράξεων (αλλά πριν από την έκδοση του εγγράφου που καθορίζει τους όρους στήριξης και το οποίο πρέπει να περιλαμβάνει τις ΕΑΚ). Οι καθορισμένες ΕΑΚ (και τα πιθανά ορόσημα για τα κατ' αποκοπή ποσά) θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης. Η διαχειριστική αρχή / επιτροπή παρακολούθησης δεν μπορεί να αναθέσει στους δικαιούχους την αξιολόγηση και τη μετατροπή των σχεδίων προϋπολογισμών σε ΕΑΚ. Για μικρά έργα που επιλέγονται στο πλαίσιο ταμείων μικρών έργων για προγράμματα Interreg, η αξιολόγηση του σχεδίου προϋπολογισμού αποτελεί ευθύνη του δικαιούχου που διαχειρίζεται το ταμείο μικρών έργων.

Η διαχειριστική αρχή (ή η επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) θα πρέπει να **τεκμηριώνει και να αρχειοθετεί την οικεία αξιολόγηση του σχεδίου προϋπολογισμού και των σχετικών δικαιολογητικών εγγράφων για τον υπολογισμό ή την αιτιολόγηση των δαπανών όλων των κατηγοριών του σχεδίου προϋπολογισμού**. Το σχέδιο προϋπολογισμού δεν αποτελεί μέρος του εγγράφου που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης, το οποίο καταρτίζεται μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του δικαιούχου. Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις της πράξης ή του έργου θα βασίζονται αποκλειστικά και μόνο στον τύπο των εφαρμοζόμενων επιλογών απλουστευμένου κόστους, και όχι στον ίδιο τον προϋπολογισμό.

Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους μπορούν να βασίζονται σε σχέδιο προϋπολογισμού σε σχέση με το σύνολο ή μέρος του προϋπολογισμού της πράξης ή του έργου. Για παράδειγμα, για πράξη που συνίσταται σε 5 διαφορετικές δραστηριότητες:

— για τις δραστηριότητες 1 και 2 των πράξεων η επιστροφή πραγματοποιείται βάσει των πραγματικών δαπανών ή βάσει άλλης επιλογής απλουστευμένου κόστους·

— για τις δραστηριότητες 3, 4 και 5 των πράξεων η επιστροφή πραγματοποιείται με τη μορφή μοναδιαίων δαπανών που καθορίζονται βάσει σχεδίου προϋπολογισμού.

Επιπροσθέτως, οι ενιαίοι συντελεστές που ορίζονται στα άρθρα 54 έως 56 του ΚΚΔ μπορούν να εφαρμόζονται για τον καθορισμό των σχετικών κατηγοριών δαπανών ενός σχεδίου προϋπολογισμού.

Οι αρχές που εξηγούνται ανωτέρω ισχύουν επίσης για το σχέδιο προϋπολογισμού που χρησιμοποιείται στο «**ανώτερο επίπεδο**».

Παράδειγμα 1

Οι πράξεις συνίστανται σε κατ' αποκοπή ποσό κάτω των 100 000 EUR για ένα μικρό προπαρασκευαστικό έργο (π.χ. μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκαλούν τα όξινα θειικά εδάφη).

Στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, ο ενδιάμεσος φορέας καθορίζει 1) τη χρήση των κατ' αποκοπή ποσών και προσδιορίζει σαφώς τα κύρια καθήκοντα για την επίτευξη του καθορισμένου αποτελέσματος, τα ορόσημα, το χρονοδιάγραμμα των δραστηριοτήτων και 2) προβλέπει λεπτομερή κριτήρια με βάση τα οποία συγκρίνονται οι σημαντικότερες προϋπολογισμένες δαπάνες.

Ο δικαιούχος παρουσιάζει στην αίτησή του το σχέδιο προϋπολογισμού του και παρέχει έγγραφα για την αιτιολόγηση όλων των δαπανών του προϋπολογισμού. Ο δικαιούχος παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες για κάθε γραμμή του προϋπολογισμού για κάθε καθήκον του έργου. Στη συνέχεια, οι πληροφορίες αυτές αξιολογούνται από τον ενδιάμεσο φορέα με βάση 1) την επιλεξιμότητα των δαπανών και 2) την αιτιολόγηση των δαπανών. Εάν κριθεί αναγκαίο, ο ενδιάμεσος φορέας ζητεί πρόσθετες πληροφορίες και δεδομένα (π.χ. περαιτέρω σύγκριση με παρόμοια έργα).

Το σχέδιο προϋπολογισμού έχει ως εξής:

Συνοπτικός πίνακας δαπανών	**Σύνολο (σε EUR)**
1. Συνολικές δαπάνες μισθοδοσίας	58 440

2.	Εξωτερικά ανατεθείσες υπηρεσίες	1 000
3.	Επενδύσεις σε μηχανήματα και εξοπλισμό	0
4.	Άλλες άμεσες δαπάνες	0
5.	Έμμεσες δαπάνες	14 026
Σύνολο		**73 466**

Μετά την ανάλυση του σχεδίου προϋπολογισμού, ο ενδιάμεσος φορέας εγκρίνει τις εκτιμώμενες δαπάνες και καθορίζει κατ' αποκοπή ποσό ύψους 73 466 EUR που πρέπει να καταβληθεί στον δικαιούχο μετά την υλοποίηση του έργου.

Κατά το στάδιο υλοποίησης του έργου, δεν απαιτείται αιτιολόγηση του πραγματικού κόστους. Οι επιχορηγήσεις θα επιστρέφονται με βάση το κατ' αποκοπή ποσό που καθορίζεται εκ των προτέρων και μετά την επίτευξη του αποτελέσματος.

Παράδειγμα 2

Ο δικαιούχος σκοπεύει να διοργανώσει σεμινάριο για 50 συμμετέχοντες προκειμένου να παρουσιάσει νέα εργαλεία υλοποίησης.

Το προσωπικό αφιερώνει χρόνο για τον προγραμματισμό και τη διοργάνωση της εκδήλωσης, μισθώνεται χώρος για την εκδήλωση, ορισμένοι ομιλητές έρχονται από το εξωτερικό και τα πρακτικά της εκδήλωσης θα πρέπει να δημοσιευθούν. Υπάρχουν επίσης έμμεσες δαπάνες που συνδέονται με το προσωπικό (λογιστικά έξοδα, διευθυντής κ.λπ.), τους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος και τηλεφώνου, την υποστήριξη ΤΠ κ.λπ.

Το σχέδιο προϋπολογισμού έχει ως εξής ([18]):

Σύνολο άμεσων δαπανών	**45 000**
Άμεσες δαπάνες προσωπικού	30 000
Κόστος αίθουσας	4 000
Έξοδα ταξιδιού	5 000
Γεύματα	1 000
Πληροφόρηση/Δημοσιότητα	5 000

Σύνολο έμμεσων δαπανών	**7 000**
Έμμεσες δαπάνες προσωπικού	4 000
Ηλεκτρικό ρεύμα, τηλέφωνο	3 000

Αυτό το σχέδιο προϋπολογισμού συζητείται και συμφωνείται μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του δικαιούχου. Ο υπολογισμός της επιλογής απλουστευμένου κόστους θα βασίζεται στις πληροφορίες που παρέχονται στη διαχειριστική αρχή και επαληθεύονται από αυτήν.

Η διαχειριστική αρχή μπορεί να αποφασίσει να υπολογίσει την επιχορήγηση με βάση μοναδιαίο κόστος, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των συμμετεχόντων στο σεμινάριο: μοναδιαίο κόστος = 52 000 EUR/50 = 1 040 EUR ανά συμμετέχοντα.

Στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης, το οποίο καταρτίζεται μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του δικαιούχου, πρέπει να προσδιορίζεται ο ορισμός των μοναδιαίων δαπανών (ποιος είναι συμμετέχων), ο μέγιστος (ελάχιστος) αριθμός συμμετεχόντων, η διαδρομή ελέγχου και το μοναδιαίο κόστος του (1 040 EUR).

Το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης πρέπει επίσης να περιέχει αναφορά στο άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο β) του ΚΚΔ.

Περισσότερα παραδείγματα σχετικά με τον τρόπο καθορισμού των επιλογών απλουστευμένου κόστους βάσει σχεδίου προϋπολογισμού παρέχονται στο παράρτημα 1.

([18]) Το παρόν σχέδιο προϋπολογισμού παρέχεται αποκλειστικά εν είδει παραδείγματος. Δεν θα πρέπει να θεωρείται ως επαρκώς αναλυτικό σχέδιο προϋπολογισμού.

3.2.3. *Χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους από πολιτικές της Ένωσης*

Σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και το άρθρο 94 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του ΚΚΔ, η διαχειριστική αρχή μπορεί να χρησιμοποιεί τις αντίστοιχες μοναδιαίες δαπάνες, τα κατ' αποκοπή ποσά και τους ενιαίους συντελεστές που εφαρμόζονται σε πολιτικές της Ένωσης για **παρόμοιο τύπο πράξης**. Ο κύριος στόχος αυτής της μεθόδου είναι η εναρμόνιση των κανόνων που εφαρμόζονται στις διάφορες πολιτικές της Ένωσης. Επιδίωξη είναι να αποσαφηνιστεί ότι, στις περιπτώσεις στις οποίες έχουν ήδη αναπτυχθεί επιλογές απλουστευμένου κόστους για συγκεκριμένο τύπο πράξης στο πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ, το κράτος μέλος δεν χρειάζεται να επαναλάβει την προσπάθεια αυτή στο πλαίσιο των Ταμείων του ΚΚΔ και μπορεί να επαναχρησιμοποιήσει τη μέθοδο και τα αποτελέσματά της.

Όλες οι εφαρμοστέες μέθοδοι στο πλαίσιο των πολιτικών της Ένωσης θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για παρόμοιες πράξεις, εάν οι **πολιτικές της Ένωσης είναι σε ισχύ** κατά τον χρόνο καθορισμού της μεθοδολογίας. Οι μέθοδοι πολιτικών της Ένωσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς πρόσθετους υπολογισμούς.

Η μέθοδος πρέπει να χρησιμοποιείται στο **σύνολό** της: για παράδειγμα, ο ορισμός των άμεσων/έμμεσων δαπανών, οι επιλέξιμες δαπάνες, το πεδίο εφαρμογής, οι επικαιροποιήσεις και όχι μόνο το αποτέλεσμά της (ο συντελεστής Χ %). Ως γενική αρχή, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία της μεθόδου που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στο μοναδιαίο κόστος / στο κατ' αποκοπή ποσό / στον ενιαίο συντελεστή. Κρίνεται αναγκαία η κατά περίπτωση εξέταση.

Δεν προσδιορίζεται στον ΚΚΔ πώς νοείται η ομοιότητα των πράξεων. Επαφίεται στη διαχειριστική αρχή να αξιολογεί κατά περίπτωση αν στη συγκεκριμένη περίπτωση ικανοποιείται η προϋπόθεση της **ομοιότητας**.

Εάν η μέθοδος στο πλαίσιο της πολιτικής της Ένωσης τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, τότε η εν λόγω τροποποίηση θα πρέπει να ισχύει και για τις πράξεις που επιλέγονται στο πλαίσιο προσκλήσεων που προκηρύχθηκαν μετά την τροποποίηση.

Κάθε τροποποίηση όσον αφορά τη μέθοδο στο πλαίσιο πολιτικής της Ένωσης που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό μεθοδολογίας βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του ΚΚΔ πρέπει να αποτυπώνεται στο προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ μέσω αιτήματος τροποποίησης του προγράμματος το οποίο πρέπει να εγκριθεί με απόφαση της Επιτροπής.

Παραδείγματα ΕΑΚ στις πολιτικές της Ένωσης είναι τα εξής:

— **Πρόγραμμα Erasmus+:** στο πρόγραμμα χρησιμοποιούνται κατ' αποκοπή ποσά και μοναδιαίες δαπάνες (π.χ. συντελεστές ανάλογα με την απόσταση του ταξιδιού, γλωσσική υποστήριξη, προπαρασκευαστικές επισκέψεις, δίδακτρα, οργάνωση των εντατικών προγραμμάτων)·

— **Πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (CERV)**: τα κατ' αποκοπή ποσά ανά συμμετέχοντα σε επιτόπιες εκδηλώσεις και εκδηλώσεις με φυσική παρουσία καθορίζονται στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται η χρήση κατ' αποκοπή ποσών για δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος CERV (2021-2027)·

— **Πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»:** 3 τύποι ΕΑΚ προβλέπονται από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» (ενιαίος συντελεστής, μοναδιαίες δαπάνες, κατ' αποκοπή ποσά) που καθορίζονται σε αποφάσεις της Επιτροπής· — π.χ. μοναδιαίες δαπάνες για ιδιοκτήτες ΜΜΕ, μοναδιαίες δαπάνες για την κινητικότητα του προσωπικού, κατ' αποκοπή ποσά και μοναδιαίες δαπάνες για τις δράσεις Marie Skłodowska-Curie·

— **Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης**: απόφαση με την οποία εγκρίνεται η χρήση κατ' αποκοπή ποσών, μοναδιαίων δαπανών (π.χ. έξοδα ταξιδιού, οργανωτική υποστήριξη, υποστήριξη διαχείρισης έργου, δαπάνες προσωπικού, γλωσσική υποστήριξη, δαπάνες καθοδήγησης) και χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή για εθελοντισμό, πρακτική άσκηση, θέσεις εργασίας και έργα αλληλεγγύης.

3.2.4. *Χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους από συστήματα για επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από τα κράτη μέλη*

Σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο δ) και το άρθρο 94 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του ΚΚΔ, η διαχειριστική αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει τις αντίστοιχες μοναδιαίες δαπάνες, κατ' αποκοπή ποσά και ενιαίους συντελεστές που εφαρμόζονται στο πλαίσιο συστημάτων για επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται εξολοκλήρου από το κράτος μέλος για **παρόμοιο τύπο πράξης**. Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο εθνικών συστημάτων στήριξης (όπως υποτροφίες, ημερήσιες αποζημιώσεις) μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς πρόσθετους υπολογισμούς, εάν τα **εθνικά συστήματα είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο σχεδιασμού της μεθοδολογίας**.

Σύμφωνα με το άρθρο 54 δεύτερο εδάφιο του ΚΚΔ, οι ενιαίοι συντελεστές για τις έμμεσες δαπάνες που υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 5 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, δηλαδή βάσει δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου, μπορούν να χρησιμοποιούνται για παρόμοιες πράξεις που χρηματοδοτούνται κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027. Οι εν λόγω ενιαίοι συντελεστές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς του άρθρου 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του ΚΚΔ, δηλαδή για την αιτιολόγηση του συντελεστή έως το 25 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών για την επιστροφή έμμεσων δαπανών. Ως εκ τούτου, σ' αυτούς τους ενιαίους συντελεστές εφαρμόζεται το ανώτατο όριο έως 25 % που ορίζεται στο άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του ΚΚΔ.

Όλες οι εφαρμοστέες εθνικές μέθοδοι **μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παρόμοιες πράξεις που υποστηρίζονται από τα Ταμεία του ΚΚΔ** (βλ. σημείο 3.2.3. σχετικά με την έννοια της «ομοιότητας»). Για παράδειγμα, μια πράξη υποστήριξης μαθητειών που χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από εθνικούς/περιφερειακούς πόρους μπορεί να θεωρηθεί εθνικό σύστημα. Θα πρέπει να επαναχρησιμοποιείται το σύνολο της μεθόδου και όχι μόνο το αποτέλεσμά της. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται περιφερειακές ή άλλες τοπικές μέθοδοι υπολογισμού, αλλά κανονικά πρέπει να **εφαρμόζονται στη γεωγραφική περιοχή στην οποία χρησιμοποιούνται ή σε μικρότερη περιοχή** (π.χ., αν μια μεθοδολογία εφαρμόζεται σε μία μόνο περιφέρεια, μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί από τη συγκεκριμένη περιφέρεια, αλλά όχι από άλλη περιφέρεια του εν λόγω κράτους μέλους όπου δεν εφαρμόζεται αυτή η μεθοδολογία). Ωστόσο, εάν οι συνθήκες είναι επαρκώς συγκρίσιμες, άλλες εφαρμοζόμενες μέθοδοι μπορούν να χρησιμεύσουν ως παράδειγμα ή υπόδειγμα (βλ. σημείο 3.2.7.).

Εάν η μέθοδος τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, η εν λόγω τροποποίηση θα πρέπει να εφαρμοστεί και στις πράξεις που επιλέγονται στο πλαίσιο προσκλήσεων που προκηρύσσονται μετά την τροποποίηση.

Κάθε τροποποίηση όσον αφορά την εθνική μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό μεθοδολογίας βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του ΚΚΔ πρέπει να αποτυπώνεται στο προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ μέσω αιτήματος τροποποίησης του προγράμματος το οποίο πρέπει να εγκριθεί με απόφαση της Επιτροπής.

3.2.5. *Χρήση ενιαίων συντελεστών και ειδικών μεθοδολογιών που καθορίζονται από τον ΚΚΔ ή βάσει αυτού ή των ειδικών για κάθε Ταμείο κανόνων*

Ο ΚΚΔ και οι ειδικοί για κάθε Ταμείο κανονισμοί καθορίζουν διάφορους ειδικούς ενιαίους συντελεστές, δηλαδή «έτοιμους προς χρήση» ενιαίους συντελεστές. Οι ενιαίοι συντελεστές που καθορίζονται στον ΚΚΔ και στον κανονισμό Interreg εξετάζονται ανωτέρω, στο σημείο 2.2. Στόχος είναι να επιτευχθεί ασφάλεια δικαίου και να μειωθεί ο αρχικός φόρτος εργασίας ή η ανάγκη για διαθέσιμα στοιχεία για την κατάρτιση συστήματος ενιαίων συντελεστών, καθώς δεν υπάρχει απαίτηση να διενεργούνται υπολογισμοί για τον προσδιορισμό των εφαρμοζόμενων συντελεστών. Ωστόσο, οι εν λόγω μέθοδοι δεν είναι κατάλληλες για όλους τους τύπους πράξεων.

Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους που καθορίζονται στο «ανώτερο επίπεδο» με απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση προγράμματος ή την τροποποίηση προγράμματος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 94 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο του ΚΚΔ και στο προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ, μπορούν να χρησιμοποιούνται στο «κατώτερο επίπεδο» βάσει του άρθρου 53 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του ΚΚΔ για το ειδικό πρόγραμμα. Ωστόσο, μπορεί να χρησιμοποιείται ΕΑΚ μόνο στον βαθμό που έχει σχεδιαστεί για την κάλυψη των δαπανών των δικαιούχων σε κατάλληλο (ή στον ίδιο) τύπο πράξης, διαφορετικά δεν θα αντιπροσώπευε αξιόπιστα τις πραγματικές δαπάνες. Επιπροσθέτως, οι επιλογές απλουστευμένου κόστους που καθορίζονται βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 3 του ΚΚΔ αφορούν ειδικά το κάθε πρόγραμμα και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτόματα κατά την υλοποίηση άλλων προγραμμάτων ή σε άλλα κράτη μέλη. Μπορούν, ωστόσο, να χρησιμοποιηθούν από τις αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές ως παράδειγμα για την ανάπτυξη των ειδικών ανά πρόγραμμα συστημάτων τους, τα οποία πρέπει να υποβάλλονται προς έγκριση από την Επιτροπή.

Μπορούν να καθοριστούν πρόσθετες μέθοδοι με τους ειδικούς για κάθε ταμείο κανονισμούς (για παραπομπή, βλ. τον πίνακα στο σημείο 2.2.1.).

Τρίτοι των οποίων οι δαπάνες επιστρέφονται από τους δικαιούχους μιας πράξης δεν καλύπτονται από τα άρθρα 53 έως 56 του ΚΚΔ. Αυτό σημαίνει ότι δεν προβλέπεται άμεση εφαρμογή των διατάξεων του ΚΚΔ ή των ειδικών για κάθε ταμείο κανονισμών (εκτός από τις περιπτώσεις οι οποίες αναφέρονται ρητά) σε μεταγενέστερη στήριξη που παρέχεται από τους δικαιούχους σε τρίτους. Στην περίπτωση ταμείου μικρών έργων του Interreg, ο δικαιούχος που αναδιανέμει τη στήριξη στους τελικούς αποδέκτες έχει τη δυνατότητα να καθορίσει μεθοδολογία για την εφαρμογή ΕΑΚ, έχοντας ως γνώμονα τους κανόνες του ΚΚΔ ή του Interreg για τις ΕΑΚ.

3.2.6. *Χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους από προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού*

Είναι δυνατή η χρήση μεθοδολογιών που καθορίστηκαν σε προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού, εάν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού εξακολουθούν να είναι συναφείς και έγκυρες για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 (τύπος δραστηριοτήτων, κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται κ.λπ.) και τα αρχικά δεδομένα είναι ελέγξιμα. Στην περίπτωση αυτή, η διαχειριστική αρχή (ή η επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η μεθοδολογία είναι προσαρμοσμένη στη νέα νομοθεσία που ισχύει για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027. Σε περίπτωση που προταθεί μια τέτοια μεθοδολογία στο «ανώτερο επίπεδο», η ελεγκτική αρχή θα πρέπει να την αξιολογήσει τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή (εάν η μεθοδολογία ελέγχθηκε κατά τις προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού, μπορεί να βασιστεί στις προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες, υπό την προϋπόθεση ότι είναι διαθέσιμη επαρκής διαδρομή ελέγχου).

3.2.7. *Επαναχρησιμοποίηση/ανακύκλωση επιλογών απλουστευμένου κόστους που έχουν καθοριστεί εντός του ίδιου κράτους μέλους ή από άλλα κράτη μέλη*

Σε ένα κράτος μέλος μπορεί να συνυπάρχουν διαφορετικές μεθοδολογίες επιλογών απλουστευμένου κόστους, δηλαδή ΕΑΚ που καθορίζονται σε ορισμένα ή σε όλα τα εθνικά/περιφερειακά προγράμματα σε ανώτερο και/ή κατώτερο επίπεδο. Οι μεθοδολογίες αυτές μπορεί να παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τις διαχειριστικές αρχές άλλων προγραμμάτων ή άλλων κρατών μελών που επιθυμούν να θεσπίσουν παρόμοια συστήματα. Ωστόσο, δεδομένου ότι αφορούν ειδικά ένα πρόγραμμα (ή ακόμη και μια πρόσκληση), αυτές οι επιλογές απλουστευμένου κόστους και τα αντίστοιχα ποσά / οι αντίστοιχοι συντελεστές τους δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτόματα στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων ή από άλλα κράτη μέλη. Οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να επανεξετάζουν τη μεθοδολογία και να την προσαρμόζουν, όπου απαιτείται, στις ιδιαιτερότητες του προγράμματός τους (τύπος δραστηριοτήτων, κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται κ.λπ.). Επιπλέον, οι πηγές δεδομένων, οι υπολογισμοί και τα ποσά πρέπει επίσης να προσαρμόζονται στο πρόγραμμα στο πλαίσιο του οποίου θα εφαρμοστούν οι ΕΑΚ.

Οι εκτιμήσεις αυτές συνηγορούν υπέρ της ανάπτυξης επιλογών απλουστευμένου κόστους τόσο σε ανώτερο όσο και σε κατώτερο επίπεδο. Στο «ανώτερο επίπεδο», η νέα ΕΑΚ πρέπει να αξιολογείται από την ελεγκτική αρχή πριν από την υποβολή της στην Επιτροπή. Όταν χρησιμοποιείται μια νέα ΕΑΚ στο κατώτερο επίπεδο, συνιστάται ιδιαιτέρως να ζητείται από την ελεγκτική αρχή να την αξιολογεί εκ των προτέρων.

3.3. **Διαδικαστικά βήματα για την έγκριση επιλογής απλουστευμένου κόστους στο πρόγραμμα («ανώτερο επίπεδο»)**

Σύμφωνα με το άρθρο 94 παράγραφος 1 του ΚΚΔ, οι επιλογές απλουστευμένου κόστους για την επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης σε ένα πρόγραμμα μπορούν να βασίζονται στα ποσά και στους συντελεστές που καθορίζονται σε απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του προγράμματος ή την τροποποίησή του. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν ΕΑΚ οι οποίες καθορίζονται σε κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται από την Επιτροπή (βλ. σημείο 4.4.)

Σύμφωνα με το άρθρο 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν στην Επιτροπή πρόταση σύμφωνα με τα υποδείγματα που παρατίθενται στο προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V ή VI του ΚΚΔ, ως μέρος υποβολής του προγράμματος ή αιτήματος για την τροποποίησή του. Ως εκ τούτου, εφαρμόζεται η διαδικασία έγκρισης ή τροποποίησης ενός προγράμματος.

Η υποβολή του προσαρτήματος 1 είναι απαραίτητη εάν οι επιλογές απλουστευμένου κόστους εφαρμόζονται στο «ανώτερο επίπεδο», ανεξάρτητα από τη μορφή της επιστροφής μεταξύ της διαχειριστικής αρχής και του δικαιούχου. Η υποβολή του προσαρτήματος 1 δεν είναι απαραίτητη εάν οι επιλογές απλουστευμένου κόστους εφαρμόζονται αποκλειστικά στο «κατώτερο επίπεδο» ή όταν πρόκειται για επιλογές απλουστευμένου κόστους από κατ' εξουσιοδότηση πράξη. Τα ποσά και οι μέθοδοι προσαρμογής στην τελευταία περίπτωση καθορίζονται με κατ' εξουσιοδότηση πράξη σύμφωνα με το άρθρο 94 παράγραφος 4 του ΚΚΔ (βλ. σημείο 4.4.).

Συνιστάται να πραγματοποιούνται **άτυπες επαφές με την Επιτροπή** πριν από την υποβολή προγράμματος ή αιτήματος για τροποποίηση, καθώς αυτές διευκολύνουν και επιταχύνουν τη διεξαγωγή της διαδικασίας επίσημης έγκρισης.

Το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη ή το πρόγραμμα Interreg, κατά την υποβολή του προσαρτήματος 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ, θα πρέπει να αναφέρουν την πηγή των δεδομένων που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των επιλογών απλουστευμένου κόστους, παρέχοντας λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την πηγή των παραγόμενων, συλλεγόμενων και καταγεγραμμένων δεδομένων, τον τόπο αποθήκευσής τους, τυχόν προθεσμίες, καθώς και τον τρόπο επικύρωσής τους. Η ελεγκτική αρχή αξιολογεί αν τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται είναι αξιόπιστα και συναφή, στο πλαίσιο της οικείας αξιολόγησης ελέγχου που διενεργεί πριν από την υποβολή στην Επιτροπή του προσαρτήματος 1 των παραρτημάτων V ή VI του ΚΚΔ.

Η **θετική εκ των προτέρων αξιολόγηση** των προτάσεων των κρατών μελών **από την ελεγκτική αρχή** αποτελεί προϋπόθεση για την υποβολή του προσαρτήματος 1 στην έγκριση της Επιτροπής.

Στην απόφαση για την έγκριση του προγράμματος ή την τροποποίησή του θα καθορίζονται οι τύποι πράξεων που καλύπτονται από την επιστροφή βάσει επιλογών απλουστευμένου κόστους που περιλαμβάνονται στο προσάρτημα 1, ο ορισμός και τα ποσά που καλύπτονται από τις εν λόγω επιλογές απλουστευμένου κόστους και οι μέθοδοι για την προσαρμογή των ποσών.

Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους που εγκρίνονται σε ένα πρόγραμμα καθίστανται υποχρεωτικές και δεν είναι πλέον δυνατό η συνεισφορά της Ένωσης για τους σχετικούς τύπους πράξεων να επιστρέφεται με διαφορετική μορφή (π.χ. δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν)

Για περαιτέρω οδηγίες και παραδείγματα σχετικά με τον τρόπο συμπλήρωσης του προσαρτήματος 1, βλ. παράρτημα 2.

3.4. **Προσαρμογή των επιλογών απλουστευμένου κόστους σε βάθος χρόνου (μέθοδος προσαρμογής)**

Η μεθοδολογία για τον καθορισμό των επιλογών απλουστευμένου κόστους μπορεί να περιλαμβάνει περιγραφή μεθόδου προσαρμογής για τα ποσά των επιλογών απλουστευμένου κόστους. Η προσαρμογή των ποσών δεν είναι υποχρεωτική, αλλά **συνιστάται ιδιαιτέρως**, ιδίως για τις επιλογές απλουστευμένου κόστους που χρησιμοποιούνται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη ο πληθωρισμός ή οι οικονομικές μεταβολές (π.χ. στις ενεργειακές δαπάνες, στα επίπεδα των μισθών κ.λπ.) και να διασφαλίζεται ότι η επιλογή απλουστευμένου κόστους παραμένει αξιόπιστο υποκατάστατο των πραγματικών δαπανών. Επιπλέον, εάν —για τις ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται στο «ανώτερο επίπεδο»— η μέθοδος προσαρμογής περιλαμβάνεται στο προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ, η εφαρμογή της προσαρμογής δεν θεωρείται τροποποίηση της μεθοδολογίας των επιλογών απλουστευμένου κόστους και δεν απαιτείται τροποποίηση του προγράμματος.

Η μεθοδολογία για τον καθορισμό των επιλογών απλουστευμένου κόστους θα πρέπει να περιλαμβάνει επαρκείς λεπτομέρειες σχετικά με την προβλεπόμενη μέθοδο προσαρμογής (π.χ. χρησιμοποιούμενος δείκτης, χρονοδιάγραμμα και συχνότητα της προσαρμογής, μαθηματικός τύπος προσαρμογής,...).

Μια καλή πρακτική είναι να συνδεθεί η προσαρμογή με τον ειδικό δείκτη για τις κύριες κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τις επιλογές απλουστευμένου κόστους, ωστόσο τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να καθιερώσουν άλλες μεθόδους προσαρμογής, εφόσον είναι τεκμηριωμένες και δεόντως αιτιολογημένες.

Η διαχειριστική αρχή (ή η επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) μπορεί να αποφασίσει να μη συμπεριλάβει μέθοδο προσαρμογής στη μεθοδολογία, εάν θεωρεί ότι οι επιλογές απλουστευμένου κόστους δεν θα χρειαστεί να προσαρμοστούν κατά την περίοδο εφαρμογής της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

4.1. **Νόμισμα που χρησιμοποιείται για τις ΕΑΚ που καθορίζονται στο «ανώτερο επίπεδο»**

Σύμφωνα με το άρθρο 87 του ΚΚΔ, όλα τα ποσά που ορίζονται στα προγράμματα, αναφέρονται ή δηλώνονται στην Επιτροπή από τα κράτη μέλη πρέπει να εκφράζονται σε ευρώ. Η διάταξη αυτή ισχύει επίσης για το προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V ή VI του ΚΚΔ, δεδομένου ότι το προσάρτημα αποτελεί μέρος του προγράμματος. Πρακτικά, αυτό σημαίνει ότι:

— τα ποσά των επιλογών απλουστευμένου κόστους στο προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ πρέπει να καθορίζονται σε ευρώ·

— η απόφαση έγκρισης του προγράμματος ή η τροποποίηση του προγράμματος πρέπει να περιλαμβάνει ποσά που καθορίζονται σε ευρώ·

— και τα ποσά της επιλογής απλουστευμένου κόστους που πρέπει να περιλαμβάνονται στις αιτήσεις πληρωμής πρέπει να εκφράζονται επίσης σε ευρώ.

Ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της μετατροπής σε εθνικό επίπεδο, το ποσό που πρόκειται να περιληφθεί σε αίτηση πληρωμής προς την Επιτροπή δεν μπορεί να διαφέρει από το ποσό της επιλογής απλουστευμένου κόστους που εγκρίθηκε στην απόφαση της Επιτροπής.

Στην περίπτωση κρατών μελών που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως νόμισμά τους, οι απαιτήσεις αυτές ενδέχεται να αυξάνουν τον κίνδυνο διαφορών μεταξύ των ποσών που πρόκειται να περιληφθούν στις αιτήσεις πληρωμής και των ποσών που επιστρέφονται από τις διαχειριστικές αρχές στους δικαιούχους στο εθνικό νόμισμα λόγω διακυμάνσεων των συναλλαγματικών ισοτιμιών μεταξύ του ευρώ και του εθνικού νομίσματος.

Τα κράτη μέλη μπορούν να αμβλύνουν την κατάσταση αυτή, για παράδειγμα, συμπεριλαμβάνοντας στο προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ τα εξής:

— σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία (π.χ. βάσει πρόβλεψης της συναλλαγματικής ισοτιμίας)·

— μέθοδο προσαρμογής που δεν επιτρέπει να διαφέρουν τα ποσά που επιστρέφονται από την Επιτροπή σε ευρώ από τα ποσά που επιστρέφονται από τις διαχειριστικές αρχές στους δικαιούχους (π.χ. προσαρμογή της συναλλαγματικής ισοτιμίας που χρησιμοποιείται στο προσάρτημα 1 σε περίπτωση προκαθορισμένης απόκλισης —προς τα πάνω ή προς τα κάτω— μεταξύ της ισοτιμίας που δημοσιεύεται στη σελίδα της InforEuro για ορισμένο χρονικό διάστημα και της αρχικής συναλλαγματικής ισοτιμίας που ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής του προσαρτήματος 1 στην Επιτροπή).

4.2. **Διαχρονική εφαρμογή των επιλογών απλουστευμένου κόστους που εγκρίθηκαν στο πρόγραμμα**

Η Επιτροπή θα αρχίσει να επιστρέφει τα ποσά στο κράτος μέλος βάσει επιλογών απλουστευμένου κόστους μόλις αυτές εγκριθούν σε ένα πρόγραμμα μέσω απόφασης της Επιτροπής για την έγκριση του προγράμματος ή την τροποποίησή του. Μόνο από τη στιγμή αυτή μπορεί η διαχειριστική αρχή να συμπεριλάβει τα συμφωνηθέντα ποσά στις αιτήσεις πληρωμής προς την Επιτροπή.

Ωστόσο, είναι πιθανό οι επιλογές απλουστευμένου κόστους να εφαρμόζονται ήδη στο επίπεδο των δικαιούχων πριν από την έγκριση εκ μέρους της Επιτροπής της μεθοδολογίας που υποβάλλεται στο προσάρτημα I των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ. Έως ότου εκδοθεί απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 94 παράγραφος 3 του ΚΚΔ, η διαχειριστική αρχή μπορεί να δηλώσει στην Επιτροπή τα ποσά που αντιστοιχούν στις δαπάνες που επιστρέφονται στους δικαιούχους από τη διαχειριστική αρχή («κατώτερο επίπεδο»). Αυτό σημαίνει ότι οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να συμπεριλάβουν τις δαπάνες των πράξεων απλουστευμένου κόστους στη στήλη Β της αίτησης πληρωμής (παράρτημα XXIII του ΚΚΔ) σύμφωνα με το άρθρο 91 παράγραφος 4 στοιχείο γ) του ΚΚΔ (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αιτήσεις πληρωμής, βλ. σημείο 4.3.). Ωστόσο, οι δαπάνες που δηλώνονται στη στήλη Β δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται εκ νέου στη στήλη Γ της αίτησης πληρωμής.

Στο μέτρο του δυνατού, προκειμένου να αποφευχθούν πιθανές ασυνέπειες μεταξύ των μεθοδολογιών που εγκρίνονται στα δύο επίπεδα για τις ίδιες επιλογές απλουστευμένου κόστους, συνιστάται στα κράτη μέλη να υποβάλλουν την επιλογή απλουστευμένου κόστους βάσει του άρθρου 94 του ΚΚΔ και να λαμβάνουν την έγκριση της Επιτροπής για το ανώτερο επίπεδο, πριν από τη χρήση των σχετικών ΕΑΚ στο «κατώτερο επίπεδο».

Μετά την έκδοση της απόφασης σχετικά με το πρόγραμμα ή την τροποποίησή του, η Επιτροπή θα αρχίσει να επιστρέφει τη συνεισφορά της Ένωσης σε ένα πρόγραμμα με βάση τις σχετικές επιλογές απλουστευμένου κόστους. Η διαχειριστική αρχή θα συμπεριλάβει τα ποσά αυτά στη στήλη Γ της αίτησης πληρωμής (παράρτημα XXIII του ΚΚΔ) σύμφωνα με το άρθρο 91 παράγραφος 4 στοιχείο β) του ΚΚΔ (βλ. επίσης σημείο 4.3.).

Η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση επιλογής απλουστευμένου κόστους βάσει του άρθρου 94 του ΚΚΔ δεν έχει αντίκτυπο στην επιλεξιμότητα των δαπανών, δηλαδή καμία νέα δαπάνη δεν θα καταστεί επιλέξιμη ως αποτέλεσμα της εν λόγω απόφασης. Οι κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα των δαπανών καθορίζονται στους εθνικούς κανόνες και στο άρθρο 63 του ΚΚΔ. Η απόφαση της Επιτροπής επηρεάζει μόνο τον τρόπο επιστροφής μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.

4.3. **Πώς δηλώνονται οι επιλογές απλουστευμένου κόστους στις αιτήσεις πληρωμής**

Το άρθρο 91 παράγραφος 3 του ΚΚΔ προβλέπει ότι οι αιτήσεις πληρωμής πρέπει να υποβάλλονται σύμφωνα με το παράρτημα XXIII του ΚΚΔ, ανά προτεραιότητα (ειδικός στόχος και τύπος δράσης για τα προγράμματα των ΤΑΜΕ, ΜΔΣΘ και ΤΕΑ) και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας.

Για τις ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται στο «**ανώτερο επίπεδο**», τα ποσά όπως εγκρίνονται με την απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 94 παράγραφος 3 του ΚΚΔ ή καθορίζονται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 94 παράγραφος 4 του ΚΚΔ πρέπει να δηλώνονται στη **στήλη Γ του παραρτήματος XXIII του ΚΚΔ**.

Τα ποσά των επιλογών απλουστευμένου κόστους που καθορίζονται από το κράτος μέλος σε «**κατώτερο επίπεδο**» για την επιστροφή στον δικαιούχο από τα κράτη μέλη **τα οποία δεν καλύπτονται από ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται στο «ανώτερο επίπεδο»** πρέπει να περιλαμβάνονται στη **στήλη Β του παραρτήματος XXIII του ΚΚΔ**. Σύμφωνα με το άρθρο 91 παράγραφος 4 στοιχείο γ) του ΚΚΔ, για τις επιχορηγήσεις που επιστρέφονται με τη μορφή ΕΑΚ, τα ποσά που περιλαμβάνονται στην αίτηση πληρωμής είναι τα στοιχεία κόστους που υπολογίζονται επί της εφαρμοστέας βάσης (δηλαδή, οι ΕΑΚ).

Τα ποσά που επιστρέφονται στους δικαιούχους για τις περιπτώσεις που καλύπτονται από το άρθρο 91 παράγραφος 4 στοιχείο β) του ΚΚΔ, δηλαδή επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης με τη μορφή επιλογών απλουστευμένου κόστους, τα οποία αναφέρονται στη στήλη Γ, δεν μπορούν να συμπεριληφθούν στη στήλη Β, ώστε να αποφευχθεί η διπλή χρηματοδότηση των ίδιων δαπανών. Υπάρχουν διαφορές στον τρόπο με τον οποίο δηλώνονται οι ΕΑΚ στις αιτήσεις πληρωμής και στους λογαριασμούς. Ειδικότερα, στους λογαριασμούς, το σύνολο του ποσού των επιλέξιμων δαπανών που δηλώθηκαν για επιστροφή περιλαμβάνεται στη στήλη Α των λογαριασμών (δηλαδή, πραγματικές δαπάνες, χρηματοδότηση που δεν συνδέεται με τις δαπάνες και όλες οι ΕΑΚ, ανεξάρτητα από το αν υπόκεινται στο άρθρο 94 του ΚΚΔ ή όχι).

Τα ποσά που εγκρίθηκαν με την απόφαση της Επιτροπής είναι δεσμευτικά και, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη πρέπει να δηλώσουν στην Επιτροπή τα ποσά όπως εγκρίθηκαν, δηλαδή δεν μπορούν να περιλαμβάνουν στις αιτήσεις πληρωμής ποσά διαφορετικά από εκείνα της απόφασης για την έγκριση του προγράμματος (ή την τροποποίησή του). Τυχόν τροποποιήσεις των ποσών που δεν καλύπτονται από τη μέθοδο προσαρμογής στην απόφαση για την έγκριση του προγράμματος (ή την τροποποίησή του) θα απαιτούσαν τροποποίηση της απόφασης.

Σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 5 του ΚΚΔ, η στήριξη που παρέχεται από τα Ταμεία προς μια προτεραιότητα με τη μορφή της πληρωμής του υπολοίπου της τελευταίας λογιστικής χρήσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει κανένα από τα ακόλουθα ποσά:

— τη δημόσια συνεισφορά που έχει δηλωθεί στις αιτήσεις πληρωμής·
— τη στήριξη που καταβάλλεται ή πρόκειται να καταβληθεί από τα Ταμεία στους δικαιούχους·
— το ποσό που έχει ζητηθεί από το κράτος μέλος.

4.4. **Χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους που καθορίζονται σε κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της Επιτροπής**

Σύμφωνα με το άρθρο 94 παράγραφος 4 του ΚΚΔ, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη για τον καθορισμό, σε επίπεδο Ένωσης, των μοναδιαίων δαπανών, των κατ' αποκοπή ποσών, των ενιαίων συντελεστών, των ποσών τους και των μεθόδων προσαρμογής σύμφωνα με τις μεθόδους υπολογισμού του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ.

Μετά την έκδοση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης, τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν την επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης στο πρόγραμμα χρησιμοποιώντας τα ποσά και τους συντελεστές που καθορίζονται στην πράξη (και, κατά περίπτωση, προσαρμοσμένα σύμφωνα με τις μεθόδους προσαρμογής που εγκρίνονται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη)· τα ποσά αυτά πρέπει να δηλώνονται στη **στήλη Γ του παραρτήματος XXIII του ΚΚΔ**. Είναι σημαντικό κατά την υλοποίηση της πράξης να τηρούνται οι κανόνες της κατ' εξουσιοδότηση πράξης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις επιλέξιμες δραστηριότητες και τη διαδρομή ελέγχου. Τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλλουν τις αιτήσεις πληρωμής τους με το αντίστοιχο ποσό που καθορίζεται στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη χωρίς προηγούμενη έγκριση από την Επιτροπή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

5.1. **Δημόσιες συμβάσεις και χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους**

Από την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, οι επιλογές απλουστευμένου κόστους μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν σε πράξη ή έργο που αποτελεί μέρος πράξης η οποία υλοποιείται από τον δικαιούχο αποκλειστικά μέσω δημόσιων συμβάσεων.

Οι πράξεις που αποτελούν αντικείμενο δημόσιων συμβάσεων θεωρείται από την Επιτροπή ότι είναι πράξεις που υλοποιούνται μέσω της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων σύμφωνα με την οδηγία 2009/81/ΕΚ, την οδηγία 2014/24/ΕΕ και την οδηγία 2014/25/ΕΕ ή μέσω της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων που δεν υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια που ορίζουν οι εν λόγω οδηγίες βάσει των εθνικών κανόνων.

Δεν προβλέπεται εξαίρεση από την υποχρεωτική χρήση επιλογής απλουστευμένου κόστους για πράξεις κάτω των 200 000 EUR που υλοποιούνται αποκλειστικά μέσω δημόσιων συμβάσεων. Οι διαχειριστικές αρχές (ή οι επιτροπές παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) θα πρέπει να διασφαλίζουν τη συμβατότητα μεταξύ των κανόνων για τις επιλογές απλουστευμένου κόστους και των ενωσιακών και εθνικών κανόνων για την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων.

Το αν μια πράξη υλοποιείται αποκλειστικά μέσω δημόσιας σύμβασης δεν θα πρέπει να έχει αντίκτυπο στις μεθόδους υπολογισμού που καθορίζονται στο άρθρο 53 παράγραφος 3 και στο άρθρο 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, οι οποίες είναι οι ίδιες για όλους τους τύπους πράξεων, είτε υλοποιούνται αποκλειστικά μέσω δημόσιων συμβάσεων είτε όχι. Οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να σχεδιάζουν τη μεθοδολογία με βάση επαρκή αξιόπιστα δεδομένα και να προβλέπουν μεθόδους προσαρμογής που θα διασφαλίζουν ότι τα ποσά των επιλογών απλουστευμένου κόστους παραμένουν υποκατάστατο των πραγματικών δαπανών κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των πράξεων. Δεν επιτρέπεται η προσαρμογή του ποσού των επιλογών απλουστευμένου κόστους με βάση τις τιμές που προκύπτουν από τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων που ανατίθενται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πράξης. Επιπροσθέτως, οι επιλογές απλουστευμένου κόστους, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε μεθόδου προσαρμογής, πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων από τις διαχειριστικές αρχές και θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης.

5.2. **Συμβατότητα των επιλογών απλουστευμένου κόστους με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις**

Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις που καθορίζονται στη Συνθήκη είναι γενικής εφαρμογής. Όποτε η χρηματοδότηση που παρέχεται με τη μορφή ΕΑΚ στο «κατώτερο επίπεδο» συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ, οι κανόνες αυτοί πρέπει να τηρούνται.

Συνεπώς, οι διαχειριστικές αρχές (ή οι επιτροπές παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) πρέπει να μεριμνούν ώστε οι κατηγορίες δαπανών για τις οποίες καθορίζονται επιλογές απλουστευμένου κόστους να είναι επιλέξιμες τόσο βάσει των κανόνων για τα Ταμεία του ΚΚΔ όσο και βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Πρέπει επίσης να μεριμνούν ώστε να τηρούνται οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης που ορίζονται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και ο χαρακτήρας κινήτρου. Στην περίπτωση αντιστάθμισης για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος που συνιστά κρατική ενίσχυση, πρέπει να τηρείται το ποσό της αντιστάθμισης.

Οι κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις προβλέπουν απαίτηση προηγούμενης κοινοποίησης όλων των νέων μέτρων ενίσχυσης στην Επιτροπή. Τα κράτη μέλη πρέπει να περιμένουν την απόφαση της Επιτροπής για να μπορέσουν να θέσουν σε εφαρμογή το μέτρο. Οι κανονισμοί απαλλαγής κατά κατηγορία, δηλαδή ο γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (ΓΚΑΚ) ([19]) και, μεταξύ άλλων, ο κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία για τον τομέα της αλιείας (ΕΕ) αριθ. 2022/2473 (FIBER) ([20]) προβλέπουν περιπτώσεις απαλλαγής των κρατών μελών από την υποχρέωση κοινοποίησης στην Επιτροπή των καθεστώτων ενισχύσεων και των ad hoc ενισχύσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις οι οποίες ορίζονται στους εν λόγω κανονισμούς. Ομοίως, η απόφαση για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας για υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος ([21]) (στο εξής: απόφαση ΥΓΟΣ) καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους οι κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης. Άλλα έγγραφα, όπως οι τομεακές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής ([22]), θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό κρατικών ενισχύσεων, καθώς καθορίζουν τους όρους υπό τους οποίους οι κοινοποιηθείσες κρατικές ενισχύσεις θεωρούνται συμβατές με την εσωτερική αγορά.

Ωστόσο, δεν υπάγεται στους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις το σύνολο της στήριξης που χορηγείται από τις δημόσιες αρχές. Αρχικά, θα πρέπει να αξιολογηθεί αν η στήριξη που χορηγείται σε μια πράξη θεωρείται κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης περιέχονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης ([23]) η οποία διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται η Επιτροπή το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, σύμφωνα με την ερμηνεία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις των κανονισμών ([24]) για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Μια ενίσχυση που θεωρείται ενίσχυση ήσσονος σημασίας δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Ως εκ τούτου, αν μια πράξη που χρηματοδοτείται από τα Ταμεία του ΚΚΔ εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του σχετικού κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, αυτό σημαίνει ότι η συνεισφορά των Ταμείων του ΚΚΔ δεν συνιστά κρατική ενίσχυση. Συνεπώς, στην περίπτωση των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας δεν χρειάζεται να αξιολογείται η συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, αλλά μόνο με τους κανόνες που σχετίζονται με τα Ταμεία του ΚΚΔ και τις προϋποθέσεις για να θεωρηθεί η στήριξη ως ενίσχυση ήσσονος σημασίας.

Η αντιστάθμιση για υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ) μπορεί επίσης να μη συνιστά κρατική ενίσχυση και, επομένως, να μην εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος ([25]) εξηγεί σε ποιες περιπτώσεις συμβαίνει αυτό.

ΓΕΝΙΚΈΣ ΑΡΧΈΣ ΣΧΕΤΙΚΆ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΒΑΤΌΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΏΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΈΝΟΥ ΚΌΣΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΌΝΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΈΣ ΕΝΙΣΧΎΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΉ ΤΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΉΣΕΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΈΧΟΝΤΑΙ ΑΠΌ ΤΑ ΚΡΆΤΗ ΜΈΛΗ ΣΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΎΧΟΥΣ

Όταν χρησιμοποιούνται επιλογές απλουστευμένου κόστους, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να εξετάζονται στο στάδιο της προετοιμασίας της μεθοδολογίας, καθώς και στο στάδιο της επιλογής/υλοποίησης των πράξεων, ανάλογα με την εκάστοτε περίπτωση.

([19]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

([20]) Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2473 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 327 της 21.12.2022, σ. 82).

([21]) Απόφαση 2012/21/ΕΕ της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L 7 της 11.1.2012, σ. 3).

([22]) Βλ. για παράδειγμα τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2022/C 80/01).

([23]) Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ C 262 της 19.7.2016, σ. 1.

([24]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj)· κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 190 της 28.6.2014, σ. 45)· κανονισμός (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L, 2023/2832, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj).

([25]) Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ C 8 της 11.1.2012, σ. 4).

Για να διασφαλίζεται η συμμόρφωση των πράξεων των ταμείων του ΚΚΔ με τον ΓΚΑΚ, άλλους κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία, την απόφαση ΥΓΟΣ και τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

— **Επιλεξιμότητα των δαπανών που καλύπτονται από τις ΕΑΚ με τον ΓΚΑΚ και τους κανόνες για τα Ταμεία του ΚΚΔ**

Πρώτον, όταν η διαχειριστική αρχή επιθυμεί να χορηγήσει στήριξη που θεωρείται ότι συνιστά κρατική ενίσχυση, θα πρέπει να ελέγχονται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της ενίσχυσης με βάση τη σχετική κατηγορία ενίσχυσης / διάταξη απαλλαγής δυνάμει του ΓΚΑΚ.

Ακολούθως, η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να διασφαλίσει αν, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης κατηγορίας ενίσχυσης**, οι δαπάνες που προβλέπονται για μια πράξη είναι επιλέξιμες, με βάση τόσο τις σχετικές διατάξεις απαλλαγής δυνάμει του ΓΚΑΚ όσο και τους κανόνες για τα Ταμεία του ΚΚΔ.**

Ως προς αυτό, το άρθρο 7 παράγραφος 1 του ΓΚΑΚ προβλέπει ότι οι επιλέξιμες δαπάνες δυνάμει του ΓΚΑΚ υπολογίζονται σύμφωνα με τις επιλογές απλουστευμένου κόστους που ορίζονται στον ΚΚΔ, υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη χρηματοδοτείται τουλάχιστον εν μέρει από ταμείο της Ένωσης που επιτρέπει τη χρήση των εν λόγω επιλογών απλουστευμένου κόστους και ότι η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τη σχετική απαλλαγή στον ΓΚΑΚ.

Αυτό σημαίνει ότι, όταν έχει καθοριστεί επιλογή απλουστευμένου κόστους σύμφωνα με τον ΚΚΔ ή τους ειδικούς για κάθε Ταμείο κανονισμούς, το ποσό που επιστρέφεται με βάση την επιλογή απλουστευμένου κόστους θα χρησιμοποιηθεί για τους σκοπούς του ελέγχου συμμόρφωσης με τους κανόνες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, **υπό την προϋπόθεση ότι η συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και ότι η ενίσχυση πληροί όλες τις προϋποθέσεις του ΓΚΑΚ**.

Όταν χρησιμοποιούνται επιλογές απλουστευμένου κόστους, οι κατηγορίες δαπανών που υπολογίζονται βάσει των επιλογών απλουστευμένου κόστους θα πρέπει να προσδιορίζονται στη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό του ποσού των επιλογών απλουστευμένου κόστους. Όταν χρησιμοποιούνται επιλογές απλουστευμένου κόστους που ορίζονται στον ΚΚΔ ή σε άλλους ειδικούς για κάθε Ταμείο κανόνες, αυτό θα πρέπει να διασφαλίζεται από τη διαχειριστική αρχή κατά τη δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για πράξεις που μπορεί να υπόκεινται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, με τον καθορισμό των κατηγοριών δαπανών που θα χρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία του ΚΚΔ για την εκάστοτε πράξη και που συμμορφώνονται επίσης με τον ΓΚΑΚ. Θα πρέπει επίσης, στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης, να αναφέρεται ποιες κατηγορίες δαπανών θεωρούνται επιλέξιμες για τη συγκεκριμένη πράξη.

Οι διαχειριστικές αρχές, κατά τη δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για πράξεις που μπορεί να υπόκεινται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, πρέπει να καθορίζουν, για τους αιτούντες ενίσχυση, τις κατηγορίες δαπανών που θα χρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία του ΚΚΔ για την εν λόγω πράξη, παρέχοντας, ως εκ τούτου, τη δυνατότητα ελέγχου της συμμόρφωσής τους με μία από τις διατάξεις του ΓΚΑΚ, δηλαδή ότι οι κατηγορίες δαπανών καθορίστηκαν ορθά και συμμορφώνονται με τις σχετικές διατάξεις του ΓΚΑΚ. Υπάρχουν κατηγορίες δαπανών που είναι επιλέξιμες για επιστροφή τόσο βάσει των κανόνων για τα ταμεία που καλύπτονται από τον ΚΚΔ αλλά δεν είναι επιλέξιμες τόσο βάσει των κανόνων για τα ταμεία που καλύπτονται από το ΓΚΑΚ.

Στο παράρτημα 3 παρέχεται παράδειγμα σχετικά με τη συμβατότητα των ΕΑΚ με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

— **Επιλεξιμότητα των δαπανών που καλύπτονται από τις ΕΑΚ με την απόφαση ΥΓΟΣ και τους κανόνες για τα Ταμεία του ΚΚΔ**

Η πράξη θα πρέπει να εμπίπτει στο συνδυασμένο πεδίο εφαρμογής της απόφασης 2021/21 της Επιτροπής για τις ΥΓΟΣ και των σχετικών διατάξεων σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της στήριξης στον ΚΚΔ και στους ειδικούς για κάθε Ταμείο κανονισμούς.

— **Διασφάλιση της συμμόρφωσης με τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης ή το μέγιστο ποσό ενίσχυσης βάσει του ΓΚΑΚ ή την αντιστάθμιση βάσει της απόφασης ΥΓΟΣ**

Στις περιπτώσεις που έχει καθοριστεί επιλογή απλουστευμένου κόστους σύμφωνα με τα άρθρα 53 έως 56 του ΚΚΔ ή τις σχετικές διατάξεις των ειδικών για κάθε ταμείο κανονισμών, το ποσό αυτό θα χρησιμοποιείται για τους σκοπούς του ελέγχου συμμόρφωσης με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

Οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να χρησιμοποιούν εύλογες και συνετές υποθέσεις προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα ποσά των επιλογών απλουστευμένου κόστους αντιπροσωπεύουν αξιόπιστο υποκατάστατο των πραγματικών δαπανών. Αυτό επιτρέπει να χρησιμοποιούνται τα ποσά των επιλογών απλουστευμένου κόστους για να διευκολύνεται η απόδειξη της συμμόρφωσης με τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης, με τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης ή με τα όρια κοινοποίησης βάσει του ΓΚΑΚ ή με το επίπεδο αντιστάθμισης βάσει της απόφασης ΥΓΟΣ. Η μεθοδολογία θα πρέπει να υπόκειται σε έλεγχο ώστε να διασφαλίζεται ότι συνάδει με τους εφαρμοστέους κανόνες για τα Ταμεία του ΚΚΔ και τις κρατικές ενισχύσεις.

Για παράδειγμα, βλ. παράρτημα 3.

— **Διασφάλιση της τήρησης του χαρακτήρα κινήτρου**

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του ΓΚΑΚ, για τις περισσότερες κατηγορίες ενισχύσεων, ο ΓΚΑΚ εφαρμόζεται μόνο σε ενισχύσεις που έχουν χαρακτήρα κινήτρου. Θεωρείται ότι η ενίσχυση έχει χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος με το περιεχόμενο που απαιτείται από το άρθρο 6 παράγραφος 2 του ΓΚΑΚ πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα (για ad hoc ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις ισχύουν επίσης οι πρόσθετες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 του ΓΚΑΚ).

Εάν η στήριξη συνιστά κρατική ενίσχυση, οι διαχειριστικές αρχές υποχρεούνται να μεριμνούν εκ των προτέρων για την τήρηση του χαρακτήρα κινήτρου, ανεξάρτητα από το αν χρησιμοποιούνται επιλογές απλουστευμένου κόστους ή όχι. Οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι δικαιούχοι δεν έχουν συνάψει κανενός είδους συμβατικές ρυθμίσεις που να δείχνουν ότι είναι διατεθειμένοι να υλοποιήσουν τις πράξεις ακόμη και ελλείψει ενίσχυσης. Αυτός ο εκ των προτέρων έλεγχος θα μπορούσε να λάβει τη μορφή απαίτησης να συντάσσει ο αιτών ενίσχυση υπεύθυνη δήλωση στην οποία να βεβαιώνει ότι δεν είχε αναλάβει σταθερή νομική δέσμευση (έναρξη των εργασιών όπως ορίζεται στον ΓΚΑΚ) πριν από την υποβολή της αίτησής του. Οι υπεύθυνες δηλώσεις θα μπορούσαν να θεωρηθούν αποδεκτές για την απόδειξη του χαρακτήρα κινήτρου, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου που επιτρέπει τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων στις εν λόγω υπεύθυνες δηλώσεις.

ΕΙΔΙΚΈΣ ΔΙΑΤΆΞΕΙΣ ΤΟΥ ΓΚΑΚ ΚΑΙ ΧΡΉΣΗ ΕΠΙΛΟΓΏΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΈΝΟΥ ΚΌΣΤΟΥΣ

Το άρθρο 25 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του ΓΚΑΚ καθιερώνει ενιαίο συντελεστή (κατ' αποκοπή ποσοστό) έως 20 %, το οποίο μπορεί να εφαρμοστεί σε έργα έρευνας και ανάπτυξης για τον υπολογισμό των πρόσθετων γενικών εξόδων και των λοιπών λειτουργικών δαπανών, συμπεριλαμβανομένων του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου. Ο ενιαίος συντελεστής βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του ΓΚΑΚ εφαρμόζεται εναλλακτικά προς τη χρήση ΕΑΚ που καθορίζονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων του ΚΚΔ ή άλλου ταμείου της Ένωσης που επιτρέπει τη χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους και με την επιφύλαξη αυτών. Ο ενιαίος συντελεστής εφαρμόζεται στις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες των έργων έρευνας και ανάπτυξης που αναφέρονται στο άρθρο 25 παράγραφος 3 στοιχεία α) έως δ) του ΓΚΑΚ. Το κράτος μέλος μπορεί να χρησιμοποιήσει τον ενιαίο συντελεστή που καθιερώθηκε με τον ΓΚΑΚ για πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του ΚΚΔ ως αντίστοιχο ενιαίο συντελεστή που εφαρμόζεται στις πολιτικές της Ένωσης για παρόμοιο τύπο πράξης ([26]). Κατά την εφαρμογή των μεθόδων που χρησιμοποιούνται σε άλλες πολιτικές της Ένωσης, το κράτος μέλος πρέπει να διασφαλίζει ότι η μέθοδος χρησιμοποιείται στο σύνολό της και ότι εφαρμόζεται σε παρόμοιους τύπους πράξεων.

Στην περίπτωση καθεστώτος ενισχύσεων για επαγγελματική κατάρτιση που εμπίπτει στο άρθρο 31 του ΓΚΑΚ, είναι δυνατή η εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες, ο οποίος υπολογίζεται με βάση τις άμεσες δαπάνες που παρατίθενται στο άρθρο 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του ΚΚΔ, στο καθεστώς ενισχύσεων για επαγγελματική κατάρτιση που εμπίπτει στο άρθρο 31 του ΓΚΑΚ. Προκειμένου να διασφαλίζεται η συμβατότητα, οι έμμεσες δαπάνες βάσει του άρθρου 54 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του ΚΚΔ που υπολογίζονται ως ποσοστό των άμεσων δαπανών θα πρέπει να υπολογίζονται μόνο με βάση τις κατηγορίες άμεσων δαπανών που ορίζονται ως επιλέξιμες στο άρθρο 31 παράγραφος 3 του ΓΚΑΚ, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών περιορισμών για καθεμία από αυτές που προβλέπονται στην ίδια διάταξη του ΓΚΑΚ.

5.3. Ειδικά για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+: σταυροειδής χρηματοδότηση

Σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, όταν το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ+ παρέχουν στήριξη στο σύνολο ή σε μέρος μιας πράξης της οποίας οι δαπάνες είναι επιλέξιμες για στήριξη από το άλλο Ταμείο («σταυροειδής χρηματοδότηση»), μπορεί να χρησιμοποιηθεί σταυροειδής χρηματοδότηση έως ορίου 15 % της στήριξης από τα εν λόγω Ταμεία για κάθε προτεραιότητα ενός προγράμματος, Οι κανόνες επιλεξιμότητας του άλλου Ταμείου, δηλαδή του Ταμείου από το οποίο προέρχεται η σταυροειδής χρηματοδότηση, εφαρμόζονται στην εν λόγω πράξη (σε μέρος της).

Με την εξαίρεση των ενιαίων συντελεστών, μπορεί να χρησιμοποιείται η ίδια επιλογή απλουστευμένου κόστους σε σχέση με τις επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του ενός ή του άλλου Ταμείου. Για την εφαρμογή των επιλογών απλουστευμένου κόστους απαιτείται πάντοτε από τα κράτη μέλη να συμμορφώνονται με το προαναφερθέν όριο του 15 %.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά τη χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή σε περιπτώσεις σταυροειδούς χρηματοδότησης, θα πρέπει να εφαρμόζονται χωριστοί ενιαίοι συντελεστές στα αντίστοιχα μέρη «ΕΚΤ+» και «ΕΤΠΑ» της πράξης. Οι ενιαίοι συντελεστές ΕΚΤ+ και ΕΤΠΑ για παρόμοιες πράξεις θα εφαρμόζονται αντίστοιχα στα μέρη ΕΚΤ+ και ΕΤΠΑ. Η χρήση μέσου όρου των δύο συντελεστών δεν είναι δυνατή, καθώς οι δαπάνες πρέπει να είναι ανιχνεύσιμες προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση του συνολικού ανώτατου ορίου του 15 % για τη σταυροειδή χρηματοδότηση. Στις περιπτώσεις που δεν ορίζεται συντελεστής για το άλλο Ταμείο για παρόμοιο τύπο πράξης (για παράδειγμα, επειδή ο κανόνας δεν εφαρμόζεται για το άλλο Ταμείο ή επειδή παρόμοιες πράξεις δεν χρηματοδοτούνται από το άλλο Ταμείο), η διαχειριστική αρχή οφείλει να καθορίσει τον εφαρμοστέο συντελεστή σύμφωνα με τις γενικές νομικές αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 53 παράγραφος 3 του ΚΚΔ και στο άρθρο 54 του ΚΚΔ.

([26]) Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού του άρθρου 53 παράγραφος 3 στοιχείο α) του ΚΚΔ, ανατρέξετε στο σημείο 3.2.

Παράδειγμα 1: Σταυροειδής χρηματοδότηση ΕΚΤ+/ΕΤΠΑ βάσει μοναδιαίων δαπανών ή κατ' αποκοπή ποσών

Εάν, για μια πράξη ΕΚΤ+, το μοναδιαίο κόστος των 6 EUR ανά ώρα x αριθμός εκπαιδευομένων περιλαμβάνει την αγορά εξοπλισμού για 0,50 EUR ανά ώρα η οποία είναι επιλέξιμη στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, το ποσό της σταυροειδούς χρηματοδότησης θα ανέρχεται σε 0,50 EUR x αριθμός «ωρών x αριθμός εκπαιδευομένων» που πραγματοποιήθηκαν.

Η ίδια αρχή εφαρμόζεται και στα κατ' αποκοπή ποσά: εάν το σχέδιο αναλυτικού προϋπολογισμού περιλαμβάνει ορισμένες «δαπάνες σταυροειδούς χρηματοδότησης», αυτές θα καταγράφονται και θα παρακολουθούνται χωριστά. Για παράδειγμα, στο πλαίσιο κατ' αποκοπή ποσού 20 000 EUR που χρηματοδοτείται από πρόγραμμα του ΕΚΤ+, οι δαπάνες τύπου ΕΤΠΑ ανέρχονται σε 5 000 EUR. Κατά την ολοκλήρωση της πράξης, το ποσό της σταυροειδούς χρηματοδότησης θα είναι το ποσό που έχει καθοριστεί εκ των προτέρων (5 000 EUR από τα 20 000 EUR) ή «μηδενικό» εάν η επιχορήγηση δεν καταβληθεί λόγω μη επίτευξης της προκαθορισμένης εκροής. Η δυαδική αρχή των κατ' αποκοπή ποσών, αν δεν αμβλύνεται με τον καθορισμό οροσήμων, θα εφαρμόζεται επίσης στις δαπάνες σταυροειδούς χρηματοδότησης.

Παράδειγμα 2: Σταυροειδής χρηματοδότηση ΕΚΤ+/ΕΤΠΑ με χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή

Στην περίπτωση χρήσης ενιαίου συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες βάσει των άμεσων δαπανών, το ποσό της σταυροειδούς χρηματοδότησης θα είναι το ποσό των «άμεσων δαπανών σταυροειδούς χρηματοδότησης», συν τις έμμεσες δαπάνες που υπολογίζονται με βάση ενιαίο συντελεστή που εφαρμόζεται σ' αυτές τις «άμεσες δαπάνες σταυροειδούς χρηματοδότησης».

Για παράδειγμα, στο πλαίσιο μιας πράξης 15 000 EUR η οποία χρηματοδοτείται από πρόγραμμα ΕΤΠΑ, οι άμεσες δαπάνες «τύπου ΕΚΤ+» αντιστοιχούν σε 3 000 EUR και οι έμμεσες δαπάνες υπολογίζονται ως το 15 % των άμεσων δαπανών (450 EUR). Το ποσό της σταυροειδούς χρηματοδότησης θα ανέρχεται συνεπώς σε 3 450 EUR. Εάν κατά την ολοκλήρωση της πράξης οι άμεσες δαπάνες μειώνονταν, το ποσό σταυροειδούς χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων των έμμεσων δαπανών) θα μειωνόταν σύμφωνα με τον ίδιο τύπο.

5.4. **Απαιτήσεις σχετικά με τη συλλογή, αποθήκευση και δημοσίευση δεδομένων**

Σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του ΚΚΔ, η διαχειριστική αρχή υποχρεούται να καταγράφει και να αποθηκεύει ηλεκτρονικά τα δεδομένα σχετικά με κάθε πράξη τα οποία είναι αναγκαία για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιονομική διαχείριση, τις επαληθεύσεις και τους ελέγχους σύμφωνα με το παράρτημα XVII του ΚΚΔ.

Σύμφωνα με την εισαγωγή του παραρτήματος XVII του ΚΚΔ, θα πρέπει να συμπληρώνονται μόνο τα πεδία δεδομένων που είναι συναφή με την εκάστοτε πράξη. Υπάρχουν πεδία δεδομένων ειδικά για την επιστροφή με τη μορφή επιλογών απλουστευμένου κόστους, είτε για την επιστροφή επιχορηγήσεων στον δικαιούχο (πεδία 86 έως 96) είτε για την επιστροφή της συνεισφοράς της Ένωσης σε προγράμματα (πεδία 112 έως 114).

Οι πληροφορίες στα πεδία δεδομένων 23 και 24 σχετικά με τους αναδόχους, τους πραγματικούς δικαιούχους τους, τις συμβάσεις και τους υπεργολάβους δεν χρειάζεται να καταγράφονται και να αποθηκεύονται στην περίπτωση έμμεσων δαπανών που καλύπτονται από ενιαίο συντελεστή, μοναδιαίο κόστος ή κατ' αποκοπή ποσό ([27]). Όταν μια επιλογή απλουστευμένου κόστους καλύπτει τόσο τις άμεσες όσο και τις έμμεσες δαπάνες, η απαίτηση καταγραφής και αποθήκευσης δεδομένων σχετικά με τους αναδόχους, τους πραγματικούς δικαιούχους τους, τις συμβάσεις και τους υπεργολάβους ισχύει μόνο για τις άμεσες δαπάνες.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 3 του ΚΚΔ, οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να δημοσιεύουν στον ιστότοπό τους τον κατάλογο των πράξεων που έχουν επιλεγεί για στήριξη από τα Ταμεία. Οι πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 49 παράγραφος 3 του ΚΚΔ θα πρέπει να βασίζονται στο παράρτημα XVII του ΚΚΔ, ενώ δεν θα πρέπει να συλλέγονται πρόσθετα δεδομένα, εκτός από εκείνα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα XVII του ΚΚΔ για τους σκοπούς του άρθρου 49 παράγραφος 3 του ΚΚΔ. Όπως αναφέρεται ανωτέρω, οι διαχειριστικές αρχές δεν υποχρεούνται να καταγράφουν και να αποθηκεύουν ηλεκτρονικά δεδομένα σχετικά με τους αναδόχους στο παράρτημα XVII του ΚΚΔ για τις έμμεσες δαπάνες που καλύπτονται από μοναδιαίο κόστος, κατ' αποκοπή ποσό ή ενιαίο συντελεστή. Ως εκ τούτου, η υποχρέωση δημοσίευσης της επωνυμίας των αναδόχων του δικαιούχου που προβλέπεται στο άρθρο 49 παράγραφος 3 στοιχείο α) του ΚΚΔ δεν ισχύει σε σχέση με την επωνυμία του αναδόχου στην περίπτωση δημόσιων συμβάσεων για έμμεσες δαπάνες που καλύπτονται από επιλογή απλουστευμένου κόστους.

([27]) Επισημαίνεται ότι οι πληροφορίες στο πεδίο 23, οι πληροφορίες σχετικά με τους αναδόχους, τους πραγματικούς δικαιούχους τους και τις συμβάσεις πρέπει να καταγράφονται μόνο όταν η πράξη υλοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις (δηλαδή, δημόσιες συμβάσεις που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ ή στην οδηγία 2014/25/ΕΕ). Οι πληροφορίες σχετικά με τους υπεργολάβους στο πεδίο 24 πρέπει να καταγράφονται στο πρώτο επίπεδο υπεργολαβίας, μόνο στις περιπτώσεις που καταγράφονται πληροφορίες για ανάδοχο στο πεδίο 23 και μόνο για συμβάσεις υπεργολαβίας συνολικής αξίας άνω των 50 000 EUR.

5.5. **Επιλογές απλουστευμένου κόστους και περίοδος επιλεξιμότητας**

Το άρθρο 63 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο του ΚΚΔ προβλέπει ότι, στο πλαίσιο των μοναδιαίων δαπανών και των κατ' αποκοπή ποσών, **οι δράσεις που συνιστούν τη βάση για την επιστροφή** πραγματοποιούνται το διάστημα από την ημερομηνία υποβολής του προγράμματος στην Επιτροπή ή από την 1η Ιανουαρίου 2021, αναλόγως του ποια ημερομηνία προηγείται, και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029. Αυτό σημαίνει ότι για την περίοδο επιλεξιμότητας δεν έχει σημασία η πραγματική ημερομηνία πληρωμής από τον δικαιούχο των δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν, αλλά οι δράσεις που συνιστούν τη βάση για την επιστροφή.

Όσον αφορά τους ενιαίους συντελεστές, μόνο οι κατηγορίες δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής (δαπάνες βάσης) —εάν βασίζονται σε πραγματικές δαπάνες— πρέπει να πραγματοποιούνται από τον δικαιούχο και να καταβάλλονται στο πλαίσιο της υλοποίησης πράξεων εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που προβλέπεται στο άρθρο 63 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του ΚΚΔ. Για παράδειγμα, εάν οι έμμεσες δαπάνες υπολογίζονται με τη μορφή ενιαίου συντελεστή έως το 25 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών, σύμφωνα με το άρθρο 54 του ΚΚΔ, οι δαπάνες βάσης για τον υπολογισμό του ενιαίου συντελεστή (επιλέξιμες άμεσες δαπάνες της πράξης) πρέπει να πραγματοποιούνται από τον δικαιούχο και να καταβάλλονται στο πλαίσιο της υλοποίησης πράξεων εντός της περιόδου επιλεξιμότητας, δηλαδή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Οι επιλογές απλουστευμένου κόστους, εκτός από τις έτοιμες προς χρήση ΕΑΚ, προϋποθέτουν **εκ των προτέρων κατά προσέγγιση υπολογισμό των δαπανών** με βάση, π.χ., ιστορικά ή στατιστικά δεδομένα. Δεδομένου ότι τα ποσά αποτελούν μέσους όρους ή διάμεσες τιμές, ή προκύπτουν από άλλες στατιστικά ορθές μεθοδολογίες, οι ΕΑΚ ενδέχεται, από τη φύση τους, να συνεπάγονται σε περιορισμένο βαθμό υπερεκτίμηση ή υποτίμηση των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιούνται από τους δικαιούχους και καταβάλλονται στο πλαίσιο της υλοποίησης πράξεων. Ωστόσο, αυτό θεωρείται αποδεκτό βάσει των εφαρμοστέων κανόνων, καθώς οι ΕΑΚ που καθορίζονται με τη σωστή μεθοδολογία θεωρούνται αξιόπιστο υποκατάστατο των πραγματικών δαπανών· η όποια υπερεκτίμηση δεν συνιστά αδικαιολόγητο πλουτισμό.

'Οταν χρησιμοποιούνται ΕΑΚ, οι διαχειριστικές επαληθεύσεις και οι λογιστικοί έλεγχοι δεν θα συνίστανται σε εκ των υστέρων έλεγχο των δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν από τους δικαιούχους· θα ελέγχουν αν η μεθοδολογία με την οποία καθορίστηκε η ΕΑΚ εκ των προτέρων συνάδει με τους εφαρμοστέους κανόνες και αν εφαρμόζεται σωστά.

Στο παρόν κεφάλαιο περιγράφεται η προσέγγιση που ακολουθείται για τις διαχειριστικές επαληθεύσεις και τους λογιστικούς ελέγχους των επιλογών απλουστευμένου κόστους.

6.1. **Γενική προσέγγιση των διαχειριστικών επαληθεύσεων και των λογιστικών ελέγχων**

Όταν χρησιμοποιούνται επιλογές απλουστευμένου κόστους στο «κατώτερο επίπεδο», για τους σκοπούς του προσδιορισμού της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών, τόσο οι έλεγχοι της Επιτροπής όσο και οι εθνικοί έλεγχοι θα αφορούν τον ορθό σχεδιασμό της μεθοδολογίας. Η ορθή εφαρμογή της μεθοδολογίας θα επαληθεύεται κατά τη διάρκεια των ελέγχων της Επιτροπής και των εθνικών ελέγχων καθώς και των διαχειριστικών επαληθεύσεων.

Το άρθρο 74 παράγραφος 1 στοιχείο α) του ΚΚΔ ορίζει ότι **η διαχειριστική αρχή επαληθεύει ότι τα συγχρηματοδοτούμενα προϊόντα και υπηρεσίες έχουν παραδοθεί, ότι η πράξη είναι σύμφωνη με το εφαρμοστέο δίκαιο, το πρόγραμμα και τους όρους για τη στήριξη της πράξης**.

Επιπροσθέτως, το άρθρο 74 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο ii) του ΚΚΔ ορίζει ότι, για τις δαπάνες που επιστρέφονται βάσει επιλογών απλουστευμένου κόστους, η διαχειριστική αρχή **επαληθεύει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την επιστροφή των δαπανών στον δικαιούχο**.

Οι απαιτήσεις που προβλέπονται στο 74 παράγραφος 1 στοιχείο α) και στο άρθρο 77 παράγραφος 1 του ΚΚΔ καθώς και του παραρτήματος XIII του ΚΚΔ σύμφωνα με τις οποίες πρέπει να επαληθεύεται ότι τα συγχρηματοδοτούμενα προϊόντα και υπηρεσίες έχουν παραδοθεί και ότι **η πράξη είναι σύμφωνη με το εφαρμοστέο δίκαιο**, δεν συνεπάγονται την υποχρέωση οι διαχειριστικές επαληθεύσεις και οι λογιστικοί έλεγχοι να επαληθεύουν ή να ζητούν τεκμηρίωση των υποκείμενων δαπανών (π.χ. τιμολόγια, έγγραφα πληρωμής). **Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις και οι λογιστικοί έλεγχοι δεν θα καλύπτουν τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο (π.χ. τιμολόγια, αποδείξεις) ούτε τις επιμέρους διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων από τις οποίες απορρέουν οι δαπάνες που επιστρέφονται βάσει των επιλογών απλουστευμένου κόστους.** Επομένως, δεν θα απαιτείται να προσκομιστούν τα εν λόγω έγγραφα που αφορούν οικονομικά στοιχεία ή δημόσιες συμβάσεις για τον έλεγχο των ποσών (δαπανών) που όντως πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο και καταβλήθηκαν.

Όσον αφορά τις επιλογές απλουστευμένου κόστους που εγκρίνονται από την Επιτροπή για το «**ανώτερο επίπεδο**», σύμφωνα με το άρθρο 94 παράγραφος 3 του ΚΚΔ, **οι διαχειριστικές επαληθεύσεις και οι λογιστικοί έλεγχοι θα έχουν ως αποκλειστικό στόχο να επαληθεύουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την επιστροφή από την Επιτροπή**.

Οι κανόνες επιλεξιμότητας πρέπει να τηρούνται ανεξάρτητα από τη μορφή της επιστροφής. Ως εκ τούτου, ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται ΕΑΚ σε πράξεις, πρέπει να διασφαλίζεται η επιλεξιμότητα της πράξης, του δικαιούχου, των συμμετεχόντων (κατά περίπτωση).

ΔΙΑΔΡΟΜΉ ΕΛΈΓΧΟΥ

Όλα τα έγγραφα που απαιτούνται για τη διαδρομή ελέγχου, όπως ορίζονται στο παράρτημα XIII του ΚΚΔ, πρέπει να τηρούνται σύμφωνα με το άρθρο 69 παράγραφος 6 του ΚΚΔ.

ΕΑΚ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΈΣ ΕΠΑΛΗΘΕΎΣΕΙΣ ΒΆΣΕΙ ΚΙΝΔΎΝΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 74 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, οι διαχειριστικές επαληθεύσεις διενεργούνται βάσει εκ των προτέρων εκτίμησης κινδύνου. Εάν, σύμφωνα με την εκτίμηση κινδύνου, η διαχειριστική αρχή πρέπει να επαληθεύσει τις δαπάνες που δηλώνονται στο πλαίσιο ΕΑΚ (οι ΕΑΚ δεν πρέπει να αποκλείονται αυτόματα από την εκτίμηση κινδύνου), οι έλεγχοι θα περιλαμβάνουν τα ειδικά σημεία που περιγράφονται λεπτομερώς στο παρόν κεφάλαιο.

ΣΎΓΚΡΟΥΣΗ ΣΥΜΦΕΡΌΝΤΩΝ

Οι συγκρούσεις συμφερόντων πρέπει επίσης να αντιμετωπίζονται στις πράξεις στις οποίες χρησιμοποιούνται ΕΑΚ. Εφαρμόζονται οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής ([28]) για την αποφυγή και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων στο πλαίσιο του Δημοσιονομικού Κανονισμού. Σχετικά παραδείγματα παρέχονται στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές. Η μη επιλεξιμότητα των δαπανών πρέπει να αποφασίζεται κατά περίπτωση, ανάλογα με την έκταση της διαπιστωθείσας σύγκρουσης συμφερόντων (ολόκληρη η πράξη ή μόνο μέρος της πράξης).

Παράδειγμα: Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) χορήγησε στήριξη σε πανεπιστήμιο για ερευνητικό έργο. Το έργο έλαβε χρηματοδοτική στήριξη για την πρόσληψη ερευνητών ορισμένου χρόνου (η επιστροφή πραγματοποιήθηκε βάσει του τυποποιημένου μοναδιαίου κόστους ανά μήνα ανά ερευνητή). Το έργο εγκρίθηκε μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής. Κατά τη διάρκεια του λογιστικού ελέγχου αποκαλύφθηκαν συγκρούσεις συμφερόντων στο πλαίσιο της επιλογής ερευνητών. Παρά τους κανονισμούς που απαιτούν αμεροληψία, ορισμένοι αξιολογητές εξέτασαν αιτήσεις αιτούντων με τους οποίους είχαν συντάξει από κοινού δημοσιεύσεις, κάτι το οποίο δεν γνωστοποιήθηκε ούτε εξετάστηκε δεόντως από το πανεπιστήμιο ή τη διαχειριστική αρχή. Κατά συνέπεια, οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι επρόκειτο για σύγκρουση συμφερόντων, η οποία έθετε σε κίνδυνο τη διαφάνεια και τον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας επιλογής. Οι ελεγκτές αμφισβήτησαν τη νομιμότητα των δηλωθεισών δαπανών για τους εμπλεκόμενους ερευνητές.

6.2. **Επαλήθευση του ορθού καθορισμού της μεθοδολογίας για την επιλογή απλουστευμένου κόστους**

Η επαλήθευση της μεθοδολογίας θα διενεργείται σε επίπεδο διαχειριστικής αρχής ή ενδιάμεσου φορέα.

Η ελεγκτική αρχή αξιολογεί τον καθορισμό της μεθοδολογίας εκ των προτέρων ή κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, ως εξής:

— Για τις επιλογές απλουστευμένου κόστους που χρησιμοποιούνται στο «ανώτερο επίπεδο» (άρθρο 94 του ΚΚΔ), είναι υποχρεωτικό η ελεγκτική αρχή να αξιολογεί τη μεθοδολογία εκ των προτέρων, πριν από την υποβολή του προσαρτήματος 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ στην Επιτροπή. Μετά την έγκριση της επιλογής απλουστευμένου κόστους από την Επιτροπή, η μεθοδολογία δεν θα ελεγχθεί εκ νέου από την Επιτροπή.

— Για τις επιλογές απλουστευμένου κόστους που χρησιμοποιούνται στο «κατώτερο επίπεδο» (άρθρο 53 του ΚΚΔ), συνιστάται ιδιαιτέρως η ελεγκτική αρχή να αξιολογεί εκ των προτέρων τη μεθοδολογία και να παρέχει το αποτέλεσμα της αξιολόγησής της πριν από την υλοποίηση. Εναλλακτικά, η ελεγκτική αρχή θα την αξιολογεί κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, όταν ελέγχει τις δαπάνες που επιστρέφονται στους δικαιούχους βάσει επιλογών απλουστευμένου κόστους. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση και επικύρωση της μεθοδολογίας από την ελεγκτική αρχή μπορεί να μειώσει σημαντικά τον κίνδυνο παρατυπιών. Επιπροσθέτως, η ελεγκτική αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει το αποτέλεσμα της αξιολόγησής της για μελλοντικούς ελέγχους (διασφάλισης), όταν γίνεται δειγματοληψία πράξεων που χρησιμοποιούν ΕΑΚ. Για το πρόγραμμα, η προσέγγιση αυτή παρουσιάζει το πλεονέκτημα ότι προλαμβάνει τα συστημικά σφάλματα που θα μπορούσαν να έχουν οικονομικές επιπτώσεις αν εντοπίζονταν μόνο κατά τη διάρκεια της υλοποίησης. Αν η εκ των προτέρων αξιολόγηση διεξαχθεί και η ελεγκτική αρχή καταλήξει σε θετικό συμπέρασμα (δηλαδή επίσημη επικύρωση της μεθοδολογίας ΕΑΚ), η ελεγκτική αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει το αποτέλεσμα της αξιολόγησής της για μελλοντικούς ελέγχους, όταν ελέγχονται δειγματοληπτικά οι πράξεις στις οποίες χρησιμοποιούνται οι ίδιες ΕΑΚ.

Η επαλήθευση της μεθοδολογίας ΕΑΚ θα διενεργείται **γενικά** για **πρόγραμμα (ή μέρη αυτού) ή για περισσότερα από ένα προγράμματα υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής ή ενδιάμεσου φορέα**. Για ΕΑΚ που βασίζονται στα δεδομένα των ίδιων των δικαιούχων σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημεία ii) και iii) και το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο β) του ΚΚΔ, η επαλήθευση αυτή θα διενεργείται για συγκεκριμένους δικαιούχους.

([28]) eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0409(01)Ανακοίνωση της Επιτροπής — Ανακοίνωση της Επιτροπής Κατευθυντήριες γραμμές για την αποφυγή και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων στο πλαίσιο του Δημοσιονομικού Κανονισμού (ΕΕ C 121 της 9.4.2021, σ. 1).

Στην πράξη, η ελεγκτική αρχή θα ελέγχει αν η επιλογή απλουστευμένου κόστους καθορίστηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις για τις μεθόδους υπολογισμού που καθορίζονται στο άρθρο 53 παράγραφος 3 για το «κατώτερο επίπεδο» και στο άρθρο 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για το «ανώτερο επίπεδο» και τις σχετικές διατάξεις που ορίζονται από τις αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές για την εν λόγω επιλογή απλουστευμένου κόστους.

Η αξιολόγηση από την ελεγκτική αρχή της μεθοδολογίας που έχει αναπτύξει η διαχειριστική αρχή για κάθε τύπο ΕΑΚ θα περιλαμβάνει τα εξής:

— έλεγχο ότι η μεθοδολογία σχεδιάστηκε με βάση τις μεθόδους που περιγράφονται στον ΚΚΔ και ότι περιγράφεται σωστά·

— επαλήθευση ότι οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από την ΕΑΚ είναι επιλέξιμες·

— επαλήθευση ότι η διαδρομή ελέγχου για τα παραδοτέα περιγράφεται και είναι επαρκής·

— σε περίπτωση που είναι δυνατός ο συνδυασμός περισσότερων της μίας ΕΑΚ και/ή πραγματικών δαπανών στην ίδια πράξη, έλεγχο ότι δεν υπάρχει κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης (π.χ. οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από ενιαίους συντελεστές διαχωρίζονται σαφώς)·

— εάν προτείνεται μέθοδος προσαρμογής, αξιολόγηση του αν η μέθοδος προσαρμογής είναι συναφής για τη συγκεκριμένη ΕΑΚ και

— εάν η ΕΑΚ θα χρησιμοποιηθεί σε πράξεις που υπόκεινται στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, έλεγχο ότι οι δαπάνες που καλύπτονται από την ΕΑΚ είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

Επιπροσθέτως, πρέπει να ελέγχονται τα ακόλουθα στοιχεία:

Για τις ΕΑΚ βάσει δίκαιης, αντικειμενικής και επαληθεύσιμης μεθόδου υπολογισμού:

— ελέγχεται ότι οι πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού είναι τεκμηριωμένες, εύκολα ανιχνεύσιμες και ορθές·

— επαληθεύεται ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στους υπολογισμούς είναι σχετικές και επιλέξιμες·

— επαληθεύεται η αξιοπιστία/ακρίβεια των δεδομένων.

Για τις ΕΑΚ βάσει σχεδίου προϋπολογισμού:

— επαληθεύεται ότι ο προϋπολογισμός εξετάστηκε και συμφωνήθηκε εκ των προτέρων από τη διαχειριστική αρχή. Στην περίπτωση ΕΑΚ «κατώτερου επιπέδου», οι λογιστικοί έλεγχοι θα επαληθεύουν ότι το συνολικό κόστος της πράξης δεν υπερβαίνει τα 200 000 EUR ή τα 100 000 EUR για έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο ταμείου μικρών έργων (άρθρο 25 του κανονισμού Interreg).

Για τις ΕΑΚ βάσει αντίστοιχων μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών που εφαρμόζονται στις πολιτικές της Ένωσης:

— ελέγχεται αν οι κανόνες σχετικά με τις αντίστοιχες ΕΑΚ πολιτικής της ΕΕ εξακολουθούσαν να ισχύουν κατά τον χρόνο δημοσίευσης της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων (για τις ΕΑΚ «κατώτερου επιπέδου») ή κατά τον χρόνο υποβολής της τροποποίησης του προγράμματος στην Επιτροπή (για τις ΕΑΚ «ανώτερου επιπέδου»)·

— επαληθεύεται ότι το σύνολο της μεθοδολογίας επαναχρησιμοποιήθηκε·

— επαληθεύεται ότι η ΕΑΚ χρησιμοποιείται για παρόμοιες πράξεις.

Για τις ΕΑΚ βάσει αντίστοιχων μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη:

— ελέγχεται αν οι κανόνες σχετικά με τις αντίστοιχες ΕΑΚ κρατών μελών εξακολουθούσαν να ισχύουν κατά τον χρόνο δημοσίευσης της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων (για τις ΕΑΚ «κατώτερου επιπέδου») ή κατά τον χρόνο υποβολής της τροποποίησης του προγράμματος στην Επιτροπή (για τις ΕΑΚ «ανώτερου επιπέδου»)·

— επαληθεύεται ότι το σύνολο της μεθοδολογίας επαναχρησιμοποιήθηκε·

— επαληθεύεται ότι η μεθοδολογία ΕΑΚ βάσει της εθνικής πολιτικής εφαρμόζεται στο πλαίσιο καθεστώτων για επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το κράτος μέλος·

— επαληθεύεται ότι η ΕΑΚ χρησιμοποιείται για παρόμοιες πράξεις.

Ο έλεγχος της μεθοδολογίας ΕΑΚ επικεντρώνεται στην επαλήθευση της συμμόρφωσής της με τις διατάξεις του ΚΚΔ για τον καθορισμό μεθοδολογίας. Η επιλογή της μεθόδου υπολογισμού παραμένει αποκλειστική αρμοδιότητα της διαχειριστικής αρχής. Η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να τηρεί επαρκή αρχεία σχετικά με την καθορισμένη μέθοδο υπολογισμού και θα πρέπει να μπορεί να αποδεικνύει τη βάση επί της οποίας αποφασίστηκαν οι ενιαίοι συντελεστές, οι μοναδιαίες δαπάνες ή τα κατ' αποκοπή ποσά. Τα αρχεία που τηρούνται για την τεκμηρίωση της μεθόδου υπολογισμού θα υπόκεινται στις απαιτήσεις για τη διαθεσιμότητα εγγράφων που ορίζονται στο άρθρο 82 του ΚΚΔ.

Για τους ενιαίους συντελεστές, τα κατ' αποκοπή ποσά και τις μοναδιαίες δαπάνες που ορίζονται στον ΚΚΔ ή στους ειδικούς για κάθε Ταμείο κανονισμούς και δεν προϋποθέτουν υπολογισμούς για τον καθορισμό του εφαρμοζόμενου συντελεστή («έτοιμοι προς χρήση» ΕΑΚ), η επαλήθευση από την ελεγκτική αρχή θα επικεντρώνεται στον καθορισμό των κατηγοριών δαπανών (π.χ. άμεσες δαπάνες, έμμεσες δαπάνες, άμεσες δαπάνες προσωπικού). Οι ελεγκτές θα επαληθεύουν ότι οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τους «έτοιμους προς χρήση» ενιαίους συντελεστές καθορίζονται είτε από το κράτος μέλος στους εθνικούς κανόνες είτε από τη διαχειριστική αρχή (ή την επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) στο πρόγραμμα ή στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που προκηρύσσονται και ότι αποφεύγεται η διπλή χρηματοδότηση.

6.3. **Επαλήθευση από τη διαχειριστική αρχή και έλεγχος της ορθής εφαρμογής της μεθοδολογίας κατά τη διάρκεια της υλοποίησης**

— Όταν χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής, μοναδιαίο κόστος ή κατ' αποκοπή ποσό, δεν χρειάζεται να αιτιολογείται το πραγματικό κόστος των κατηγοριών δαπανών που καλύπτονται από τις επιλογές απλουστευμένου κόστους, οι οποίες περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, το κόστος απόσβεσης και τις συνεισφορές σε είδος ([29]).

— Όταν χρησιμοποιούνται επιλογές απλουστευμένου κόστους στο «κατώτερο επίπεδο», δηλαδή ως μέθοδος επιστροφής για τους δικαιούχους (βλ. σημείο 6.5.), πρέπει να επαληθεύεται η συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

— Ο έλεγχος των δαπανών που όντως πραγματοποιήθηκαν και καταβλήθηκαν για τις κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από ΕΑΚ οι οποίες καθορίζονται σύμφωνα με τον ΚΚΔ δεν στηρίζεται σε καμία νομική βάση και, ως εκ τούτου, δεν πρέπει να ζητούνται δικαιολογητικά έγγραφα που να αιτιολογούν τις πραγματικές δαπάνες [π.χ. οι δικαιούχοι δεν χρειάζεται να παρέχουν τιμολόγια για τις πραγματικές δαπάνες προκειμένου να επαληθεύεται αν πράγματι ο δικαιούχος είχε πραγματοποιήσει έμμεσες δαπάνες της τάξης του 15 % κατά την εφαρμογή του άρθρου 54 στοιχείο β) του ΚΚΔ].

— Η επαλήθευση της ορθής εφαρμογής της καθιερωμένης μεθόδου θα πραγματοποιείται σε επίπεδο διαχειριστικής αρχής για τις επιλογές απλουστευμένου κόστους που χρησιμοποιούνται σε «ανώτερο επίπεδο» και σε επίπεδο δικαιούχου για τις επιλογές απλουστευμένου κόστους που χρησιμοποιούνται σε «κατώτερο επίπεδο».

Η διαχειριστική αρχή / ο ενδιάμεσος φορέας επαληθεύει την ορθή εφαρμογή της μεθοδολογίας ΕΑΚ κατά τη διάρκεια των διαχειριστικών επαληθεύσεων. Η ελεγκτική αρχή την επαληθεύει κατά τη διάρκεια των λογιστικών ελέγχων της (έλεγχοι πράξεων, θεματικοί έλεγχοι, έλεγχοι συστημάτων).

6.3.1. *Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής ενιαίων συντελεστών*

Η επαλήθευση της ορθής εφαρμογής του συστήματος χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή θα περιλαμβάνει τον έλεγχο των ακόλουθων στοιχείων:

— η διαχειριστική αρχή (ή η επιτροπή παρακολούθησης για τα προγράμματα Interreg) καθόρισε τις κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τον ενιαίο συντελεστή και εκείνες στις οποίες εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής («δαπάνες βάσης»). **Οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει είτε να παρέχουν σαφή ορισμό των κατηγοριών δαπανών** ή προκαθορισμένο κατάλογο όλων των κατηγοριών επιλέξιμων δαπανών που καλύπτονται από τον ενιαίο συντελεστή και εκείνων στις οποίες βασίζεται ο ενιαίος συντελεστής (και, κατά περίπτωση, των άλλων κατηγοριών επιλέξιμων δαπανών)·

— η χρήση του ενιαίου συντελεστή προβλέπεται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης·

— οι δαπάνες που χρησιμοποιούνται ως βάση για τον υπολογισμό (οι λεγόμενες «δαπάνες βάσης») είναι επιλέξιμες, νόμιμες και κανονικές ([30])·

([29]) Οι συνεισφορές σε είδος όπως αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 1 του ΚΚΔ μπορούν να ληφθούν υπόψη για τον υπολογισμό της αξίας ενιαίου συντελεστή, μοναδιαίου κόστους ή κατ' αποκοπή ποσού, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται το άρθρο 67 παράγραφος 1 του ΚΚΔ. Ωστόσο, όταν εφαρμόζεται η επιλογή απλουστευμένου κόστους, δεν είναι αναγκαίο να επαληθεύεται η ύπαρξη των συνεισφορών σε είδος και, κατά συνέπεια, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 67 παράγραφος 1 του ΚΚΔ.

([30]) Και έχουν υπολογιστεί σωστά εάν δηλώνονται με βάση τις επιλογές απλουστευμένου κόστους.

— δεν έχει γίνει διπλή δήλωση του ίδιου στοιχείου κόστους (η «βάση» για τον υπολογισμό ή οποιεσδήποτε άλλες πραγματικές δαπάνες δεν περιλαμβάνουν στοιχείο κόστους που καλύπτεται από τον ενιαίο συντελεστή). Για παράδειγμα, εάν οι διοικητικές δαπάνες καλύπτονται από ενιαίο συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες, δεν θα πρέπει να δηλώνονται με βάση τις δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν·

— το ποσό που δηλώνεται υπολογίζεται ορθά με την εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή στις «δαπάνες βάσης»·

— το ποσό που υπολογίζεται με εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή προσαρμόζεται αναλογικά αν τροποποιηθεί η αξία της/των δαπάνης/-ών βάσης στην οποία εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής. Οποιαδήποτε μείωση του επιλέξιμου ποσού των «δαπανών βάσης» που γίνεται δεκτό μετά τις επαληθεύσεις των κατηγοριών επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής (π.χ. κατόπιν δημοσιονομικής διόρθωσης) θα επηρεάσει αναλογικά το ποσό που έχει γίνει δεκτό για τις κατηγορίες δαπανών που υπολογίζονται με εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στις «δαπάνες βάσης»·

— εάν στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης προβλέπονται άλλες προϋποθέσεις, κατά τη διάρκεια των διαχειριστικών επαληθεύσεων και των λογιστικών ελέγχων θα πρέπει να επαληθεύεται η εκπλήρωση και των εν λόγω προϋποθέσεων·

— κατά περίπτωση, τηρούνται οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις όσον αφορά τις ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται για την επιστροφή στους δικαιούχους (βλ. σημείο 6.5.)·

— οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τον ενιαίο συντελεστή είναι αναγκαίες για την υλοποίηση της πράξης· στο στάδιο της επιλογής, η διαχειριστική αρχή θα ελέγχει αν οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τον ενιαίο συντελεστή είναι αναγκαίες, με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται στην αίτηση χρηματοδότησης και στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης.

Δεν πρέπει να διενεργούνται έλεγχοι στα εξής:

— στις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο ή στα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα (οικονομικού χαρακτήρα) για τα ποσά που επιστρέφονται βάσει ενιαίου συντελεστή·

— στα δικαιολογητικά έγγραφα που υποβάλλονται προκειμένου να ελεγχθεί αν το ποσό του ενιαίου συντελεστή δαπανήθηκε από τον δικαιούχο στην ορθή κατηγορία δαπανών·

— στο λογιστικό σύστημα των δικαιούχων.

Δεδομένου ότι η τεχνική βοήθεια που επιστρέφεται βάσει ενιαίου συντελεστή ([31]) υπολογίζεται αυτόματα στο σύστημα SFC2021 με βάση τις δηλωθείσες δαπάνες, δεν διενεργούνται έλεγχοι από τη διαχειριστική αρχή ή την ελεγκτική αρχή. Οι μειώσεις στις δαπάνες που αποτελούν τη βάση υπολογισμού του ενιαίου συντελεστή μετά την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων θα έχουν αντίκτυπο στον αυτόματο υπολογισμό του ενιαίου συντελεστή, με αποτέλεσμα αναλογική μείωση της τεχνικής βοήθειας.

6.3.2. *Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής των μοναδιαίων δαπανών*

Η επαλήθευση της ορθής εφαρμογής των μοναδιαίων δαπανών θα περιλαμβάνει αξιολόγηση προκειμένου να εξακριβωθεί **αν πληρούνται οι προϋποθέσεις που θεσπίζονται σχετικά με τη διαδικασία, τις εκροές και/ή τα αποτελέσματα για την επιστροφή των δαπανών**.

Κατά την επαλήθευση της ορθής εφαρμογής των μοναδιαίων δαπανών θα ελέγχονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα στοιχεία:

— η χρήση του μοναδιαίου κόστους προβλέπεται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης·

— οι μονάδες που παραδόθηκαν από το έργο υπό την έννοια ποσοτικοποιημένων εισροών, εκροών ή αποτελεσμάτων που καλύπτονται από το μοναδιαίο κόστος είναι τεκμηριωμένες και, επομένως, επαληθεύσιμες και πραγματικές. Οι μοναδιαίες δαπάνες που συνδέονται με εκροές και αποτελέσματα που δεν έχουν επιτευχθεί δεν μπορούν να δηλωθούν·

— το ποσό που δηλώνεται ισούται με το καθορισμένο μοναδιαίο κόστος πολλαπλασιαζόμενο επί τον πραγματικό αριθμό μονάδων που παραδόθηκαν από το έργο·

— δεν υπάρχει διπλή δήλωση του ίδιου στοιχείου κόστους (οι δαπάνες που δηλώνονται στο πλαίσιο άλλων μορφών επιστροφής δεν περιλαμβάνουν κανένα στοιχείο κόστους που καλύπτεται από το μοναδιαίο κόστος)·

([31]) Σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ και το άρθρο 27 παράγραφος 2 του κανονισμού Interreg για τα προγράμματα Interreg.

— εάν στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης προβλέπονται άλλες προϋποθέσεις, κατά τη διάρκεια των διαχειριστικών επαληθεύσεων και των λογιστικών ελέγχων θα πρέπει να επαληθεύεται η εκπλήρωση και των εν λόγω προϋποθέσεων·

— κατά περίπτωση, τηρούνται οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις όσον αφορά τις ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται για την επιστροφή στους δικαιούχους (βλ. σημείο 6.5.).

Δεν πρέπει να διενεργούνται έλεγχοι στα εξής:

— στις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο ή στα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα (οικονομικού χαρακτήρα) για τα ποσά που επιστρέφονται βάσει μοναδιαίων δαπανών·

— στα δικαιολογητικά έγγραφα που υποβάλλονται προκειμένου να ελεγχθεί αν το ποσό που επιστρέφεται ως μοναδιαίο κόστος δαπανήθηκε από τον δικαιούχο στην ορθή κατηγορία δαπανών·

— στο λογιστικό σύστημα των δικαιούχων.

6.3.3. *Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής των κατ' αποκοπή ποσών*

Επομένως, έχει ουσιαστική σημασία να **υπάρχει διασφάλιση ότι οι εκροές / τα αποτελέσματα είναι πραγματικά**. Κατά συνέπεια, ο έλεγχος αφορά τα ακόλουθα στοιχεία:

— η χρήση του κατ' αποκοπή ποσού προβλέπεται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης·

— τα συμφωνηθέντα βήματα (ορόσημα, κατά περίπτωση) του έργου ολοκληρώθηκαν πλήρως και παραδόθηκαν οι εκροές / τα αποτελέσματα σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίστηκαν από τις αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές για τη χρήση της ΕΑΚ (οι εκροές / τα αποτελέσματα πρέπει να τεκμηριώνονται)·

— δεν έχει γίνει διπλή δήλωση του ίδιου στοιχείου κόστους (οι δαπάνες που δηλώνονται στο πλαίσιο άλλων μορφών επιστροφής δεν περιλαμβάνουν κανένα στοιχείο κόστους που καλύπτεται από το κατ' αποκοπή ποσό)·

— εάν στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης προβλέπονται άλλες προϋποθέσεις, κατά τη διάρκεια των διαχειριστικών επαληθεύσεων και των λογιστικών ελέγχων θα πρέπει να επαληθεύεται η εκπλήρωση και των εν λόγω προϋποθέσεων·

— κατά περίπτωση, τηρούνται οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις όσον αφορά τις ΕΑΚ που χρησιμοποιούνται για την επιστροφή στους δικαιούχους (βλ. σημείο 6.5).

Δεν πρέπει να διενεργούνται έλεγχοι στα εξής:

— στις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο σε σχέση με τις παραδοθείσες εκροές/αποτελέσματα·

— στα δικαιολογητικά έγγραφα για τις πραγματικές δαπάνες που επιβεβαιώνουν ότι το κατ' αποκοπή ποσό δαπανήθηκε πράγματι από τον δικαιούχο στους προκαθορισμένους τύπους δαπανών/δραστηριοτήτων·

— στο λογιστικό σύστημα των δικαιούχων.

6.4. **Επαλήθευση της απουσίας διπλής χρηματοδότησης κατά τη χρήση ΕΑΚ**

ΑΠΟΥΣΊΑ ΔΙΠΛΉΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΌΤΗΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΊΣΙΟ ΤΗΣ ΊΔΙΑΣ ΠΡΆΞΗΣ

Η πτυχή της διπλής χρηματοδότησης πρέπει να αντιμετωπίζεται ήδη από τον σχεδιασμό της μεθοδολογίας με σαφή καθορισμό και διάκριση των κατηγοριών δαπανών που καλύπτονται από την ΕΑΚ και εκείνων που επιστρέφονται με τη χρήση άλλων μορφών επιστροφής. Κατά τη διάρκεια των διαχειριστικών επαληθεύσεων και των λογιστικών ελέγχων, στην περίπτωση συνδυασμού ΕΑΚ, επιπροσθέτως των απαιτούμενων ελέγχων για τον κάθε τύπο απλουστευμένου κόστους που περιγράφεται ανωτέρω, οι διαχειριστικές επαληθεύσεις και οι λογιστικοί έλεγχοι πρέπει να επιβεβαιώνουν ότι όλες οι δαπάνες της πράξης δηλώθηκαν μόνο μία φορά. Εν προκειμένω, πρέπει να ελέγχεται αν οι εφαρμοζόμενες μεθοδολογίες εγγυώνται ότι καμία δαπάνη στο πλαίσιο μιας πράξης δεν μπορεί να χρεωθεί σε περισσότερους από έναν τύπους ΕΑΚ και, κατά περίπτωση, σε περισσότερες από μία κατηγορίες δαπανών (διπλή δήλωση δαπανών, π.χ. και ως άμεσες και ως έμμεσες δαπάνες).

Στο πλαίσιο των διαχειριστικών επαληθεύσεων και των λογιστικών ελέγχων θα πρέπει επίσης να ελέγχεται ότι δεν έχει γίνει διπλή δήλωση του ίδιου στοιχείου δαπάνης, δηλαδή ότι οι «δαπάνες βάσης» ή οποιεσδήποτε άλλες πραγματικές δαπάνες δεν περιλαμβάνουν στοιχείο κόστους που κανονικά εμπίπτει σε ενιαίο συντελεστή. Για παράδειγμα, οι λογιστικές δαπάνες που καλύπτονται από ενιαίο συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 54 δεν μπορούν να περιλαμβάνονται σε άλλη κατηγορία δαπανών, όπως στις άμεσες δαπάνες για εξωτερική πραγματογνωμοσύνη, αν αυτές περιλαμβάνουν επίσης λογιστικές δαπάνες, προκειμένου να αποφεύγεται ο κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης·

ΑΠΟΥΣΊΑ ΔΙΠΛΉΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΌΤΗΣΗΣ ΑΠΌ ΆΛΛΑ ΤΑΜΕΊΑ, ΠΡΟΓΡΆΜΜΑΤΑ, ΜΈΣΑ ΤΗΣ ΕΕ

Η απουσία διπλής χρηματοδότησης μπορεί να αντιμετωπιστεί σε διάφορα επίπεδα (προγραμματισμός, επιλογή ή υλοποίηση)· τα κράτη μέλη μπορούν να σχεδιάσουν (και να ζητήσουν από τους δικαιούχους να εφαρμόσουν) κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης. Στο παρόν σημείο, θα παρουσιάσουμε παραδείγματα μέτρων για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης σε καθένα από αυτά τα επίπεδα.

Η συμφωνία εταιρικής σχέσης πρέπει να περιλαμβάνει συντονισμό, οριοθέτηση και συμπληρωματικότητες μεταξύ των Ταμείων και, κατά περίπτωση, συντονισμό μεταξύ εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων.

Παράδειγμα 1: Σαφής οριοθέτηση

Η συμφωνία εταιρικής σχέσης περιγράφει ότι στο αντίστοιχο κράτος μέλος το πρόγραμμα Χ θα χρηματοδοτήσει εθνικές οδούς, ενώ το πρόγραμμα Υ θα χρηματοδοτήσει αγροτικές οδούς ή υπάρχει σαφής γεωγραφική οριοθέτηση.

Στις περιπτώσεις που η συμφωνία εταιρικής σχέσης δεν περιλαμβάνει σαφή οριοθέτηση, τότε **πρέπει να θεσπιστούν κατάλληλα μέτρα στο επίπεδο του κράτους μέλους για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης**.

Παράδειγμα 2: Επαληθεύσεις στο στάδιο της επιλογής

Η διαχειριστική αρχή ενός προγράμματος παρέχει τον οικείο κατάλογο των πράξεων που προτείνονται προς επιλογή σε άλλες διαχειριστικές αρχές στο ίδιο κράτος μέλος, ζητώντας τους να συγκρίνουν με τους δικούς τους καταλόγους επιλεγμένων έργων προκειμένου να αποφευχθούν σαφείς επικαλύψεις (π.χ. η ίδια τοπική αρχή λαμβάνει επιχορηγήσεις από δύο πηγές για τη σταθεροποίηση του ίδιου τμήματος της όχθης ενός ποταμού).

Παράδειγμα 3: Θεματικές επαληθεύσεις από τις διαχειριστικές αρχές

Ο συντονιστικός φορέας σε ένα κράτος μέλος δημιούργησε εργαλείο τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ) το οποίο συγκρίνει τους καταλόγους πράξεων από προγράμματα που παρουσιάζουν επικαλύψεις στους τομείς της χρηματοδότησης και ανιχνεύει παρόμοιους δικαιούχους και παρόμοια περιγραφή πράξεων. Σε περίπτωση αντιστοιχιών, ειδοποιεί το προσωπικό των αντίστοιχων διαχειριστικών αρχών το οποίο προβαίνει σε πρόσθετους ελέγχους προκειμένου να αποφευχθεί η διπλή χρηματοδότηση.

Κατά τη διάρκεια θεματικής αξιολόγησης του προσωπικού που προσλήφθηκε στις πράξεις που χρηματοδοτήθηκαν μέσω ΕΑΚ, η ΔΑ διαπίστωσε ότι το ίδιο πρόσωπο απασχολούνταν κατά την ίδια χρονική περίοδο σε 3 διαφορετικά έργα. Για δύο από τα έργα, οι δαπάνες προσωπικού επιστράφηκαν με βάση τις πραγματικές δαπάνες και για ένα έργο οι δαπάνες προσωπικού επιστράφηκαν με βάση τις ωριαίες αμοιβές. Κατά το έλεγχο των ωρών που δηλώθηκαν για τα δύο πρώτα έργα σε σχέση με το εν λόγω πρόσωπο, η διαχειριστική αρχή αποφάνθηκε ότι ο συνολικός χρόνος εργασίας υπερέβαινε τον επιτρεπόμενο βάσει των εθνικών κανόνων. Αυτό σήμαινε ότι το εν λόγω πρόσωπο δεν ήταν δυνατόν να είχε εργαστεί σε ένα επιπλέον έργο, ακόμα και αν αποζημιωθεί με ωριαία αμοιβή.

Σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 9 του ΚΚΔ, η πράξη μπορεί να λάβει στήριξη από ένα ή περισσότερα Ταμεία ή από ένα ή περισσότερα προγράμματα και από άλλα μέσα της Ένωσης, εφόσον η ίδια δαπάνη δηλώνεται μόνο μία φορά. **Η απουσία διπλής χρηματοδότησης πρέπει να διασφαλίζεται και να ελέγχεται ακόμη και όταν η επιστροφή στους δικαιούχους λαμβάνει τη μορφή επιλογών απλουστευμένου κόστους.**

Παράδειγμα 4: Έλεγχοι σε επίπεδο δικαιούχου

Η διαχειριστική αρχή διενεργεί τις διαχειριστικές επαληθεύσεις σε επίπεδο δικαιούχου. Η πράξη χρησιμοποιεί τον ενιαίο συντελεστή 40 % που εφαρμόζεται στις άμεσες δαπάνες προσωπικού. Στο πλαίσιο των ελέγχων της διαχειριστικής αρχής σχετικά με τις δαπάνες προσωπικού (δαπάνες βάσης), επαληθεύεται η περιγραφή καθηκόντων ενός προσώπου. Στην περιγραφή καθηκόντων αναφέρεται ότι το 100 % των δραστηριοτήτων που εκτελούνται από το αντίστοιχο προσωπικό αφορά πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, ενώ η πράξη που επαληθεύεται χρηματοδοτείται μέσω του ΕΚΤ+.

Τελικά, αποτελεί ευθύνη του κράτους μέλους να σχεδιάσει και να εφαρμόσει τα αναγκαία μέτρα για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης, σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 9 του ΚΚΔ. Οι έλεγχοι της Επιτροπής θα επικεντρωθούν ιδίως στη διασφάλιση της εφαρμογής των εν λόγω μέτρων και, εάν αυτό δεν συμβαίνει, στη λήψη διορθωτικών μέτρων.

Οι υπεύθυνες δηλώσεις των δικαιούχων στις οποίες βεβαιώνουν ότι δεν θα ζητήσουν χρηματοδότηση για τον ίδιο τύπο δραστηριοτήτων από άλλα ταμεία μπορούν να χρησιμοποιούνται αν τεκμηριώνονται (κατά περίπτωση) από συμπληρωματικές πηγές πληροφοριών:. Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις και οι λογιστικοί έλεγχοι μπορούν να περιλαμβάνουν αναζήτηση στις εθνικές ή ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων και ελέγχους των μέτρων δημοσιότητας που έλαβαν οι δικαιούχοι στους ιστοτόπους και τις τοποθεσίες τους.. Σε περίπτωση αμφιβολίας, οι διαχειριστικές και οι ελεγκτικές αρχές πρέπει να διενεργούν διεξοδικότερους ελέγχους και να συλλέγουν πρόσθετες πληροφορίες από τους δικαιούχους.

Παράδειγμα 5: Υπόνοια διπλής χρηματοδότησης

Στο επίπεδο ενός δικαιούχου εντοπίστηκαν δύο έργα που αφορούσαν τη δημιουργία ποδηλατοδρόμου, ενώ για το έργο που χρηματοδοτήθηκε από το ΕΤΠΑ διενεργήθηκε έλεγχος των πράξεων. Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι για ένα μέρος του ποδηλατοδρόμου υποβλήθηκε, στο πλαίσιο των έργων, μια αρχική αίτηση χρηματοδότησης από το ΕΤΠΑ και μια δεύτερη αίτηση χρηματοδότησης από το ΕΓΤΑΑ. Οι επαληθεύσεις που διενεργήθηκαν από τη διαχειριστική αρχή κατόπιν αιτήματος των ελεγκτών επιβεβαίωσαν ότι οι δαπάνες για τη σήμανση χρηματοδοτήθηκαν τόσο από το ΕΤΠΑ όσο και από το ΕΓΤΑΑ, με αποτέλεσμα τη διπλή χρηματοδότηση μέρους της πράξης.

6.5. **Επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις σε περίπτωση χρήσης επιλογών απλουστευμένου κόστους ως μορφής επιστροφής**

Όταν χρησιμοποιούνται επιλογές απλουστευμένου κόστους για την επιστροφή στους δικαιούχους, απαιτείται επαλήθευση των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις και για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Εάν η στήριξη θεωρείται κρατική ενίσχυση, προκειμένου να ελεγχθεί η συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, οι διαχειριστικές επαληθεύσεις και οι λογιστικοί έλεγχοι θα καλύπτουν τα ακόλουθα στοιχεία:

— **Επιλεξιμότητα των δαπανών που καλύπτονται από την ΕΑΚ βάσει των κανόνων του ΓΚΑΚ και της απόφασης ΥΓΟΣ**

Σε περίπτωση που εφαρμόζονται οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις (βλ. σημείο 5.2), οι δαπάνες που καλύπτονται από την ΕΑΚ πρέπει να είναι επιλέξιμες βάσει των κανόνων του ΓΚΑΚ ή της απόφασης ΥΓΟΣ. Η διαχειριστική αρχή και η ελεγκτική αρχή, για να ελέγξουν την επιλεξιμότητα, επαληθεύουν ότι οι κατηγορίες δαπανών που προσδιορίζονται στο επίπεδο της μεθοδολογίας, δημοσιεύονται στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και αναφέρονται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης είναι επιλέξιμες βάσει των κανόνων του ΓΚΑΚ ή της απόφασης ΥΓΟΣ.

Όσον αφορά τις πράξεις στις οποίες χρησιμοποιούνται οι προκαθορισμένοι ενιαίοι συντελεστές από τους κανονισμούς, η επιλεξιμότητα των δαπανών θα επαληθεύεται με έλεγχο του εγγράφου που καθορίζει τους όρους στήριξης, ώστε να διασφαλίζεται η χρηματοδότηση μόνο των επιλέξιμων κατηγοριών δαπανών από την πράξη.

— **Τήρηση της μέγιστης έντασης ενίσχυσης ή του μέγιστου ποσού ενίσχυσης/αντιστάθμισης**

Όταν έχουν καθοριστεί επιλογές απλουστευμένου κόστους σύμφωνα με τα άρθρα 53 έως 56 του ΚΚΔ ή τις σχετικές διατάξεις των ειδικών για κάθε Ταμείο κανονισμών, το ποσό αυτό θα χρησιμοποιείται για τον έλεγχο της μέγιστης έντασης της ενίσχυσης ή, στην περίπτωση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, της αντιστάθμισης. Ως εκ τούτου, όπως και με τη χρήση των πραγματικών δαπανών βάσει του ΓΚΑΚ ή της απόφασης ΥΓΟΣ, το ποσό της επιλογής απλουστευμένου κόστους θα χρησιμοποιηθεί για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης στο πλαίσιο της σχετικής κατηγορίας κρατικών ενισχύσεων ή για τον υπολογισμό του ποσού της αντιστάθμισης βάσει των κανόνων για τις ΥΓΟΣ.

— **Τήρηση του χαρακτήρα κινήτρου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ΓΚΑΚ**

Η διαχειριστική αρχή πρέπει να ελέγχει εκ των προτέρων αν ο δικαιούχος τηρεί τον χαρακτήρα κινήτρου.

Τόσο η διαχειριστική αρχή όσο και η ελεγκτική αρχή πρέπει να ελέγχουν ότι ο δικαιούχος δεν έχει συνάψει κανενός είδους συμβατική ρύθμιση που να δείχνει ότι είναι διατεθειμένος να υλοποιήσει το έργο ακόμη και ελλείψει ενίσχυσης. Αυτός ο έλεγχος θα μπορούσε να λάβει τη μορφή απαίτησης να συντάσσει ο αιτών ενίσχυση υπεύθυνη δήλωση στην οποία να βεβαιώνει ότι δεν είχε αναλάβει σταθερή νομική δέσμευση (έναρξη των εργασιών όπως ορίζεται στον ΓΚΑΚ) πριν από την υποβολή της αίτησης. Οι υπεύθυνες δηλώσεις θα μπορούσαν να θεωρηθούν αποδεκτές για την απόδειξη του χαρακτήρα κινήτρου, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει αποτελεσματικό σύστημα ελέγχου που επιτρέπει τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων στις εν λόγω υπεύθυνες δηλώσεις.

6.6. **Περιπτώσεις απάτης και σοβαρές ανεπάρκειες**

Τυχόν ισχυρισμοί περί απάτης σε σχέση με πράξεις που χρηματοδοτούνται μέσω ΕΑΚ θα εξετάζονται είτε από το εθνικό σύστημα είτε, σε περίπτωση που η Επιτροπή λάβει σχετικές πληροφορίες, θα διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), στους εθνικούς φορείς διερεύνησης απάτης και στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, κατά περίπτωση, και θα διερευνώνται με τον ίδιο τρόπο όπως οι καταγγελίες για απάτη όταν οι ΕΑΚ δεν αποτελούν μέρος του προγράμματος.

Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η απόφαση του αρμόδιου οργάνου καθώς και η εθνική νομοθεσία. Ωστόσο, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, για τη διαπίστωση παρατυπίας και την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων, συχνά δεν θα είναι αναγκαία αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση με την οποία καταλογίζεται ποινική ευθύνη σε συγκεκριμένο πρόσωπο για δόλια πράξη που διαπράχθηκε σε σχέση με κονδύλια της Ένωσης ([32]).

Στις περιπτώσεις στις οποίες η απάτη επηρεάζει πράξεις κατά τις οποίες η επιστροφή πραγματοποιείται με τη χρήση ΕΑΚ, οι δαπάνες που δηλώνονται με τη χρήση των εν λόγω ΕΑΚ θα θεωρούνται επίσης παράτυπες.

Εάν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία μπορεί να συναχθεί σοβαρή ανεπάρκεια για την οποία δεν έχουν ληφθεί διορθωτικά μέτρα, η Επιτροπή μπορεί να διακόψει ή να αναστείλει τις σχετικές πληρωμές αντίστοιχα (άρθρα 96 και 97 του ΚΚΔ). Όταν η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει σοβαρή ανεπάρκεια που έχει θέσει σε κίνδυνο τη στήριξη από τα Ταμεία που έχει ήδη καταβληθεί στο πρόγραμμα, θα προβαίνει σε δημοσιονομικές διορθώσεις μειώνοντας τη στήριξη που παρέχεται από τα Ταμεία σ' ένα πρόγραμμα (άρθρο 104 του ΚΚΔ).

6.7 **Πιθανά σφάλματα ή παρατυπίες σε σχέση με τη χρήση επιλογών απλουστευμένου κόστους**

Στα ευρήματα που θα μπορούσαν να θεωρηθούν σφάλματα, **στο επίπεδο καθορισμού της μεθοδολογίας**, περιλαμβάνονται τα εξής:

— η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των ΕΑΚ δεν είναι σύμφωνη με τους κανονιστικούς όρους (π.χ., η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για την ανάπτυξη επιλογής απλουστευμένου κόστους δεν ήταν δίκαιη, αντικειμενική και επαληθεύσιμη). Για παράδειγμα, το μοναδιαίο κόστος για ένα πρόγραμμα κατάρτισης καθορίστηκε βάσει δεδομένων από μόνο 4 έργα. Η πηγή των δεδομένων δεν ήταν σαφής και δεν αποδείχθηκε η συνάφεια των έργων που εξετάστηκαν για τα ιστορικά δεδομένα·

— το δείγμα που ελήφθη υπόψη για τον υπολογισμό των ΕΑΚ δεν είναι αντιπροσωπευτικό. Για παράδειγμα, το μοναδιαίο κόστος που καθορίστηκε για τους μισθούς βασίστηκε σε δεδομένα μεμονωμένων έργων που κάλυπταν 6 μήνες (Ιούλιος-Δεκέμβριος), ενώ οι μισθολογικές δαπάνες παρουσίασαν διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια του έτους. Το δείγμα δεν θεωρήθηκε αντιπροσωπευτικό, καθώς δεν κάλυπτε τις διάφορες διακυμάνσεις των μισθολογικών δαπανών κατά τη διάρκεια του έτους·

— τα αποτελέσματα της μεθόδου υπολογισμού δεν χρησιμοποιήθηκαν σωστά για τον καθορισμό των επιλογών απλουστευμένου κόστους. Για παράδειγμα, στην περίπτωση μοναδιαίου κόστους για ωριαίες αμοιβές που καθορίστηκε με βάση τις δαπάνες προσωπικού της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού, τα αποτελέσματα της μεθόδου υπολογισμού προσαρμόστηκαν με δείκτη που δεν συνδεόταν με την εξέλιξη των μισθολογικών δαπανών·

— στον υπολογισμό για τον καθορισμό της επιλογής απλουστευμένου κόστους περιλαμβάνονται μη επιλέξιμες δαπάνες. Για παράδειγμα, στην περίπτωση μοναδιαίου κόστους για ωριαία αμοιβή, το οποίο καθορίστηκε βάσει ιστορικών δεδομένων, συμπεριλήφθηκε στον υπολογισμό προαιρετική ασφάλιση των εργαζομένων, η οποία δεν θεωρήθηκε επιλέξιμη δαπάνη·

— οι ΕΑΚ καθορίστηκαν και βασίστηκαν στην εφαρμογή των αντίστοιχων μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών που εφαρμόζονται στο πλαίσιο συστημάτων για επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται εξ ολοκλήρου από το κράτος μέλος για παρόμοιο τύπο πράξης, ωστόσο το εθνικό σύστημα δεν χρησιμοποιήθηκε στο σύνολό του. Για παράδειγμα, στην περίπτωση μοναδιαίων δαπανών που καθορίστηκαν για μισθολογικές δαπάνες με βάση τις αποδοχές των εργαζομένων που απασχολούνται σε τομέα δημόσιου συμφέροντος, η εθνική νομοθεσία επέβαλλε όρους σχετικά με το επίπεδο αρχαιότητας (ελάχιστος αριθμός ετών πείρας) προκειμένου να εφαρμοστεί το μοναδιαίο κόστος. Οι όροι αυτοί δεν συμπεριλήφθηκαν στη μεθοδολογία για το μοναδιαίο κόστος.

([32]) Η ύπαρξη παρατυπίας προϋποθέτει τον συνδυασμό τριών στοιχείων και συγκεκριμένα: πρώτον, την ύπαρξη παράβασης του εφαρμοστέου δικαίου, δεύτερον, το γεγονός ότι η παράβαση αυτή οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και, τρίτον, την ύπαρξη ζημίας, πραγματικής ή δυνητικής, που προκλήθηκε στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο εκ προθέσεως ή εξ αμελείας χαρακτήρας της συμπεριφοράς δεν μπορεί να θεωρηθεί ως απαραίτητο στοιχείο για τη διαπίστωση παρατυπίας κατά την έννοια της διατάξεως αυτής (απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Οκτωβρίου 2020, Elme Messer, C-743/18, EU:C:2020:767, ιδίως σκέψη 62).

Στα ευρήματα που θα μπορούσαν να θεωρηθούν σφάλματα ή παρατυπίες, **στο επίπεδο εφαρμογής της μεθοδολογίας**, περιλαμβάνονται τα εξής:

— δικαιούχος δεν έχει εφαρμόσει τις επιλογές απλουστευμένου κόστους που καθόρισε η διαχειριστική αρχή για τη δήλωση δαπανών·

— οι επιλογές απλουστευμένου κόστους εφαρμόζονται αναδρομικά: για παράδειγμα, η μεθοδολογία για τον καθορισμό ενιαίου συντελεστή τροποποιήθηκε και ο ενιαίος συντελεστής αυξήθηκε από 2 % σε 3 % για τα νεοεπιλεχθέντα έργα. Ωστόσο, ο νέος ενιαίος συντελεστής 3 % χρησιμοποιήθηκε για την επιστροφή δαπανών για πράξεις που είχαν ήδη επιλεγεί·

— διπλή δήλωση του ίδιου στοιχείου κόστους: ως δαπάνη «βάσης» (υπολογιζόμενη με βάση την αρχή των πραγματικών δαπανών, κατ' αποκοπή ποσό ή μοναδιαίο κόστος) και ως επιλέξιμη δαπάνη που καλύπτεται από τον ενιαίο συντελεστή. Εάν οι δαπάνες που καλύπτονται από ενιαίο συντελεστή δηλώνονται επίσης ως πραγματικές δαπάνες, το ποσό που δηλώνεται ως πραγματικό κόστος θεωρείται μη επιλέξιμο·

— στην περίπτωση των ενιαίων συντελεστών, όταν οι «δαπάνες βάσης» μειώνονται χωρίς ανάλογη μείωση των «υπολογισθεισών» επιλέξιμων δαπανών (που περιλαμβάνονται στον ενιαίο συντελεστή). Εάν, κατά τη διάρκεια διαχειριστικής επαλήθευσης ή λογιστικού ελέγχου, εντοπιστεί παρατυπία στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής, θα πρέπει να μειωθεί και η συνολική επιστροφή βάσει του ενιαίου συντελεστή·

— στην περίπτωση κατ' αποκοπή ποσού, απουσία δικαιολογητικών εγγράφων για την αιτιολόγηση των εκροών ή μερικώς τεκμηριωμένες εκροές που όμως εξοφλήθηκαν εξ ολοκλήρου·

— το κατ' αποκοπή ποσό που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο παραδοτέο δηλώθηκε στην Επιτροπή, αλλά, κατόπιν λογιστικού ελέγχου, θεωρείται ότι το παραδοτέο δεν έχει επιτευχθεί. Εάν το παραδοτέο επιτευχθεί σε μεταγενέστερο στάδιο, το αντίστοιχο ποσό μπορεί να δηλωθεί εκείνη τη χρονική στιγμή.

— Όλες οι παρατυπίες που αφορούν μεθοδολογίες ΕΑΚ και την εφαρμογή τους πρέπει να διορθώνονται.

Παράδειγμα 1: ΕΤΠΑ

Δήμος λαμβάνει επιχορήγηση για μέγιστο ποσό επιλέξιμων δαπανών ύψους 1 000 000 EUR για την κατασκευή ενός δρόμου.

Η αίτηση πληρωμής για το έργο είναι η εξής:

'Εργο 1: εργασίες (διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης)	**700 000 EUR**
'Εργο 2: λοιπές δαπάνες:	**300 000 EUR**
Άμεσες δαπάνες προσωπικού (τύπος 1)	*50 000 EUR*
Άλλες άμεσες δαπάνες (τύπος 3)	*242 500 EUR*
Άλλες άμεσες δαπάνες (τύπος 2)	*Άμεσες δαπάνες προσωπικού x 15 % = 7 500 EUR*
Συνολικό δηλωθέν κόστος	**1 000 000 EUR**

Οι δαπάνες που δηλώνονται από τον δικαιούχο ελέγχονται από τη διαχειριστική αρχή. Εντοπίζονται μη επιλέξιμες δαπάνες στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που δηλώθηκαν.

Η αποδεκτή αίτηση πληρωμής έχει ως εξής:

'Εργο 1: εργασίες (διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης)	**700 000 EUR**
'Εργο 2: λοιπές δαπάνες:	**288 500 EUR**
Άμεσες δαπάνες προσωπικού (τύπος 1)	*40 000 EUR*
Άλλες άμεσες δαπάνες (τύπος 3)	*242 500 EUR*

Άλλες άμεσες δαπάνες (τύπος 2)	*Άμεσες δαπάνες προσωπικού x 15 %* = **EUR 6 000**
Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες μετά την αναλογική μείωση:	**988 500 EUR**

Παράδειγμα 2: ΕΚΤ+

Καταβάλλεται μοναδιαίο κόστος ύψους 5 000 EUR για κάθε εκπαιδευόμενο που ολοκληρώνει το πρόγραμμα κατάρτισης.

Η εκπαίδευση αρχίζει τον Ιανουάριο και τελειώνει τον Ιούνιο και 20 άτομα αναμένεται να συμμετάσχουν. Το ποσό της αναμενόμενης επιλέξιμης δαπάνης είναι 20 x 5 000 EUR = 100 000 EUR. Κάθε μήνα ο πάροχος της κατάρτισης αποστέλλει τιμολόγιο που αντιστοιχεί στο 10 % της επιχορήγησης: 10 000 EUR στα τέλη Ιανουαρίου, 10 000 EUR στα τέλη Φεβρουαρίου κ.λπ.

Ωστόσο, δεδομένου ότι κανείς εκπαιδευόμενος δεν ολοκλήρωσε την κατάρτιση πριν από τα τέλη του Ιουνίου, αυτές οι πληρωμές δεν μπορούν να δηλωθούν στην Επιτροπή. Μόνον αφού αποδειχθεί ότι ορισμένοι εκπαιδευόμενοι ολοκλήρωσαν την κατάρτιση μπορεί να δηλωθεί η σχετική δαπάνη στην Επιτροπή: για παράδειγμα, αν ολοκληρώσουν την κατάρτιση 15 άτομα, τότε μπορεί να δηλωθεί στην Επιτροπή το ποσό 15 x 5 000 EUR = 75 000 EUR.

ΠΑΡΆΡΤΗΜΑ 1

Παραδείγματα επιλογών απλουστευμένου κόστους

Το παρόν παράρτημα παρέχει το παράδειγμα επιχορήγησης που παρέχεται σε δικαιούχο ο οποίος σκοπεύει να **διοργανώσει σεμινάριο για 50 συμμετέχοντες** προκειμένου να παρουσιάσει νέα εργαλεία υλοποίησης. Το προσωπικό αφιερώνει χρόνο για τον προγραμματισμό και τη διοργάνωση της εκδήλωσης, μισθώνεται χώρος για την εκδήλωση, ορισμένοι ομιλητές έρχονται από το εξωτερικό και τα πρακτικά της εκδήλωσης θα πρέπει να δημοσιευθούν. Υπάρχουν επίσης έμμεσες δαπάνες που συνδέονται με το προσωπικό (λογιστικά έξοδα, διευθυντής κ.λπ.), τους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος και τηλεφώνου, την υποστήριξη ΤΠ κ.λπ.

Η ΕΑΚ καθορίζεται βάσει σχεδίου προϋπολογισμού, σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο β) του ΚΚΔ.

Το σχέδιο προϋπολογισμού έχει ως εξής, και θα παραμείνει το ίδιο για όλες τις δυνατότητες και επιλογές ώστε οι διαφορές να είναι σαφέστερα αντιληπτές:

Σύνολο άμεσων δαπανών	*135 000*
Άμεσες δαπάνες προσωπικού	90 000
Κόστος αίθουσας	12 000
Έξοδα ταξιδιού	15 000
Γεύματα	3 000
Πληροφόρηση/Δημοσιότητα	15 000

Σύνολο έμμεσων δαπανών	*15 000*
Έμμεσες δαπάνες προσωπικού	12 000
Ηλεκτρικό ρεύμα, τηλέφωνο κ.λπ.	3 000

Στη συνέχεια περιγράφονται οι διάφοροι τρόποι με τους οποίους θα αντιμετωπιστεί το έργο, ανάλογα με την επιλεγείσα επιλογή απλουστευμένου κόστους.

Δυνατότητα 1: Μοναδιαίες δαπάνες [άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΚΚΔ]

Αρχή: το σύνολο ή μέρος των επιλέξιμων δαπανών υπολογίζεται με βάση ποσοτικοποιημένες εισροές, εκροές ή αποτελέσματα πολλαπλασιασμένα επί μοναδιαίο κόστος που καθορίζεται εκ των προτέρων.

Για το σεμινάριο, θα μπορούσε να οριστεί μοναδιαίο κόστος 3 000 EUR ανά άτομο που παρακολουθεί το σεμινάριο [με βάση το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο β) του ΚΚΔ].

Οι δαπάνες της πράξης θα έχουν ως εξής:

Μέγιστος αριθμός ατόμων που θα παρακολουθήσουν το σεμινάριο = 50

Μοναδιαίο κόστος / άτομο που παρακολουθεί το σεμινάριο = 3 000 EUR

Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες = 50 x 3 000 EUR = 150 000 EUR.

Εάν παρακολουθούν το σεμινάριο 48 άτομα, οι επιλέξιμες δαπάνες είναι: 48 x 3 000 EUR = 144 000 EUR

Διαδρομή ελέγχου για τις δαπάνες που επιστρέφονται βάσει της μεθοδολογίας ΕΑΚ:

— η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της αξίας του μοναδιαίου κόστους θα πρέπει να τεκμηριώνεται και να αποθηκεύεται·

— το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης πρέπει να είναι σαφές σχετικά με το μοναδιαίο κόστος και τους παράγοντες ενεργοποίησης της πληρωμής·

— πρέπει να παρασχεθούν αποδεικτικά στοιχεία παρακολούθησης του σεμιναρίου (φύλλα παρουσιών).

Σημείωση:
Στο παράδειγμα αυτό δεν χρειάζεται να επαληθευτεί η επιλεξιμότητα των συμμετεχόντων. Ωστόσο, στις περιπτώσεις στις οποίες οι στοχευόμενοι συμμετέχοντες οφείλουν να ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένο προφίλ, θα πρέπει να επαληθεύεται η επιλεξιμότητά τους.

Όλη η διαδρομή ελέγχου πρέπει να συνάδει με το παράρτημα XIII του ΚΚΔ.

Δυνατότητα 2: Κατ' αποκοπή ποσά [άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του ΚΚΔ]

Αρχή: το σύνολο ή μέρος των επιλέξιμων δαπανών μιας πράξης επιστρέφεται με βάση ενιαίο προκαθορισμένο ποσό, σύμφωνα με προκαθορισμένους όρους στη συμφωνία σχετικά με τις δραστηριότητες και/ή τις εκροές (που αντιστοιχούν σε 1 μονάδα). Η επιχορήγηση καταβάλλεται εάν πληρούνται οι προκαθορισμένοι όροι της συμφωνίας σχετικά με τις δραστηριότητες και/ή τις εκροές.

Θα μπορούσε να οριστεί το κατ' αποκοπή ποσό των 150 000 EUR για τη δι*οργάνωση του σεμιναρίου* (ανεξάρτητα από τον αριθμό των συμμετεχόντων) με σκοπό την παρουσίαση νέων εργαλείων υλοποίησης, υπολογιζόμενο με βάση το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο β) του ΚΚΔ.

Η επιστροφή για τις πράξεις θα έχει ως εξής:

Στόχος του κατ' αποκοπή ποσού = διοργάνωση σεμιναρίου για την παρουσίαση νέων εργαλείων υλοποίησης

Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες= 150 000 EUR

Εάν το σεμινάριο διοργανωθεί και παρουσιαστούν νέα μέσα υλοποίησης, το κατ' αποκοπή ποσό των 150 000 EUR είναι επιλέξιμο. Εάν το σεμινάριο δεν διοργανωθεί ή δεν παρουσιαστούν νέα εργαλεία υλοποίησης, δεν καταβάλλεται κανένα ποσό.

Διαδρομή ελέγχου για τις δαπάνες που επιστρέφονται βάσει μεθόδου ΕΑΚ:

— η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της αξίας του κατ' αποκοπή ποσού θα πρέπει να τεκμηριωθεί και να αποθηκευτεί·

— το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης πρέπει να είναι σαφές σχετικά με τα κατ' αποκοπή ποσά και τους παράγοντες ενεργοποίησης της πληρωμής·

— πρέπει να αποδεικνύεται η πραγματοποίηση του σεμιναρίου και το περιεχόμενό του (άρθρα εφημερίδων, πρόσκληση και πρόγραμμα, φωτογραφίες…).

Όλη η διαδρομή ελέγχου πρέπει να συνάδει με το παράρτημα XIII του ΚΚΔ.

Δυνατότητα 3: Χρηματοδότηση με ενιαίο συντελεστή [άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του ΚΚΔ]

Σημείωση:
τα ποσά που προκύπτουν από τους υπολογισμούς στρογγυλοποιούνται.

Γενική αρχή: Οι ειδικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών, οι οποίες καθορίζονται σαφώς εκ των προτέρων, υπολογίζονται με την εφαρμογή ενός εκ των προτέρων καθορισμένου ποσοστού για μία ή περισσότερες άλλες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών.

Κατά τη σύγκριση των συστημάτων χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή, πρέπει πάντοτε να συγκρίνονται όλα τα κατωτέρω στοιχεία της μεθόδου και όχι μόνο οι ενιαίοι συντελεστές:

— οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες θα εφαρμοστεί ο ενιαίος συντελεστής (η «βάση»)·

— ο ίδιος ο ενιαίος συντελεστής·

— οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή·

— κατά περίπτωση, οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής και οι οποίες δεν υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή.

Επιλογή 1: Γενικός κανόνας της «χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή»

Το κράτος μέλος χρησιμοποιεί το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο β) του ΚΚΔ για να καθορίσει ενιαίο συντελεστή της τάξης του 47 %, ο οποίος θα εφαρμοστεί σε όλες τις δαπάνες προσωπικού (άμεσες και έμμεσες) για τον υπολογισμό των άλλων δαπανών της πράξης:

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ο συντελεστής για τον υπολογισμό των ποσών για άλλες επιλέξιμες δαπάνες (τύπος 1)	Δαπάνες προσωπικού= 90 000 + 12 000 = 102 000 EUR

Ο ίδιος ο ενιαίος συντελεστής	47 %
*Άλλες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που θα **υπολογιστούν** με τον ενιαίο συντελεστή (τύπος 2)*	Άλλες δαπάνες = 47 % των δαπανών προσωπικού = 47 % x 102 000 = 47 940 EUR
Άλλες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής και οι οποίες δεν υπολογίζονται με τον ενιαίο συντελεστή (τύπος 3)	Άνευ αντικειμένου

=> Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες = 102 000 + 47 940 = 149 940 EUR.

Η επιστροφή των δαπανών λαμβάνει την ακόλουθη μορφή:

Δαπάνες προσωπικού (τύπος 1):	102 000		Άλλες δαπάνες (τύπος 2) = 47 % των δαπανών προσωπικού	47 940
Άμεσες δαπάνες προσωπικού	90 000		*(υπολογιζόμενες)*	
Έμμεσες δαπάνες προσωπικού	12 000		Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες	149 940

(Βασιζόμενες εν γένει στις πραγματικές δαπάνες)

Διαδρομή ελέγχου για τις δαπάνες που επιστρέφονται ως ΕΑΚ:

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ο συντελεστής για τον υπολογισμό των ποσών άλλων επιλέξιμων δαπανών	Άμεσες δαπάνες = — σαφής ορισμός του τι είναι οι δαπάνες προσωπικού· — αποδεικτικά στοιχεία των εν λόγω δαπανών (εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών, καταστάσεις ελέγχου του χρόνου εργασίας, κατά περίπτωση κ.λπ.)
Ο ενιαίος συντελεστής	— η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της αξίας του ενιαίου συντελεστή θα πρέπει να τεκμηριώνεται και να αποθηκεύεται, ενώ πρέπει επίσης να αποδεικνύεται η ανάγκη κάλυψης όλων των οικείων κατηγοριών δαπανών — το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης με αναφορά του ενιαίου συντελεστή.

Επιλογή 2: Χρηματοδότηση έμμεσων δαπανών με ενιαίο συντελεστή

Το κράτος μέλος σχεδιάζει σύστημα με ενιαίο συντελεστή βάσει του οποίου εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής της τάξης του 11,1 % στις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες, σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο β) του ΚΚΔ.:

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται ο συντελεστής για τον υπολογισμό των ποσών για τις επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες (τύπος 1)	Επιλέξιμες άμεσες δαπάνες = 135 000 EUR
Ο ενιαίος συντελεστής	11,1 %
*Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών που θα **υπολογιστούν** με τον ενιαίο συντελεστή (τύπος 2)*	Έμμεσες δαπάνες (υπολογιζόμενες) = 11,1 % των επιλέξιμων άμεσων δαπανών = 11,1 % x 135 000 = 14 985 EUR
Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής και οι οποίες δεν υπολογίζονται με ενιαίο συντελεστή (τύπος 3)	Άνευ αντικειμένου καθώς δεν υπάρχουν άλλες επιλέξιμες δαπάνες.

=> Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες = 135 000 + 14 500 = 149 500 EUR

Η επιστροφή λαμβάνει την ακόλουθη μορφή:

Άμεσες δαπάνες (τύπος 1):	*135 000*
Άμεσες δαπάνες προσωπικού	90 000
Κόστος αίθουσας	12 000
Έξοδα ταξιδιού	15 000
Γεύματα	3 000
Πληροφόρηση/δημοσιότητα	15 000

Έμμεσες δαπάνες (τύπος 2) = 11,1 % των άμεσων δαπανών	14 985
(υπολογιζόμενες)	
Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες	149 985

(Βασιζόμενες εν γένει στις πραγματικές δαπάνες)

Διαδρομή ελέγχου:

Κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται το ο ενιαίος συντελεστής για τον υπολογισμό των επιλέξιμων ποσών	Άμεσες δαπάνες = — σαφής ορισμός του τι είναι οι άμεσες δαπάνες· — αποδεικτικά στοιχεία των εν λόγω δαπανών (εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών, καταστάσεις ελέγχου του χρόνου εργασίας, κατά περίπτωση, αποδεικτικά διαφήμισης και τιμολόγια, εισιτήρια ταξιδιού κ.λπ.)
Ο ενιαίος συντελεστής	— η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της αξίας του ενιαίου συντελεστή θα πρέπει να τεκμηριωθεί και να αποθηκευτεί — το έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης της πράξης με αναφορά του ενιαίου συντελεστή.

ΠΑΡΆΡΤΗΜΑ 2

Πώς συμπληρώνεται το προσάρτημα 1 των παραρτημάτων V και VI του ΚΚΔ

Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών

Υπόδειγμα για την υποβολή στοιχείων προς εξέταση από την Επιτροπή (άρθρο 94)

Ημερομηνία υποβολής της πρότασης	15 Μαΐου 2024

Το παρόν προσάρτημα δεν απαιτείται όταν χρησιμοποιούνται επιλογές απλουστευμένου κόστους σε επίπεδο ΕΕ που καθορίζονται με την κατ' εξουσιοδότηση πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 94 παράγραφος 4 του ΚΚΔ.

A. **Σύνοψη των κύριων στοιχείων**

Προτεραι-ότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Εκτιμώμενο ποσοστό του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου στο πλαίσιο της προτεραιότητας στην οποία θα εφαρμοστούν οι ΕΑΚ σε %	Τύπος/-οι καλυπτόμενης πράξης		Δείκτης ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών		Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών	Τύπος ΕΑΚ (μοναδιαίες δαπάνες, κατ' αποκοπή ποσά ή ενιαίοι συντελεστές)	Ποσό (σε EUR) ή ποσοστό (σε περίπτωση ενιαίων συντελεστών) της ΕΑΚ
					Κωδικός ([1])	Περιγραφή	Κωδικός ([2])	Περιγραφή			
2	ΕΤΠΑ	RSO2.2.	Λιγότερο ανεπτυγμένη	0,15 %	053. Έξυπνα ενεργειακά συστήματα (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ) και σχετικά συστήματα αποθήκευσης	Διατάξεις αποθήκευσης ενέργειας		Δυναμικότητα της εγκατεστημένης διάταξης αποθήκευσης ενέργειας	kWh	Μοναδιαίο κόστος	100 EUR = μοναδιαίο κόστος ανά kWh διάταξης αποθήκευσης ενέργειας σιδηροφωσφορικού λιθίου 70 EUR = μοναδιαίο κόστος ανά kWh διάταξης αποθήκευσης ενέργειας ιόντων λιθίου
2	Ταμείο Συνοχής	RSO2.2.		0,10 %	053. Έξυπνα ενεργειακά συστήματα (συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων ενεργειακών δικτύων και των συστημάτων ΤΠΕ) και σχετικά συστήματα αποθήκευσης	Διατάξεις αποθήκευσης ενέργειας		Δυναμικότητα της εγκατεστημένης διάταξης αποθήκευσης ενέργειας	kWh	Μοναδιαίο κόστος	100 EUR = μοναδιαίο κόστος ανά kWh διάταξης αποθήκευσης ενέργειας σιδηροφωσφορικού λιθίου 70 EUR = μοναδιαίο κόστος ανά kWh διάταξης αποθήκευσης ενέργειας ιόντων λιθίου

([1]) Αναφέρεται στον κωδικό για τη διάσταση του πεδίου παρέμβασης στον πίνακα 1 του παραρτήματος I του ΚΚΔ (ή στον κωδικό του παραρτήματος IV των ειδικών ανά ταμείο κανονισμών για το ΤΑΜΕ, το ΜΔΣΘ και το ΤΕΑ).
([2]) Αναφέρεται στον κωδικό κοινού δείκτη, κατά περίπτωση.

Α — Σύνοψη των κύριων στοιχείων
Στον πίνακα του μέρους Α του προσαρτήματος 1 του παραρτήματος V ή του παραρτήματος VI του ΚΚΔ συνοψίζονται οι πληροφορίες που παρέχονται στο μέρος Β για κάθε ΕΑΚ. Στο σύστημα SFC, το μέρος Α του προσαρτήματος 1 λαμβάνει αυτόματα πληροφορίες από το μέρος Β και δημιουργεί τον συνοπτικό πίνακα ο οποίος είναι κατανεμημένος ανά προτεραιότητα / ταμείο / κατηγορία περιφέρειας / ειδικό στόχο / τύπο πράξης και δείκτη ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών. Ως εκ τούτου, ο αριθμός των γραμμών του πίνακα Α θα εξαρτηθεί από την ιδιαιτερότητα του/των συστήματος/-άτων ΕΑΚ που περιλαμβάνονται στο προσάρτημα 1. Στο σύστημα SFC υπάρχουν τέσσερα πεδία που πρέπει να εισαχθούν χειροκίνητα στο μέρος Α, δηλαδή: — Εκτιμώμενο ποσοστό του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου στο πλαίσιο της προτεραιότητας στην οποία θα εφαρμοστεί η ΕΑΚ: Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται είναι στο επίπεδο κάθε γραμμής του μέρους Α (βλ. ανωτέρω σε ποια γραμμή θα μπορούσαν να αντιστοιχούν). Εάν υπάρχουν περισσότερες γραμμές για την ίδια ΕΑΚ στο πλαίσιο ενός άξονα προτεραιότητας, τότε το άθροισμα όλων αυτών των γραμμών πρέπει να ισούται με το εκτιμώμενο ποσοστό του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου στο πλαίσιο της προτεραιότητας στην οποία θα εφαρμοστεί η ΕΑΚ. — Κωδικός για το είδος της/των καλυπτόμενης/-ων πράξης/-εων: Επιλέξτε τον/τους κωδικό/-ούς του/των πεδίου/-ων παρέμβασης για το/τα οποίο/-α θα εφαρμοστεί η ΕΑΚ. Η επιλογή γίνεται από τον κατάλογο κωδικών των τύπων πράξεων στο παράρτημα Ι του ΚΚΔ, ο οποίος περιλαμβάνει όλους τους κωδικούς των πεδίων παρέμβασης (και την περιγραφή τους) που ισχύουν για τον ειδικό στόχο, το Ταμείο και που επιλέγονται στον πίνακα 4 για τη συγκεκριμένη προτεραιότητα, Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας, ειδικό στόχο. Για το ΤΑΜΕ, το ΜΔΣΘ και το ΤΕΑ, η επιλογή γίνεται από τον κατάλογο κωδικών των πεδίων παρέμβασης στο παράρτημα VI των ειδικών ανά ταμείο κανονισμών για το ΤΑΜΕ, το ΜΔΣΘ και το ΤΕΑ. Εάν ένα σύστημα ΕΑΚ εφαρμόζεται στο σύνολο / σε σημαντικό αριθμό τύπων παρεμβάσεων στο πρόγραμμα, επιλέξτε έναν τύπο παρέμβασης στο μέρος Α (εάν είναι δυνατό, τον πλέον συναφή για το σύστημα ΕΑΚ) και αναφέρετε, στο μέρος Β (περιγραφή των πράξεων), όλους τους άλλους τύπους παρεμβάσεων που καλύπτονται από το σύστημα ΕΑΚ. — Κωδικός για τον δείκτη ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών: Το πεδίο αυτό είναι υποχρεωτικό όταν η ΕΑΚ χρησιμοποιεί κοινούς δείκτες. Ο δείκτης πρέπει να επιλεγεί από τον αναπτυσσόμενο κατάλογο που περιλαμβάνει όλους τους κωδικούς κοινών δεικτών (και την περιγραφή τους), εκροές και αποτελέσματα, που χρησιμοποιούνται ήδη στους πίνακες 2 και 3, για τον συνδυασμό προτεραιότητας, Ταμείου, κατηγορίας περιφέρειας, ειδικού στόχου. Το πεδίο θα πρέπει να παραμείνει κενό σε περίπτωση που η ΕΑΚ χρησιμοποιεί ειδικούς ανά πρόγραμμα δείκτες. — Δεν εφαρμόζονται ΕΑΚ: Είναι πιθανό ένας ειδικός στόχος να καλύπτει πολλαπλές προτεραιότητες και/ή Ταμεία και/ή κατηγορίες περιφέρειας, αλλά ορισμένες από αυτές τις προτεραιότητες και/ή τα Ταμεία και/ή τις κατηγορίες περιφέρειας δεν καλύπτονται από προτεινόμενο σύστημα ΕΑΚ στο προσάρτημα 1. Ωστόσο, το μέρος Α του προσαρτήματος 1 θα δημιουργήσει χωριστές γραμμές για κάθε προτεραιότητα / Ταμείο / κατηγορία περιφέρειας που καλύπτεται από τον συγκεκριμένο ειδικό στόχο (δηλαδή, ακόμη και για εκείνες που δεν αποτελούν μέρος του συστήματος ΕΑΚ). Στην περίπτωση αυτή, επιλέξτε το τετραγωνίδιο στη στήλη «Δεν εφαρμόζονται ΕΑΚ στις προτεραιότητες / Ταμεία / κατηγορίες περιφέρειας στις οποίες δεν εφαρμόζεται το σύστημα ΕΑΚ.

Β — Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης (συμπληρώνεται για κάθε τύπο πράξης)		
Ερώτηση	Παρατηρήσεις	Παράδειγμα
1. Περιγραφή του τύπου πράξης, συμπεριλαμβανομένου του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης	Οι πράξεις θα πρέπει να περιγράφονται με σαφήνεια και να περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία, δηλαδή τις επιλέξιμες δραστηριότητες, τους δικαιούχους, τις αναμενόμενες εκροές, τη διάρκεια, καθώς και τη συμβολή της πράξης στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Θα πρέπει επίσης να επισημαίνεται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, δηλαδή η προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης της επιλογής των πράξεων και η προβλεπόμενη τελική ημερομηνία ολοκλήρωσής τους. Επιπροσθέτως, θα πρέπει να παρέχονται σχετικές πληροφορίες που να αποδεικνύουν ότι οι πράξεις δεν έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενό τους / δεν έχουν υλοποιηθεί πλήρως.	**ΕΤΠΑ** Στήριξη για την εγκατάσταση ατομικών διατάξεων αποθήκευσης ενέργειας για καταναλωτές (νοικοκυριά) που προτίθενται να παράγουν ηλεκτρική ενέργεια για τις ανάγκες του νοικοκυριού. Η υλοποίηση αυτών των δραστηριοτήτων θα ενθαρρύνει τα νοικοκυριά να υιοθετήσουν λύσεις για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η στήριξη προβλέπεται να χορηγηθεί σε νοικοκυριά που έχουν στην κυριότητά τους μονοκατοικία ή κτίριο κήπου (οικίσκο κήπου), τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο εθνικό κτηματολόγιο και στα οποία έχουν εγκαταστήσει ηλιακό ή αιολικό σταθμό ηλεκτροπαραγωγής ή προτίθενται να εγκαταστήσουν ηλιακό ή αιολικό σταθμό ηλεκτροπαραγωγής έως την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επιστροφής.

	Οι πληροφορίες θα πρέπει να είναι συνεπείς με το μέρος Α — Τύπος/τύποι καλυπτόμενων πράξεων. Κατά περίπτωση, μην παραλείψετε να αναφέρετε όλα τα πεδία παρέμβασης στο πρόγραμμα που καλύπτεται από το σύστημα ΕΑΚ (βλ. επεξηγήσεις ανωτέρω στο μέρος Α — Κωδικός για τον/τους τύπο/τύπους καλυπτόμενων πράξεων).	Η πράξη θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 2 της προτεραιότητας 2 του προγράμματος 2021-2027— μέτρο «Προώθηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και της ανάπτυξης λύσεων αποθήκευσης ενέργειας στα νοικοκυριά». Η αναμενόμενη ημερομηνία έναρξης και ολοκλήρωσης της επιλογής αυτής της δράσης είναι στο διάστημα από το τρίτο τρίμηνο του 2024 έως το δεύτερο τρίμηνο του 2028.
2. Ειδικός/-οί στόχος/-οι	Ο ειδικός στόχος θα πρέπει να είναι σύμφωνος με τους τύπους της/των καλυπτόμενης/-ων πράξης/-εων.	**ΕΤΠΑ** RSO 2.2
3. Δείκτης ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών	Ο δείκτης θα πρέπει να είναι κατάλληλος για τον τύπο των πράξεων και να είναι σαφής, μετρήσιμος και απλός. Οι δείκτες θα μπορούσαν να βασίζονται: — στον τύπο κόστους: να είναι διαμορφωμένοι με βάση τις κατηγορίες δαπανών στις οποίες εφαρμόζεται η ΕΑΚ· — στη διαδικασία: δείκτες διαμορφωμένοι με βάση τις μονάδες εισροής· — στο αποτέλεσμα (ή βάσει έκβασης): δείκτες διαμορφωμένοι με βάση τα αποτελέσματα / τις εκβάσεις / τα παραδοτέα που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο της πράξης. Σημείωση: όπου είναι δυνατό, συνιστάται ο καθορισμός «γενικών» δεικτών ώστε να αποφεύγεται η χρήση μεγάλου αριθμού δεικτών. Παράδειγμα: αντί του καθορισμού τριών διαφορετικών δεικτών — δυναμικότητα των εγκατεστημένων αντλιών αέρα-νερού· δυναμικότητα των εγκατεστημένων αντλιών θερμότητας αερίου, δυναμικότητα των αντλιών νερού-νερού— μπορείτε να καθορίσετε μόνον έναν δείκτη, τη δυναμικότητα των εγκαταστάσεων παραγωγής θερμότητας στα νοικοκυριά, και να ορίσετε τρεις διαφορετικές ποσότητες για κάθε εγκατάσταση.	**ΕΤΠΑ** — δυναμικότητα της εγκατεστημένης διάταξης αποθήκευσης ενέργειας· — κατοικίες (κοινωνικές κατοικίες) με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση· — διενέργεια ψηφιακής διάγνωσης μιας ΜΜΕ· — έκδοση και έγκριση συμβουλευτικών εκθέσεων· — συμμετοχή ΜΜΕ σε διεθνείς εκθέσεις· — υπάλληλοι ΜΜΕ που έχουν παρακολουθήσει μαθήματα κατάρτισης και αποκτούν βεβαίωση επιτυχούς ολοκλήρωσης. **ΕΚΤ+** — αριθμός ωρών παροχής εκπαίδευσης από εκπαιδευτές· — αριθμός ωρών που παρακολούθησαν/ολοκλήρωσαν οι εκπαιδευόμενοι· — πρόσωπο που συμμετέχει σε υπηρεσίες απασχόλησης για την εύρεση εργασίας· — σπουδαστής που ολοκλήρωσε επιτυχώς σειρά μαθημάτων κατάρτισης. **Όλα τα ταμεία** — άμεσες δαπάνες προσωπικού για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών ή όλων των άλλων επιλέξιμων δαπανών της πράξης (π.χ. μετακίνηση, διαμονή κ.λπ.)
4. Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών	Η μονάδα μέτρησης θα πρέπει να αντιστοιχεί στον δείκτη και να είναι σχετική με τον τύπο των πράξεων.	**ΕΤΠΑ:** — κιλοβατώρα (kWh) — αριθμός (κατοικιών, συμβουλευτικών εκθέσεων / ΜΜΕ, εργαζομένων κ.λπ.) **ΕΚΤ+** — αριθμός (ωρών, εκπαιδευομένων, ατόμων κ.λπ.)
5. Τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίας δαπάνης, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή	Θα πρέπει να αντιστοιχεί στον τύπο της ΕΑΚ που αναπτύχθηκε.	**ΕΤΠΑ:** Μοναδιαίο κόστος **ΕΚΤ+** Μοναδιαίο κόστος
6. Ποσό ανά μονάδα μέτρησης ή ποσοστό (για τους ενιαίους συντελεστές) της ΕΑΚ	Θα πρέπει να παρέχονται το/τα επιμέρους ποσό/-ά ή ο ενιαίος συντελεστής της ΕΑΚ. Σημείωση: Στην περίπτωση «γενικών» δεικτών, το πεδίο θα πρέπει να περιλαμβάνει το/τα ποσό/-ά για κάθε τύπο επιμέρους παραδοτέου που καλύπτεται από την ΕΑΚ.	**ΕΤΠΑ:** 100 EUR = μοναδιαίο κόστος ανά kWh διάταξης αποθήκευσης ενέργειας σιδηροφωσφορικού λιθίου 70 EUR = μοναδιαίο κόστος ανά kWh διάταξης αποθήκευσης ενέργειας ιόντων λιθίου

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7467/oj

7. Κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τη μοναδιαία δαπάνη, το κατ' αποκοπή ποσό ή τον ενιαίο συντελεστή	Να περιγραφούν με σαφήνεια οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από την ΕΑΚ, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν προκύπτει διπλή χρηματοδότηση των δαπανών (ιδίως στην περίπτωση συνδυασμού ΕΑΚ).	**ΕΤΠΑ:** Το μοναδιαίο κόστος θα καλύπτει τις ακόλουθες κατηγορίες δαπανών: το κόστος αγοράς διάταξης αποθήκευσης ενέργειας, την αγορά των απαραίτητων εξαρτημάτων για την εγκατάσταση της διάταξης αποθήκευσης ενέργειας (φορτιστής / υβριδικός μετατροπέας κ.λπ.), το κόστος εγκατάστασης του συστήματος.
8. Καλύπτουν οι εν λόγω κατηγορίες δαπανών όλες τις επιλέξιμες δαπάνες της πράξης; (Ν/Ο)	Πρόκειται για πεδίο με απάντηση Ναι/Όχι Εάν δεν καλύπτονται όλες οι δαπάνες από την ΕΑΚ, να περιγραφούν στο πεδίο 7 οι κατηγορίες δαπανών που αποτελούν αντικείμενο αίτησης επιστροφής επιπλέον εκείνων που καλύπτονται από την ΕΑΚ.	**ΕΤΠΑ:** Ναι
9. Μέθοδος προσαρμογής/-ών	Να επισημανθούν η συχνότητα, η προθεσμία και το χρονοδιάγραμμα της/των προσαρμογής/-ών και να γίνει σαφής αναφορά σε συγκεκριμένο δείκτη. Να εξηγηθούν οι πηγές στις οποίες βασίζεται (εθνική νομοθεσία ή άλλη, συμπεριλαμβανομένου συνδέσμου προς τον ιστότοπο στον οποίο έχει δημοσιευτεί ο εν λόγω δείκτης, κατά περίπτωση) και να αναφερθεί πότε αρχίζει η χρήση του προσαρμοσμένου ποσού.	**ΕΤΠΑ:** Οι μοναδιαίες δαπάνες επικαιροποιούνται μία φορά ετησίως πριν από το τέλος του πρώτου τριμήνου του έτους Ν, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: — λαμβανομένης υπόψη της μεταβολής του συντελεστή ΦΠΑ που προβλέπεται στον νόμο περί ΦΠΑ· — σύμφωνα με τις αλλαγές του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) που δημοσιεύει η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία. Η εκατοστιαία αύξηση/μείωση υπολογίζεται με βάση τη μεταβολή του δείκτη κατά την περίοδο μεταξύ του τελευταίου μήνα προσαρμογής των μοναδιαίων δαπανών και του μήνα της αναθεώρησης. Οι μοναδιαίες δαπάνες που υπολογίστηκαν εκ νέου θα εφαρμοστούν στις πράξεις στο πλαίσιο των προσκλήσεων που προκηρύσσονται μετά την προσαρμογή.
10. Επαλήθευση της επίτευξης των μονάδων — να περιγραφεί ποιο ή ποια έγγραφα ή ποιο σύστημα θα χρησιμοποιηθεί για την επαλήθευση της επίτευξης των μονάδων που παραδόθηκαν· — να περιγραφεί τι θα ελεγχθεί και από ποιον κατά τη διάρκεια των διαχειριστικών επαληθεύσεων· — να περιγραφεί ποιες ρυθμίσεις θα θεσπιστούν για τη συλλογή και την αποθήκευση των σχετικών δεδομένων/εγγράφων.	Να περιγραφεί με σαφήνεια το/τα έγγραφο/-α ή το/τα σύστημα/-ήματα που χρησιμοποιείται/-ούνται για την επαλήθευση· ο/οι φορέας/-είς που θα την εκτελέσει/-ουν και τα έγγραφα που θα ελεγχθούν κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής επαλήθευσης· ρυθμίσεις για τη συλλογή και αποθήκευση σχετικών δεδομένων.	**ΕΤΠΑ:** Για να καταβληθεί η πληρωμή με βάση τις μοναδιαίες δαπάνες, θα συγκεντρωθούν τα ακόλουθα δικαιολογητικά έγγραφα: — αιτιολόγηση της αγοράς και εγκατάστασης εξοπλισμού και της παραλαβής (απόδειξη μεταφοράς εξοπλισμού· δήλωση του αναδόχου σχετικά με την ποιότητα των εργασιών που εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας που διέπει την εγκατάσταση διατάξεων αποθήκευσης ενέργειας)· — τεχνικές λεπτομέρειες του εξοπλισμού (διαβατήριο εγκατάστασης και/ή τεχνικές προδιαγραφές) οι οποίες πρέπει να προσδιορίζουν τον τύπο της αγοραζόμενης εγκατάστασης (σιδηροφωσφορικό λίθιο ή ιόν λιθίου) και τη δυναμικότητα. Η ΔΑ θα διενεργεί τις διαχειριστικές επαληθεύσεις σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες. Τα σχετικά έγγραφα θα αποθηκεύονται σύμφωνα με την περιγραφή του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και θα είναι διαθέσιμα στο ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης του προγράμματος.

11. Πιθανά στρεβλά κίνητρα, μέτρα μετριασμού και εκτιμώμενο επίπεδο κινδύνου (υψηλό/μεσαίο/χαμηλό)	Να εξηγηθεί πώς η χρήση ΕΑΚ μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την υλοποίηση των πράξεων (έναντι της χρήσης του πραγματικού κόστους) και να αναφερθεί ποιο είναι το επίπεδο κινδύνου (χαμηλό/μεσαίο/υψηλό), καθώς και ποια μέτρα μετριασμού προβλέπεται να εφαρμοστούν. Σε περίπτωση συνδυασμού ΕΑΚ, υπάρχει πάντα κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης — να περιγραφούν τα μέτρα μετριασμού του κινδύνου.	**ΕΤΠΑ:** Ενδέχεται να έχουν εμφανιστεί στην αγορά νέες τεχνολογικές λύσεις που θα οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στο κόστος των διατάξεων αποθήκευσης ενέργειας ή στην ανάγκη συνδυασμού διαφόρων τεχνολογιών· συνεπώς, θα απαιτηθεί η αναθεώρηση των συντελεστών. Επίπεδο κινδύνου: Μεσαίο Μέτρα μετριασμού: Θα διεξαχθεί νέα έρευνα των τιμών της αγοράς προκειμένου να υπολογιστούν οι μοναδιαίες δαπάνες για τις νέες τεχνολογικές λύσεις. Η μεθοδολογία θα υποβληθεί προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω τροποποίησης του προγράμματος.
12. Συνολικό ποσό (εθνικό και ενωσιακό) που αναμένεται να επιστραφεί από την Επιτροπή σ' αυτήν τη βάση	Θα πρέπει να συμφωνεί με το μέρος Α — Εκτιμώμενο ποσοστό του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου στο πλαίσιο της προτεραιότητας στην οποία θα εφαρμοστεί η ΕΑΚ σε %. Ωστόσο, στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί το συνολικό ποσό που θα δαπανηθεί για την ΕΑΚ.	5 000 000 EUR

Γ — Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών		
Γενική παρατήρηση: Λόγω του περιορισμού των χαρακτήρων στο σύστημα SFC, οι παρεχόμενες πληροφορίες θα πρέπει να αποτελούν μια σύντομη περίληψη των λεπτομερέστερων πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση της ελεγκτικής αρχής. Εάν κριθεί αναγκαίο, μπορούν να αναφορτωθούν και άλλα δικαιολογητικά έγγραφα στο σύστημα μέσω της ενότητας «Γενικά — > Έγγραφα».		
Ερώτηση	Παρατηρήσεις	Παράδειγμα
1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παρήγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα· πού αποθηκεύονται τα δεδομένα· προθεσμίες· επαλήθευση κ.λπ.).	Να περιγραφούν οι πηγές δεδομένων (χρησιμοποιούνται όλα τα δεδομένα ή δείγμα;) και να αναφερθεί σαφώς το χρονικό πλαίσιο των δεδομένων. Εάν ορισμένα έργα δεν συμπεριλήφθηκαν στην ανάλυση, να εξηγηθούν οι λόγοι. Να παρατεθούν διεξοδικά οι κατηγορίες δαπανών (δαπάνες) που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό μιας ΕΑΚ. Να περιγραφούν οι ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται είναι επικαιροποιημένα. Σε περίπτωση που χρησιμοποιηθούν άλλα αντικειμενικά δεδομένα ή γνωμοδότηση εμπειρογνώμονα, βεβαιωθείτε ότι είναι διαθέσιμα τα δεδομένα που αποδεικνύουν ότι ο υπολογισμός σας είναι συνεπής, πλήρης κ.λπ.	Παράδειγμα 1: Η διαχειριστική αρχή διεξήγαγε έρευνα σχετικά με τις τιμές της αγοράς μεταξύ Απριλίου και Ιουνίου 2022, πραγματοποιώντας συνεντεύξεις με προμηθευτές νέων τεχνολογικών λύσεων για διατάξεις αποθήκευσης ενέργειας. Ο κατάλογος των προμηθευτών βασίζεται στις πληροφορίες της εθνικής βάσης δεδομένων σχετικά με τις νομικές οντότητες και τις δραστηριότητές τους, οι οποίες είναι δημοσίως διαθέσιμες στον ιστότοπο. Η βάση δεδομένων είναι διαθέσιμη στο παράρτημα και είναι καταγεγραμμένη στο πληροφοριακό σύστημα της ΔΑ. Παράδειγμα 2: Το μοναδιαίο κόστος υπολογίστηκε με βάση τα ιστορικά δεδομένα του προγράμματος. Η διαχειριστική αρχή επέλεξε όλες τις πράξεις που χρηματοδοτήθηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 και αφορούσαν την ενεργειακή απόδοση. Τα δεδομένα αποθηκεύονται στο πληροφοριακό σύστημα της ΔΑ και έχουν επικυρωθεί με διαχειριστικές επαληθεύσεις και λογιστικούς ελέγχους.

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7467/oj

2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυνται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 για τον τύπο πράξης.	Η προτεινόμενη ΕΑΚ αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα; Γιατί είναι απαραίτητη; Τι είδους απλούστευση επιφέρει και ποιον επηρεάζει; Γιατί χρησιμοποιείται συγκεκριμένη μέθοδος υπολογισμού; Χρησιμοποιείται ο μέσος όρος (ή η μέση τιμή, η διάμεση τιμή); Γιατί χρησιμοποιείται συγκεκριμένο δείγμα (εάν χρησιμοποιείται);	Παράδειγμα 1: Η μεθοδολογία αυτή είναι κατάλληλη για τον συγκεκριμένο τύπο δράσης, δεδομένου ότι η μελέτη εκπονήθηκε βάσει ανάλυσης των τιμών της αγοράς· εξετάστηκε επίσης η εθνική νομοθεσία που αφορά τα ζητήματα της έρευνας. Μόνο η μέθοδος ανάλυσης των τιμών της αγοράς μπορεί να εφαρμοστεί στον υπολογισμό των μοναδιαίων δαπανών, δεδομένου ότι οι διατάξεις αποθήκευσης ενέργειας είναι νέες στην αγορά, η αγορά τους δεν χρηματοδοτήθηκε από κανέναν ενωσιακό ή κρατικό προϋπολογισμό πριν από την έναρξη της έρευνας και, ως εκ τούτου, δεν υπάρχουν διαθέσιμα ιστορικά δεδομένα. Το 80 % του συνόλου των προμηθευτών απάντησε στο αίτημα. Παράδειγμα 2: Οι πράξεις που χρηματοδοτήθηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 και αντιπροσωπεύουν την πηγή των υπολογισμών είναι ομοιογενείς. Η μεθοδολογία βασίζεται στις πραγματικές δαπάνες που επαληθεύτηκαν από τη διαχειριστική αρχή και παρέχει αντικειμενικά μετρήσιμα αποτελέσματα. Ο ίδιος τύπος πράξεων θα χρηματοδοτηθεί κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027. Η υλοποίηση αυτών των πράξεων με βάση τις πραγματικές δαπάνες επιφέρει εξαιρετικά σημαντική διοικητική επιβάρυνση για τους δικαιούχους και για ολόκληρη την αλυσίδα διαχείρισης. Η επιβάρυνση αυτή μειώνεται σημαντικά με την επιστροφή των δαπανών στους δικαιούχους με τη χρήση ΕΑΚ.
3. Να προσδιοριστεί ο τρόπος διενέργειας των υπολογισμών και ιδίως να περιληφθούν τυχόν παραδοχές ως προς την ποιότητα ή τις ποσότητες. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και, εάν ζητηθεί, να παρέχονται στατιστικά αποδεικτικά στοιχεία και τιμές αναφοράς, σε μορφότυπο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή.	Να περιγραφούν βήμα προς βήμα ο υπολογισμός και ο τρόπος με τον οποίο προέκυψε το ποσό/ποσοστό (σε περίπτωση χρηματοδότησης με ενιαίο συντελεστή). Σε περίπτωση δειγματοληψίας, εξηγήστε τον τρόπο και τους λόγους. Σε περίπτωση εξαίρεσης δεδομένων (ακραίες τιμές), εξηγήστε το σκεπτικό σας. Να αποφεύγεται η στρογγυλοποίηση προς τα πάνω, καθώς ενδέχεται να υπάρχει κίνδυνος υπερτιμολόγησης των ΕΑΚ. Μια συνετή προσέγγιση θα μπορούσε να είναι η στρογγυλοποίηση προς τα κάτω.	Παράδειγμα 1: Αναλύθηκε το νομικό πλαίσιο που διέπει τους όρους για τις διατάξεις αποθήκευσης ενέργειας στο κράτος μέλος. Με βάση την ανάλυση αυτή, καθορίστηκαν οι ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις. Η έρευνα εστάλη στους προμηθευτές που προσδιορίζονται στην εθνική βάση δεδομένων. Το 80 % των προμηθευτών απάντησε στην έρευνα. Μετά την εξαγωγή των αποτελεσμάτων της έρευνας, αποφασίστηκε να γίνει διάκριση μεταξύ των διατάξεων αποθήκευσης ενέργειας και της τεχνολογίας τους κατά τον υπολογισμό των μέσων τιμών, καθώς παρατηρήθηκαν σημαντικές διαφορές τιμών μεταξύ αυτών των διαφορετικών τεχνολογιών. Επιλέχθηκαν οι πλέον χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες και υπολογίστηκε το μοναδιαίο κόστος ως μέσος όρος των τιμών που προέκυψαν από την έρευνα. Ο υπολογισμός είναι διαθέσιμος στο παράρτημα 2 και είναι αποθηκευμένος στο πληροφοριακό σύστημα της ΔΑ. Η στατιστική συνάρτηση x ελέγχθηκε για ακραίες τιμές στα δεδομένα και δεν αποκλείστηκαν ποσά. Παράδειγμα 2: Με βάση τα ιστορικά δεδομένα, αποφασίστηκε να γίνει διάκριση μεταξύ μεμονωμένων κατοικιών και συλλογικών κατοικιών ως προς την ενεργειακή ανακαίνιση. Το μοναδιαίο κόστος υπολογίστηκε ως ο μέσος όρος των δαπανών ενεργειακής ανακαίνισης των μεμονωμένων κατοικιών και των συλλογικών κατοικιών. Ο υπολογισμός είναι διαθέσιμος στο παράρτημα 1 και είναι αποθηκευμένος στο πληροφοριακό σύστημα της ΔΑ.

4. Να εξηγηθεί πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες.	Το ζητούμενο είναι η αξιοπιστία των δεδομένων. Πρέπει να εξηγηθούν οι λόγοι για τους οποίους τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν είναι ουσιαστικά. Π.χ., για τα ιστορικά δεδομένα του προγράμματος, ότι επαληθεύτηκαν μέσω διαχειριστικών επαληθεύσεων και ότι τυχόν ευρήματα των λογιστικών ελέγχων διορθώθηκαν ή, στην περίπτωση εθνικών στατιστικών, ότι η βάση δεδομένων δεν περιλαμβάνει καμία δαπάνη που δεν θεωρείται επιλέξιμη.	Παράδειγμα 1: Ο υπολογισμός των μοναδιαίων δαπανών περιλαμβάνει μόνο συναφή δεδομένα προς ανάλυση: — κατά την κατάρτιση του καταλόγου των προμηθευτών, ορισμένες από τις επιχειρήσεις που ανέφεραν ότι δεν παρείχαν συγκεκριμένες υπηρεσίες ή ότι δεν μπορούσαν να υποβάλουν έρευνα αφαιρέθηκαν· — ελήφθησαν υπόψη οι ελάχιστες τεχνικές απαιτήσεις για τις διατάξεις αποθήκευσης ενέργειας που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία· — οι υποθέσεις της μελέτης επαληθεύτηκαν από στατιστικό πρόγραμμα. Ο υπολογισμός των μοναδιαίων δαπανών βασίζεται στα αποτελέσματα της συσχετιστικής ανάλυσης. Παράδειγμα 2: Για τους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκαν μόνο πράξεις που αφορούσαν ανακαινίσεις ενεργειακής απόδοσης. Οι ακόλουθες πράξεις σχετικά με ανακαινίσεις που δεν συνδέονταν με την ενεργειακή απόδοση αποκλείστηκαν: (κατάλογος πράξεων). Στο πλαίσιο των χρηματοδοτούμενων πράξεων, επαληθεύτηκαν οι κατηγορίες δαπανών και ελήφθησαν υπόψη στον υπολογισμό μόνο οι δαπάνες που καλύπτονταν από την ΕΑΚ. Όλες οι κατηγορίες δαπανών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του μοναδιαίου κόστους ελέγχθηκαν και εγκρίθηκαν από τη διαχειριστική αρχή και την ελεγκτική αρχή.
5. Αξιολόγηση από την ή τις ελεγκτικές αρχές της μεθοδολογίας υπολογισμού και των ποσών, καθώς και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων.	Η θετική εκ των προτέρων αξιολόγηση από την ελεγκτική αρχή είναι υποχρεωτική και θα αναφορτωθεί στο σύστημα SFC στην ενότητα «Γενικά — > Έγγραφα».	Παράδειγμα 1: Με βάση την αξιολόγηση της μελέτης για τον καθορισμό ΕΑΚ, η ελεγκτική αρχή μπορεί να επιβεβαιώσει ότι η προτεινόμενη διάρθρωση είναι σύμφωνη με τις κανονιστικές απαιτήσεις, και συγκεκριμένα ότι: α) η μέθοδος υπολογισμού είναι δίκαιη, ορθή και επαληθεύσιμη· β) τα χρησιμοποιούμενα δεδομένα βασίζονται σε άλλες αντικειμενικές πληροφορίες (έρευνα των τιμών της αγοράς). Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν αξιολογήθηκαν ως αξιόπιστα και συναφή με τον τύπο της πράξης· γ) οι κατηγορίες και οι τύποι δαπανών που ελήφθησαν υπόψη για τον καθορισμό ΕΑΚ συμμορφώνονται με τους σχετικούς εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες επιλεξιμότητας, ιδίως εκείνους που ορίζονται στα άρθρα 64 και 67 του ΚΚΔ· δ) με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τη διάρθρωση των μοναδιαίων δαπανών, δεν υπάρχει κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης των ίδιων δαπανών (οι εν λόγω ΕΑΚ δεν καλύπτουν όλες τις δαπάνες της πράξης, οι πρόσθετες δαπάνες που επιστρέφονται από άλλες ΕΑΚ δεν επικαλύπτουν ούτε καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες)· ε) τα ποσά των επιλογών απλουστευμένου κόστους ανά μονάδα μέτρησης που προσδιορίζονται συνάδουν με τις παραδοχές που έγιναν και με τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των ποσών· στ) η περιγραφή της μεθόδου προσαρμογής παρέχει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους όρους και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής της, οι όροι είναι σαφείς και μετρήσιμοι και η μέθοδος θεωρείται κατάλληλη. Όσον αφορά τα μέτρα για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων, προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα και σύστημα για την επιβεβαίωση της επίτευξης του ενδιάμεσου αριθμού μονάδων και της αποθήκευσης των δεδομένων.

		Παράδειγμα 2: Θετική αξιολόγηση της ελεγκτικής αρχής σύμφωνα με την έκθεση αξιολόγησης της ελεγκτικής αρχής (στο παράρτημα).

ΠΑΡΆΡΤΗΜΑ 3

Παράδειγμα συμβατότητας των επιλογών απλουστευμένου κόστους με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις

Μια επιχείρηση λαμβάνει επιχορήγηση στο πλαίσιο καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων για την υλοποίηση έργου κατάρτισης για το προσωπικό της. Η δημόσια στήριξη ανέρχεται σε 387 000 EUR. Η εν λόγω ενίσχυση είναι μικρότερη από το όριο κοινοποίησης των 3 εκατ. EUR που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο ιδ) του ΓΚΑΚ για επαγγελματική κατάρτιση και πληρούνται όλες οι άλλες προϋποθέσεις που προβλέπονται στον ΓΚΑΚ όσον αφορά τις ενισχύσεις αυτές. Ως εκ τούτου, εφαρμόζεται ο ΓΚΑΚ.

Ο δικαιούχος και η διαχειριστική αρχή συμφωνούν να κάνουν χρήση μοναδιαίων δαπανών για να προσδιοριστεί το κόστος των μαθημάτων ανά συμμετέχοντα.

Το άρθρο 31 του ΓΚΑΚ ορίζει τα ακόλουθα σχετικά με τις ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση:

1) Οι ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου Ι.

2) Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση που πραγματοποιείται από επιχειρήσεις προκειμένου να συμμορφωθούν με τα εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα επαγγελματικής κατάρτισης.

3) Είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες δαπάνες:

   α) δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευτών, για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευτές συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση·

   β) λειτουργικές δαπάνες εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων που σχετίζονται άμεσα με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης, όπως έξοδα μετακίνησης, έξοδα διαμονής, υλικά και εφόδια που σχετίζονται άμεσα με το έργο, αποσβέσεις των υλικοτεχνικών μέσων και του εξοπλισμού, στον βαθμό που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο επαγγελματικής κατάρτισης·

   γ) δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών σε σχέση με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης·

   δ) δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευομένων και γενικές έμμεσες δαπάνες (διοικητικές δαπάνες, μισθώματα, γενικά έξοδα) για τις ώρες κατά τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν στην επαγγελματική κατάρτιση.

4) Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50 % των επιλέξιμων δαπανών. Μπορεί να αυξηθεί, μέχρι το 70 % των επιλέξιμων δαπανών κατ' ανώτατο όριο, ως εξής:

   α) κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, εάν η επαγγελματική κατάρτιση απευθύνεται σε εργαζομένους με αναπηρία ή σε εργαζομένους σε μειονεκτική θέση·

   β) κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες, εάν η ενίσχυση χορηγείται σε μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες, εάν χορηγείται σε μικρές επιχειρήσεις.

5) Όταν η ενίσχυση χορηγείται στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, η ένταση της ενίσχυσης μπορεί να αυξηθεί στο 100 % των επιλέξιμων δαπανών, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

   α) οι εκπαιδευόμενοι δεν αποτελούν ενεργά μέλη του πληρώματος, αλλά είναι υπεράριθμοι επί του πλοίου· και

   β) η επαγγελματική κατάρτιση πραγματοποιείται σε πλοία εγγεγραμμένα σε νηολόγια της Ένωσης.

Η διαχειριστική αρχή αποφασίζει να καθορίσει μοναδιαίες δαπάνες για τον προσδιορισμό των επιλέξιμων δαπανών των έργων. Χρησιμοποιεί στατιστικά στοιχεία [σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο i) του ΚΚΔ] για παρόμοιο τύπο επαγγελματικής κατάρτισης σε μια δεδομένη γεωγραφική περιοχή.

Μετά από κατάλληλη επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων, το μέσο κόστος που προκύπτει ανά στοιχείο δαπανών για τον συγκεκριμένο τύπο κατάρτισης με παρόμοιο αριθμό συμμετεχόντων είναι:

Άμεσες δαπάνες (σε EUR)			**Έμμεσες δαπάνες (σε EUR)**	
Εκπαιδευτής — αποζημίωση	100 000		Διοικητικές δαπάνες	17 500
Εκπαιδευτής — έξοδα ταξιδιού	10 000		Μισθώματα	15 000
Εκπαιδευόμενοι — αποζημίωση	140 000		Γενικά έξοδα	12 500
Εκπαιδευόμενοι — διαμονή	55 000		**Σύνολο έμμεσων δαπανών**	**45 000**

Εκπαιδευόμενοι — έξοδα ταξιδιού	25 000	
Μη αποσβέσιμα καταναλωτικά αγαθά	5 000	
Δημοσιότητα	2 000	
Κόστος διοργάνωσης	5 000	
Σύνολο άμεσων δαπανών	**342 000**	

Κατά την επεξεργασία των δεδομένων, η διαχειριστική αρχή αφαιρεί όλες τις μη επιλέξιμες δαπάνες.

Ο υπολογισμός έχει ως εξής:

Σύνολο επιλέξιμων δαπανών της κατάρτισης (Σύνολο δαπανών – μη επιλέξιμες δαπάνες)	387 000 EUR – 0 = 387 000 EUR
Προσδοκώμενος αριθμός συμμετεχόντων που θα ολοκληρώσει την κατάρτιση	300
Κόστος ανά συμμετέχοντα που ολοκληρώνει την κατάρτιση (μοναδιαίο κόστος)	387 000 EUR / 300 συμμετέχοντες = 1 290 EUR / συμμετέχοντα

Η προσωρινή χρηματοδότηση του έργου κατάρτισης έχει ως εξής:

Δημόσια χρηματοδότηση (εθνική + ΕΚΤ)	193 500 EUR
Ιδιωτική χρηματοδότηση (αυτοχρηματοδότηση)	193 500 EUR
Ένταση των κρατικών ενισχύσεων	50 %

Το άρθρο 31 παράγραφος 4 του ΓΚΑΚ περιορίζει την ένταση ενίσχυσης στο 50 % των επιλέξιμων δαπανών (όπως ορίζονται στο έγγραφο που καθορίζει τους όρους στήριξης). Ο προσωρινός προϋπολογισμός συνάδει με την εν λόγω απαίτηση.

Μετά την υλοποίηση του έργου, οι επιλέξιμες δαπάνες θα βασίζονται στον πραγματικό αριθμό συμμετεχόντων που ολοκληρώνουν την κατάρτιση. Εάν μόνο 200 συμμετέχοντες ολοκληρώσουν την κατάρτιση, η ενίσχυση θα έχει ως εξής:

Σύνολο επιλέξιμων δαπανών που πρέπει να δηλωθούν στην Επιτροπή	1 290 EUR x 200 = 258 000 EUR
Δημόσια χρηματοδότηση (εθνική + ΕΚΤ)	129 000 EUR
Ιδιωτική χρηματοδότηση (αυτοχρηματοδότηση)	129 000 EUR
Ένταση των κρατικών ενισχύσεων	50 %